

Souhrnná teritoriální informace Maďarsko

Zpracováno a aktualizováno zastupitelským
úřadem ČR v Budapešti ke dni 14.05.2013

Seznam kapitol souhrnné teritoriální informace:

1. Základní informace o teritoriu
2. Vnitropolitická charakteristika
3. Zahraničně-politická orientace
4. Ekonomická charakteristika země
5. Finanční a daňový sektor
6. Zahraniční obchod země
7. Obchodní a ekonomická spolupráce s ČR
8. Základní podmínky pro uplatnění českého zboží na trhu
9. Investiční klima
10. Očekávaný vývoj v teritoriu

1. Základní informace o teritoriu

Poslední aktualizace k 1.4.2013.

Aktuální informace viz rovněž Statistický úřad Maďarska - <http://www.ksh.hu/>

1.1. Oficiální název státu

- Maďarsko (Magyarország, Hungary) – od 1.1.2012 (předchozí název Maďarská republika / Magyar Köztársaság / Republic of Hungary byl změněn v důsledku přijetí nové ústavy Maďarska platné od 1.1.2012) (pozn.: dále používána zkratka HU)

1.2. Rozloha

- 93 030 km²

1.3. Počet obyvatel, hustota na km², podíl ekonomicky činného obyvatelstva

Počet obyvatel

- 9 957 731 (údaj k 9.1.2013)

Demografické složení

- ženy: 52,48 % - 5 226 007 žen (údaj k 9.1.2013)
- muži: 47,52 % - 4 731 724 mužů

Hustota obyvatel na km²

- 107,0 (údaj k 9.1.2013)

Podíl ekonomicky činného obyvatelstva (údaj k 5.3.2013)

- 4 279,9 tis. hospodářsky aktivních osob (míra zaměstnanosti v roce 2012 činila 60,0% (zvýšení o 1,6 % oproti roku 2011), počet zaměstnaných činil 3 806,2 tis. osob, počet hospodářsky aktivních ve skupině lidí ve věku 15-74 let byla 3 877,9 tis. osob (zvýšení o 66 tis. osob oproti předchozímu roku), ve skupině 15-64 let to bylo 3 842,8 tis. osob (zvýšení o 64 tis. osob oproti předchozímu roku)).
(pozn.: Podíl zaměstnaných osob je v HU dlouhodobě pod průměrem EU. Zvýšení zaměstnanosti a dosažení minimálně průměru EU je proto jednou z hlavních priorit vlády Fidesz. V poslední době se jí počet zaměstnaných osob daří postupně zvyšovat, především díky programu veřejných prací).

1.4. Průměrný roční přírůstek obyvatelstva a jeho demografické složení

Přírůstek obyvatelstva dosahuje v posledních letech záporných hodnot.

Roční úbytek obyvatelstva v Maďarsku	
2003	- 41 176
2004	- 37 355

2005	- 38 236
2006	- 31 650
2007	- 35 325
2008	- 30 800
2009	- 33 900
2010	- 40 100
2011	- 40 746
2012	- 39 200
I. 2013	- 3 600

1.5. Národnostní složení

- Maďaři 98,6 %
- ostatní 1,4 %

Pozn.: Údaje vycházejí ze sčítání lidu v roce 2011.

1.6. Náboženské složení

Vyjádření, ke které církvi či náboženské společnosti se osoby hlásí, se při sčítání lidu zdrželo 27,2 % obyvatelstva.

Mezi významné církve patří římskokatolická, ke které se hlásí 51,0 % obyvatelstva, reformovaná (15,9 %), evangelická (3,0 %), pravoslavná (0,2 %) a řeckokatolická (2,5 %). K judaismu (Izraelité) se hlásilo 0,2 %. Ateistů bylo 2,0 %.

Pozn.: Údaje vycházejí ze sčítání lidu v roce 2011.

1.7. Úřední jazyk a ostatní nejčastěji používané jazyky

Úředním jazykem v Maďarsku je maďarština. Z cizích jazyků se prosazuje především používání angličtiny, dále pak v obchodní oblasti němčiny vzhledem k úzkým ekonomickým vazbám na Rakousko a Německo, za nimi následuje ruština, rumunština a francouzština.

(pozn.: znalost cizích jazyků v rámci populace je v Maďarsku nicméně na nižší úrovni, než je běžné v západní Evropě).

1.8. Administrativně správní členění země, hlavní město a další velká města

Hlavním městem a zároveň ekonomickým a politickým centrem Maďarska je Budapešť, kde žije 1,740 mil. obyvatel (údaj k 1.1.2012 – novější informace ohledně počtu obyvatel v jednotlivých městech ještě nejsou k dispozici).

Maďarsko je rozděleno na 19 žup a hlavní město Budapešť, které má zvláštní statut. Od 1.1.2013 platí nové administrativně-správní členění země, které přineslo značné změny v dosavadním systému – vznikly tzv. okresy (maďarsky „járások“, jsou to územně nižší správní celky než župy). V Maďarsku od roku 2013 funguje 175 okresních vládních úřadů a v hlavním městě 23 obvodních vládních úřadů. Systém maďarských okresů je na webové stránce http://jarasok.com/terkepek/jaras_terkep_magyarorszag02.jpg. Mapa žup je uvedena například na stránkách http://cs.wikipedia.org/wiki/Maďarské_župy. Dále je zde 23 velkých měst se župními pravomocemi. Z toho 5 největších měst kromě hlavního města: Debrecen (208 tis. obyvatel), Miskolc (167 tis. obyvatel), Szeged (170 tis. obyvatel), Pécs (157 tis. obyvatel), Győr (132 tis. obyvatel).

1.9. Peněžní jednotka a její členění, používání jiných měn

Forint (HUF) = 100 fillérů (Fillér jako hotovostní platidlo bylo zrušeno, od 1.3.2008 byly zrušeny rovněž mince 1 a 2 Ft). Aktuálně v oběhu mince 5, 10, 20, 50, 100 a 200 HUF, bankovky 500, 1000, 2000, 5000, 10000 a 20000 HUF. Forint byl zakotven jako národní měna i v nové maďarské ústavě platné od 1.1.2012.

Na používání cizích měn v obchodních stycích se vztahují obdobná pravidla jako v ČR. Po devizové liberalizaci z května roku 2001 podle zákona XCIII/2001 může devizový cizinec po dohodě s poskytovatelem služby za tuto službu zaplatit v devizách.

(Pozn.: Současná vláda se sice do budoucna obecně hlásí k zavedení EUR, nicméně premiér hovoří o přijetí ne dříve než v r. 2020 a s ohledem na vývoj v eurozóně).

1.10. Státní svátky, obvyklá pracovní a prodejní doba

Státní svátky v roce 2013:

- 1. 1., úterý - Nový rok
- 15.3., pátek - Počátek revoluce a boje za svobodu v letech 1848–49
- 31.3., 1.4., neděle, pondělí - Velikonoce
- 1.5., středa - Svátek práce
- 19.5., 20.5., neděle, pondělí - Svatodušní svátky
- 20. 8., úterý - Den sv. Štěpána, zakladatele státu
- 23.10., středa - Počátek revoluce a boje za svobodu v roce 1956, den vyhlášení Maďarské republiky v roce 1989
- 1.11., pátek - Všech svatých
- 25. 12., středa - 1. svátek vánoční
- 26.12., čtvrtek - 2. svátek vánoční
- Když den volna připadne např. na čtvrtek či úterý, existuje praxe poskytnout další den volna a spojit jej tak s víkendem do 4 dnů volna. Následně bývá tento den volna napracováván o pracovní sobotě. V roce 2013 bude 19.8. den volna a ten se napracuje 24.8., dále bude den volna 24.12. a 27.12. a tyto dny se napracují 7.12. a 21.12.

Pracovní doba firem, bank i prodejní doba v obchodech je v zásadě obdobná jako v ČR. V rámci státní správy je využíván zkrácený pátek, tj. pracovní doba cca do 14 hodin, s čímž je třeba počítat při potřebě komunikace s úřady.

1.11. Místní zvyklosti důležité pro obchodní kontakty

Tisíciletá historie maďarského národa v soužití s ostatními národy Evropy určila jeho základní chování v mezilidské komunikaci, a proto i obchodní jednání vychází u Maďarů z evropských norem chování. Samozřejmě jako každý národ, i Maďaři mají svá specifika, která vycházejí z historických zkušeností národa.

Pro obchodní jednání Maďarů je charakteristická dobrá připravenost, promyšlená strategie a houževnatost. Pokud si Maďar sedne k obchodnímu jednání, očekává, že s partnerem dosáhne dohody. Je ochoten dělat kompromisy, které má ve variantách předem připravené. Pro styl jednání je u Maďara spíše charakteristická konformita a kolektivní spolupráce. Maďarsko je národ hrdých a sebevědomých občanů s určitou dávkou národovectví. Proto se u nich při jednáních projevuje velká míra asertivity. Jednání vedou spíše neformálně.

Maďaři jako jednacím jazyk rádi preferují svoji mateřštinu. Jsou si vědomi důležitosti cizích jazyků, bohužel znalost cizích jazyků je nižší, než je tomu běžné např. v západní Evropě (mohou se proto vyskytnout někdy jazykové problémy, proto je třeba dopředu ověřit možnost komunikace v cizím jazyce). Z cizích jazyků je nejrozšířenější angličtina (především u mladších generací), s ohledem na silné obchodní vazby Maďarska s Rakouskem a Německem bývá v obchodním styku někdy možné využít i němčinu. Výuka ruštiny byla v Maďarsku dříve nutnou, nicméně formální záležitostí, a proto se jako jednacím jazyk téměř nevyskytuje.

Používání titulů v oslovování v Maďarsku příliš rozšířené.

Práce je považována za zdroj obživy. Řemeslo se necení natolik jako v Čechách. Fluktuace zaměstnanců nevybočuje z evropského průměru.

Ke vzdělání mají větší úctu než Češi. Společnost je více rozvrstvená. Existuje úzká vrstva bohatých lidí, nicméně vedle zužující se střední třídy je v Maďarsku ale i širší vrstva chudších obyvatel.

Dochvilnost pro Maďara při jednání bývá zpravidla samozřejmostí. Zpoždění ze strany obchodního partnera není rozhodně považováno za "faux-pas", který zásadním způsobem ovlivní průběh a výsledky obchodního jednání. Pokud by dané slovo z různých důvodů nemohlo být dodrženo, Maďar raději podá informaci nebo vysvětlení, eventuálně včas vyvolá nové jednání. Má dobrou znalost trhu, zná zpravidla své konkurenty, cenovou úroveň na trhu pro projednávané zboží, málokdy blufuje, raději logickými argumenty podpoří, proč potřebuje právě takové podmínky pro obchod. Zpravidla má jasné představy do budoucna jak vydobýt na trhu pro projednávané zboží odpovídající místo. Ovšem je na místě tyto představy brát s rezervou neboť podmínky na trhu se neustále mění, partner může někdy záměrně nebo pouze z nedostatku informací přecenit své síly a možnosti. Ve vytváření důvěry dominuje osobní kontakt. Doporučuje se na začátku často partnera navštěvovat a také ho pozvat k sobě.

Maďaři se vyjadřují stručně a jasně, často argumentují. Nedělá jim potíže mluvit o nepříjemných věcech, naopak mají za to, že to pomůže zredukovat problémy vznikající při pozdějším obchodování.

Maďaři preferují v interpersonálních vztazích bližší kontakt. Odstup od partnera považují za projev pohrdání a nedůvěry. Toto chování může zkomplikovat i nadějně vypadající obchodní kontakty.

1.12. Podmínky využívání místní zdravotní péče českými občany a občany EU

Pro občany ze zemí EU je v Maďarsku platný jejich Evropský průkaz zdravotního pojištění (modrý průkaz), který je vydáván pojištěncům v členských zemích Evropské unie jejich národní zdravotní pojišťovnou. Pro případ potřeby ošetření v Maďarsku, je proto třeba tento průkaz mít na cestě s sebou. Na základě předložení tohoto průkazu má pojištěnec jednoho členského státu EU na území druhého členského státu nárok k poskytnutí nezbytné zdravotní péče s přihlédnutím k povaze nemoci a očekávané délce pobytu.

Je nicméně nutno počítat i s tím, že za péči může připlácet a že může být vyžadováno zaplacení části účtů v hotovosti. Pacient se může setkat s platbou v hotovosti i u lékaře, který nemá smlouvu s maďarským

Národním fondem zdravotního pojištění nebo mu byla poskytnuta péče, která není zcela bezplatná a platí se spoluúčast.

Léky jsou k dostání v každé smluvní lékárně po předložení receptu vystaveného lékařem. Za stomatologickou péči se platí podle druhu ošetření, za léky 0%-100% - podle konkrétního typu léku.

Případný převoz pacienta zpět na území České republiky není zdravotní pojišťovnou hrazen a ten si jej musí plně uhradit. Proto je s ohledem na takovéto případy vždy vhodné mít uzavřeno před odjezdem z ČR dodatečné komerční cestovní zdravotní připojištění. Z něj pak lze (podle rozsahu připojištění) hradit náklady jak na spoluúčast, tak na případný převoz zpět do ČR. Při návštěvě lékaře je potřeba předložit v první řadě doklad o tomto komerčním připojištění. Vzhledem k tomu, že i plnění z připojištění může být omezeno (například částkou), doporučuje se při krátkodobých pobytech na území HU kombinaci obou způsobů, tzn. mít u sebe svůj Evropský průkaz zdravotního pojištění a zároveň si před odjezdem sjednat i cestovní zdravotní připojištění.

Chcete-li uplatnit svůj nárok na české nemocenské dávky z důvodu pracovní neschopnosti v Maďarsku, požádejte místního lékaře o vystavení potvrzení o pracovní neschopnosti a jeho zaslání na nejbližší pobočku Národního fondu zdravotního pojištění, a to do tří dnů od začátku pracovní neschopnosti. Dále udejte adresu svého pobytu v Maďarsku a adresu příslušné české okresní správy sociálního zabezpečení.

Pro dlouhodobé, např. pracovní pobyty v HU, se doporučuje zařídít si v Maďarsku přímo místní kartičku zdravotního pojištění vydávanou na základě potvrzení vydaného příslušným českým úřadem.

Kontakt na maďarskou státní zdravotní pokladnu:

OEP - NEUF (Országos Egészségbiztosítási Pénztár, Nemzetközi és Európai Unió Főosztály)

tel.: +361/3501618

fax: +361/3501638

www.oep.hu

Viz rovněž stránky OEP – informace v angličtině „Health Care Services Available During Temporary Stay in Hungary“ - <http://www.oep.hu/oepdok/fajlok/e.pdf>

Kontakt na české Centrum mezistátních úhrad (CMU), které poskytne další informace ohledně zdravotní péče v zahraničí:

Centrum mezistátních úhrad (CMU)

Praha 3, Žižkov, nám. W. Churchilla 1800/2, PSČ 113 59

Tel: +420 236 033 411; Fax: +420 222 734 951, IČ: 70938393

Email: info@cmu.cz ; www: <http://www.cmu.cz/>

1.13. Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria

Občané České republiky mohou cestovat do Maďarska i na základě platného občanského průkazu. Při cestách služebníkem vozem je doporučeno mít s sebou ověřenou plnou moc potvrzující, že řidič je oprávněn s tímto vozem vycestovat do zahraničí.

Více informací viz rovněž internetové stránky Velvyslanectví ČR v Budapešti – v sekci Konzulární informace – „Rady pro cestující do Maďarska“ - http://www.mzv.cz/budapest/cz/viza_a_konzularni_informace/dulezite_informace/index.html.

1.14. Oblasti se zvýšeným rizikem pro cizince – vhodnost návštěvy s ohledem na politickou či jinou situaci v zemi

Maďarsko je stejně bezpečné pro turisty jako kterákoliv jiná země Evropské unie. Současnou celkovou bezpečnostní situaci v HU lze hodnotit jako dobrou. Pravděpodobnost, že se návštěvník Maďarska stane obětí trestné činnosti, je přibližně stejná, jako v ostatních státech EU.

1.15. Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu (včetně generálních či honorárních konzulátů) – popis spojení z letiště a z centra města

Velvyslanectví:

ZÚ Budapešť
Rózsa u. 61.
1064 Budapešť VI.
Tel.: 00361 462 5011
Fax: 00361 462 5039
E-mail: budapest@embassy.mzv.cz
Internet: www.mzv.cz/budapest
Velvyslanec – ing. Helena Bambasová

Obchodně ekonomický úsek (OEÚ) ZÚ:

Rózsa u. 61.
1064 Budapešť VI.
Tel./fax: 00361 462 5053
Tel.: 00361 462 5038
E-mail: commerce_budapest@mzv.cz
Internet: www.mzv.cz/budapest
Kontaktní osoba: Mgr. Ivo Skůček - vedoucí OEÚ, I. tajemník

Konzulární oddělení (KO) ZÚ:

Szegfű u. 4.
1063 Budapešť VI.
Tel.: 00361 462 5014, 462 5025-7
Fax: 00361 462 5054
E-mail: consulate_budapest@mzv.cz
Kontaktní osoba: Ing. Milan Peprník – konzul, vedoucí konzulárního oddělení

Konzulární oddělení se spolu s velvyslanectvím nachází v jedné budově. Z letiště je možno se tam dopravit tzv. Airport Minibusem, případně taxíkem či MHD. Taxíky nejsou v Budapešti drahé a cena za letištní minibus se pohybuje také v ceně taxíku. A tak se v případě že jede více osob, vyplatí doprava taxíkem, protože cena u minibusu se účtuje na jednotlivce, nikoli za trasu, jako je tomu v případě taxíků.

Z centra je možné se na velvyslanectví dopravit metrem M1, které je označeno žlutou barvou. Jedná se o nejstarší trasu metra, říká se jí také Földalatti. Je potřeba vystoupit na zastávce Vörösmarty utca (nesplést si s Vörösmarty tér), nebo na Kodály körönd. V prvním případě se jde po směru metra na náměstí Mexikói tér, přičemž druhá ulice napravo od stanice metra vede přímo k velvyslanectví. V případě, že se vystoupí na Kodály körönd, je potřeba se vydat proti směru příjezdu metrem ke křižovatce Oktogon. Od stanice Kodály körönd je to také druhá ulice, ale vlevo. Vlajku České republiky je vidět už z křižovatky.

Pro hledání lokalizace ZÚ či adres v Budapešti je možno využít na internetu Google Maps (<http://maps.google.cz/maps?hl=cs&tab=wl>) či maďarské plánovače trasy (HSP, autem i pěšky):

<http://www.bkv.hu/>, <http://www.utvonalterv.hu/>

Pozn.: Při zadávání ulice v Budapešti do vyhledávače je třeba znát i příslušné číslo obvodu, neboť jména ulic se mohou v Budapešti opakovat či ulice prochází více obvody. Velvyslanectví je např. v 6. obvodu - 1063 Budapešť.

1.16. Kontakty na zastoupení ostatních českých institucí (Česká centra, CzechTrade, CzechInvest, CzechTourism)

České Centrum Budapešť:

Szegfű utca 4.
1063 Budapest VI.
Ředitel tel.: 00361/462 5065
Sekretariát tel./fax: 00361/462 5066
Kontaktní osoba: Michal Černý, ředitel
E-mail: ccbudapest@czech.cz
Internet: www.czechcentres.cz

Zastoupení Ministerstva průmyslu a obchodu v Budapešti (CzechTrade):

Rózsa u. 61.
1064 Budapest
Tel.: 00361/4625057, mobil: 003630/5155196
E-mail: budapest@czechtrade.cz
Internet: www.czechtrade.cz (viz zahraniční kanceláře), <http://www.czechtrade.org.hu>
Kontaktní osoba: Tibor Bial, ředitel

1.17. Praktická telefonní čísla v teritoriu (záchranka, dopravní policie, požárníci, infolinky apod.)

- Integrovaný záchranný systém 112
- Záchranka 104
- Nemocnice Kútvölgyi 00361 325 1100
- Policie 107
- Požárníci 105
- Tourinform pro turisty 00361 438 8080
- Mezinárodní informace o telefonních číslech 199

1.18. Internetové informační zdroje

- www.mzv.cz/budapest - Velvyslanectví ČR v Budapešti - všeobecné konzulární a obchodní informace o HU
- www.czechtrade.cz - agentura na podporu exportu CzechTrade - teritoriální informace o HU
- www.madarsko.cz - všeobecné informace o HU
- www.gotohungary.com - průvodce speciálně zaměřený na Maďarsko (je i v češtině), velmi dobré informace a odkazy na další stránky
- www.budapestinfo.hu - oficiální stránka v angličtině, němčině i maďarštině, která je o Budapešti a přilehlém okolí (Dunajský ohyb). Nacházejí se zde kvalitní a aktualizované informace. Velká obrázková galerie
- www.balatoninfo.net - Balaton info
- www.balatoninfo.hu - oficiální stránky o Balatonu, s odkazy na všechna města a sídla, a následně na ubytovací kapacity v okolí tohoto jezera
- www.travelport.hu - katalog maďarských hotelů
- www.kulturinfo.hu - informace o kultuře a kulturním životě HU
- www.telefonkonyv.hu - telefonní seznam

- www.telekom.hu, <http://www.t-mobile.hu/>, www.telenor.hu, www.vodafone.hu - telefonní a mobilní operátoři v HU
- www.mav-start.hu - interaktivní jízdní řády maďarských železnic
- www.bkv.hu - stránka MHD Budapešť
- www.volán.hu - informační stránky meziměstské autobusové dopravy
- www.utvonalterv.hu - plán trasy v HU (vozem, MHD i pěšky)
- www.terkepcentrum.hu - různé mapy HU
- www.port.hu - vyhledávač kulturních programů, kin atd.
- www.mkogy.hu, www.parlament.hu - informační stránky parlamentu
- www.apvrt.hu - ÁPV Rt. – Úřad národního majetku
- www.nisz.hu - Národní informačně-komunikační služba Zrt.
- www.kompass.hu - KOMPASS Hungary – vyhledávání firem
- www.kompass.cz - KOMPAS ČR – vyhledávání firem
- www.mti.hu - Maďarská tisková agentura
- www.kozbeszerzes.hu - Rada pro veřejné zakázky
- www.opten.hu - veřejné zakázky
- www.bme.hu - BME Budapešťská univerzita techniky a ekonomiky

Kontakty a internetová spojení na významné maďarské instituce viz dále.

1.19. Adresy významných institucí

Na konci této podkapitoly najdete přílohu č. 1, která obsahuje adresy obchodních a průmyslových a agrárních komor v HU.

Úřad prezidenta

www.keh.hu

Poštovní adresa: 1357 Budapest, Pf. 6.

Tel.: (+36-1)7955000, fax: (+36-1)7950381

Parlament

1055 Budapest, Kossuth tér 1-3.

Tel.: (+36-1)4414000

www.parlament.hu, www.mkogy.hu

Úřad vlády

Poštovní adresa: 1357 Budapest, Pf. 6.

Tel.: (+36-1)7955000, fax: (+36-1)7950381

www.kormany.hu

Ministerstva

Ministerstvo národního hospodářství HU (Nemzetgazdasági Minisztérium)

1051 Budapest, József Nándor tér 4.

tel.: (+36-1)7951400, fax: (+36-1)3182570

Internet: www.kormany.hu/hu/nemzetgazdasagi-miniszterium

Ministerstvo národního rozvoje HU (Nemzeti Fejlesztési Minisztérium)

1011 Budapest, Fő u. 44-50.

tel.: (+36-1)7951700, fax: (+36-1)7950697

Internet: www.kormany.hu/hu/nemzeti-fejlesztési-miniszterium

Ministerstvo rozvoje venkova HU (Vidékfejlesztési Minisztérium)

1055 Budapest, Kossuth Lajos tér 11.

tel./fax: (+36-1)7952000, fax (+36-1)7950200

Internet: www.kormany.hu/hu/videkfejlesztési-miniszterium

Ministerstvo veřejné správy a spravedlnosti HU (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium)

1055 Budapest, Kossuth Lajos tér 2-4.

tel. (+36-1)7951000

fax: (+36-1)7950002

Internet: www.kormany.hu/hu/kozigazgatasi-es-igazsagugyi-miniszterium

Ministerstvo zahraničních věcí HU (Külügyminisztérium)

1027 Budapest, Bem rakpart 47.

tel. (+36-1)4581000, fax: (+36-1)2125918

Internet: www.kormany.hu/hu/kulugyminiszterium

Ministerstvo obrany HU (Honvédelmi Minisztérium)

1055 Budapest, Balaton u. 7-11.

tel. (+36-1)2365111

Internet: www.kormany.hu/hu/honvedelmi-miniszterium

Ministerstvo lidských zdrojů HU (Emberi Erőforrások Minisztérium)

1055 Budapest, Szalay utca 10-14.

tel. (+36-1)7951200

Internet: www.kormany.hu/hu/emberi-eroforrasok-miniszterium

Ministerstvo vnitra HU (Belügyminisztérium)

1051 Budapest, József Attila u. 2-4.

tel./fax: (+36-1) 4411000, fax (+36-1) 4411437

Internet: www.kormany.hu/hu/belugyminiszterium

Další významné instituce

Centrální statistický úřad HU

1024 Budapest, Keleti Károly u. 5-7.

tel.: (+36-1) 345 6000

fax: (+36-1) 345 6788

www.ksh.hu

Maďarská národní banka

1054 Budapest, Szabadság tér 8-9.

tel.: (+36-1) 428 2600

fax: (+36-1) 428 2500

www.mnb.hu

Státní dozor nad finančními institucemi (Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete - PSZÁF)

1013 Budapest, Krisztina körút 39.

tel.: (+36-1)489 9100, fax: (+36-1)489 9102

Internet: www.pszaf.hu

Budapešťská burza cenných papírů (Budapesti Értéktőzsde)

Pošt. adresa: 1364 Budapest, Pf. 24.

tel.: (+36-1)429 6700, fax: (+36-1)429 6800
Internet: www.bse.hu

Hungarian Investment and Trade Agency – Maďarská investiční a obchodní agentura

1055 Budapest, Honvéd u. 20.

tel.: (+36-1) 8726520

fax: (+36-1) 8726699

www.hita.hu

Národní daňový a celní úřad – Nemzeti Adó- és Vámhivatal (sjednocení : **APEH – Státní finanční kontrolní úřad a Vám- és Pénzügyőrség** - Správa cel a financí)

1054 Budapest, Széchenyi u. 2.

tel.: (+36-1)428 5100, fax: (+36-1)4285509

Internet: www.nav.gov.hu

Státní pokladna (Magyar Államkincstár)

1054 Budapest, Hold u. 4.

tel.: (+36-1)327-3600, fax: (+36-1)266-3869

Internet: www.allamkincstar.gov.hu

Vládní agentura pro správu dluhu

(Államadósság Kezelő Központ Zártkörűen Működő Részvénytársaság)
(Government Debt Management Agency Private Company Limited by Shares)
H-1027 Budapest, Csalogány utca 9-11.
Tel.: 36-1-488-9488, Fax: 36-1-488-9405, 36-1-488-9435
Internet: www.akk.hu

Maďarský obchodní povolovací úřad (Magyar Kereskedelmi Engedélyezési Hivatal)

1124 Budapest, Németvölgyi út 37-39.

tel.: (+36-1)4585800, fax: (+36-1)4585814

Internet: www.mkeh.gov.hu

Garantiqua záruka úvěru a.s. (Garantiqua Hitelgarancia Rt.)

1082 Budapest, Kisfaludy u. 32.

tel.: (+36-1) 485 8300, fax: (+36-1) 485 8320

Internet: www.hitelgarancia.hu

Národní úřad duševního vlastnictví (Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala, dříve pod jménem Patentový úřad)

1054 Budapest, Garibaldi u. 2.

tel.: (+36-1)3124400

fax: (+36-1) 4745534

www.sztnh.gov.hu

Agrární marketingové centrum (AMC)

1042 Budapest, Árpád út 51-53.

tel.: (+36-1)450 8800

Internet: www.amc.hu

Rejstříkový soud hlavního města (Fővárosi Törvényszék Cégbírósága)

1051 Budapest, Nádor u. 28.

tel.: (+36-1)354 4800

fax: (+36-1) 311 1216

Internet: www.birosag.hu

nebo

Rejstříkový soud pro okolí Budapešti (Budapest Környéki Törvényszék Cégbírósága)

1064 Budapest, Rózsa u. 79.

tel.: (+36-1) 354 3300, fax: (+36-1)312 1729

Internet: www.birosag.hu

Maďarský turizmus (Magyar Turizmus Rt.)

1115 Budapest, Bartók Béla út 105-113.

tel.: (+36-1) 488 8700

fax: (+36-1) 488 8600

Internet: www.otthon.hu

Podnikatelské svazy:

Maďarská obchodní a průmyslová komora (Magyar Kereskedelmi és Ipari Kamara)

Adresa: 1055 Budapest, Kossuth Lajos tér 6-8.

tel: 36-1-474-5100

fax: 36-1-474-5105

Internet: www.mkik.hu

Hlavním představitelem zaměstnavatelů je
Svaz maďarských průmyslníků a zaměstnavatelů (MGYOSZ):
H-1055 Budapest, Kossuth Lajos tér 6.-8.
tel.: (+36-1) 474 2041

fax: (+36-1) 474 2065

Internet: www.mgyosz.hu

z dalších představitelů jsou významnější:

Svaz podnikatelů ve stavebnictví (ÉVOSZ)
1013 Budapest, Döbrentei tér 1.
tel: (+361)201 0333, tel./fax: (+361)201 3840

Internet: www.evosz.hu

Svaz živnostenských společenstev (IPOSZ)
1054 Budapest, Kálmán I. u. 20.
tel.: (+361) 354 3140, fax: (+361)269 2957

Web: www.iposz.hu

Svaz zaměstnanců a zaměstnavatelů (VOSZ)
1107 Budapest, Mázsa tér 2-6.
tel.: (+361) 414 2181-2, fax: (+361)414 2180

Internet: www.vosz.hu

Státní svaz obchodníků a zaměstnanců v pohostinství (KISOSZ)
1134 Budapest, Kassák Lajos u. 69-71.

tel.: (+361) 322 0468, fax: (+361)322 5299

Internet: www.kisosz.hu

Aliance maďarských dopravních a logistických služeb (Magyar Szállítmányozói és Logisztikai Szövetség)

1139 Budapest, Váci út 85.

tel.: (+36-1) 452 8143, fax: (+36-1) 452 8145

Internet: www.freightforwarders.hu

Příloha 1 Adresy obchodních a průmyslových a agrárních komor

Na základě zákona CXXI z roku 1999 bylo od 1.10.2000 v Maďarsku členství v komorách nepovinné. V souladu s tímto zákonem dne 31.3.2000 došlo ke sloučení obchodních a průmyslových komor a živnostenských komor. Obchodní a průmyslové komory a agrární komory od 1.10.2000 fungují ve formě veřejnoprávních institucí.

V r. 2011 došlo ke změně v zákoně o komorách, v důsledku čehož je od r. 2012 zavedena povinná registrace firem u Maďarské hospodářské komory (Hungarian Chamber of Commerce and Industry, Magyar Kereskedelmi és Iparkamara – MKIK, www.mkik.hu). Všechny firmy (kromě zemědělských) se musejí registrovat dle sídla u odpovídající MKIK a platit příslušný roční poplatek.

Adresy obchodních a průmyslových a agrárních komor (aktualizace k září 2012)							
Název	Předseda	Tajemník	Referent pro zahraniční vztahy	Adresa	Telefon	Fax	Internet E-mail
Magyar Kereskedelmi és Iparkamara	Dr .László Parragh (Dr. Mária Tényiné Stark – ředitelka)	Péter Dunai	Magdolna Baki	1055 Budapest Kossuth L.tér 6-8.	1/4745100	1/4745105	www.mkik.hu mkik@mkik.hu
Bács-Kiskun megyei Kereskedelmi és Iparkamara	József Gaál	Zsolt Sipos	Anita Tóth	6000 Kecskemét Árpád krt. 4.	76/501 500 76/501 502	76/501538	www.bkmkik.hu bkmkik@mail.datanet.hu
Békés megyei Kereskedelmi és Iparkamara	Tamás Hódsági	Zsolt Tóth	Csaba Szikszai	5600 Békéscsaba Penza lkt. 5.	66/324976	66/451775	www.bmkik.hu bmkik@bmkik.hu

Borsod-Abaúj-Zemplén megyei Kereskedelmi és Iparkamara	Tamás Bihall	Tiborné Dudás	Dr. Ilona Szécsiné Bányai	3525 Miskolc Szentpáli u. 1.	46/501 090	46/328722	www.bokik.hu
							bokik@mail.bokik.hu
Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara	Kristóf Szatmári	Ervin Kiss	Dr. Áron Kovács	1016 Budapest Krisztina krt.99 .	1/4882 110	1/4882119	www.bkik.hu
							bkik@bkik.hu
Csongrád megyei Kereskedelmi és Iparkamara	Pál Nemesi	Zsuzsanna Oláh	Katalin Kozsuchné Somogyi	6721 Szeged Párizsi krt. 8-12.	62/554250	62/426149	www.csmkik.hu
							info@csmkik.hu
Fejér megyei Kereskedelmi és Iparkamara	Jenő Radetzky	Éva Sipos	Csilla ZsoltnéBuda	8000 Székesfehérvár Hosszúsétatér 4-6.	22/510 310	22/510312	www.fmkik.hu
							fmkik@fmkik.hu
Dunaújvárosi Kereskedelmi és Iparkamara	Gyula Králik	Dr. György Markovics	Dr. Andrea Bocsi	2400 Dunaújváros Latinovits Z. u. 10.	25/502060	25/502061	www.dkik.hu
							dkik@dkik.hu
Győr-Moson-Sopron megyei Kereskedelmi és Iparkamara	Antal Mihalicz	Előd Dinnyés	Judit Felhelyesné Zubonyai	9021 Győr Szent István út 10/A	96/520 202	96/520 291	www.gymskik.hu

							kamara@gymkik.hu
Hajdú-Bihar megyei Kereskedelmi és Iparkamara	Ferenc Miklossy	Dr. Éva Skultéti	Dr. András Kiss	4025 Debrecen Petőfi tér 10.	52/500 710	52/500 720	www.hbkik.hu
							hbikik@hbikik.hu
Heves megyei Kereskedelmi és Iparkamara	Dr. Péter Bánhidy	Gábor Fülöp	Sándor File	3300 Eger Faiskola út 15.	36/429 614	36/323 615	www.hkik.hu
							hkik@hkik.hu
Jász-Nagykunszolnok megyei Kereskedelmi és Iparkamara	Dr. András Sziráki	Dr. Zoltán Pintér	István Hekli	5000 Szolnok Verseggy park 8.	56/510 610	56/370 005	www.jnszmkik.hu
							kamara@jnszmkik.hu
Komárom-Esztergom megyei Kereskedelmi és Iparkamara	József Juhász	Dr. Tamás Zahorán	Dr. Tamás Zahorán	2800 Tatabánya Fő tér 36.	34/513 010	34/316 259	www.kemkik.hu
							kemkik@kemkik.hu
Nagykanizsai Kereskedelmi és Iparkamara	Dr. József Polay	Zsófia Varga	Zsófia Varga	8800 Nagykanizsa Ady Endre u. 1.	93/516670	93/516670	www.nakkik.hu nakkik@chello.hu
Nógrád megyei Kereskedelmi és Iparkamara	Dr. Péter Tordai	Melinda Mihályné Balázs	Andrea Nyerges	3100 Salgótarján Alkotmány út 9/a.	32/520 860	32/520 862	www.nkik.hu nkik@nkik.hu

Pécs- Baranyai Kereskedelmi és Iparkamara	Dr. István Kéri	Dr. Tamás Síkői	Anita Hendinger	7625 Pécs Majorossy I. u. 36.	72/507 150	72/507 152	www.pbkik.hu
							pbkik@pbkik.hu
Pest megyei és Érd Megyei Jogú Városi Kereskedelmi és Iparkamara	Dr. Zoltán Vereczkey	Dr. Lajos Kupcsok	Nóra Toldiné Szép	1056 Budapest Váci u. 40. IV. em.	1/3177 666 1/3177 755	1/3177 755	www.pmkik.hu
							titkarsag@pmkik.hu
Somogyi Kereskedelmi és Iparkamara	József Varga	Kristina Németh	Andrea Kovács	7400 Kaposvár Anna u. 6. I.em	82/501 012	82/501 046	www.skik.hu
							skik@skik.hu
Soproni Kereskedelmi és Iparkamara	Vilmos Horváth	Árpád Kováts	Árpád Kováts	9400 Sopron Deák tér 14.	99/523 570	99/523572	www.svkik.hu svkik@t-online.hu
Szabolcs- Szatmár- Bereg Megyei Kereskedelmi és Iparkamara	László Pekó	Katalin Nagyné Varga	Nóra Katóné Pusztai	4400 Nyíregyháza Széchenyi u. 2.	42/311 544	42/311 750	www.szabkam.hu
							szabkam@szabkam.hu
Tolna megyei Kereskedelmi és Iparkamara	Dr. Sándor Fischer	László Hága	László Hága	7100 Szekszárd Arany J.u.23-25. III. em.	74/411 661	74/411 456	www.tmkik.hu
							bereti@tmkik.hu

Vas megyei Kereskedelmi és Iparkamara	Vince Kovács	Sándor Kiss	Sándor Kiss	9700 Szombathely Honvéd tér 2.	94/506 640	94/316 936	www.vmkik.hu
							vmkik@vmkik.hu
Veszprém megyei Kereskedelmi és Iparkamara	Dr. György Markovszky	Dr. Istvánné Somogyi	Judit Marác	8200 Veszprém Budapest u. 3.	88/429 008	88/412 150	www.veszpremikamara.com
							vkik@veszpremikamara.hu
Zala megyei Kereskedelmi és Iparkamara	Ferenc Mazzag	Károlyné Vörös	Renáta Fulérné Werger	8900 Zalaegerszeg Petőfi u. 24.	92/550 514	92/550 525	www.zmkik.hu
							zmkik@zmkik.hu

Maďarské obchodní a průmyslové komory – inzerování nabídek a poptávek pro zahraniční subjekty – aktualizace k září 2012

Název komory	Kontaktní osoba	Adresa	Telefon	Fax	Internet E-mail
Magyar Kereskedelmi és Iparkamara	Attila hajdú	1055 Budapest Kossuth L.tér 6-8.	00361/474 5117	00361/474 5105	www.mkik.hu
					sajto@mkik.hu
Bács-Kiskun megyei Kereskedelmi és	Orosziné Varga	6000 Kecskemét Árpád krt. 4.	003676/501 509	003676/501 538	www.bkmkik.hu

Iparkamara					
					oroszine.zelma@bkmkik.hu
Békés megyei Kereskedelmi és Iparkamara	Zsolt Tóth	5600 Békéscsaba Penza lkt. 5.	003666/324976	003666/451775	www.bmkik.hu
					zsolt.toth@bmkik.hu
Borsod-Abaúj- Zemplén megyei Kereskedelmi és Iparkamara	Ilona Szecsiné Bányai	3525 Miskolc Szentpáli u. 1.	003646/501 876	003646/328 722	www.bokik.hu
					szechi.ilona@bokik.hu
Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara	Petra Pákai	1016 Budapest Krisztina krt. 99.	00361/4882 189	00361/4882 119	www.bkik.hu
					petra@bkik.hu
Csongrád megyei Kereskedelmi és Iparkamara	Erika Lack	6721 Szeged Párizsi krt. 8-12.	003662/486 987	003662/426 149	www.csmkik.hu
					eenszeged@csmkik.hu
Fejér megyei Keres- kedelmi és Iparkamara	Csilla Zsoltné Buda	8000 Székesfehérvár Hosszúsétatér 4-6.	003622/510 316	003622/510 312	www.fmkik.hu
					csilla.buda@fmkik.hu

Dunaújvárosi Kereskedelmi és Iparkamara	Dr. György Markovics	2400 Dunaújváros Latinovits Z. u. 10.	003625/502060	003625/502061	www.dkik.hu
					dkik@dkik.hu
Győr-Moson- Sopron megyei Kereskedelmi és Iparkamara	Judit Félhelyesné Zubonyai	9021 Győr Szent István út 10/A	003696/520 228	003696/520 291	www.gymskik.hu
					een@gymskik.hu felhelyesnejudit@gymskik.hu
Hajdú-Bihar megyei Kereskedelmi és Iparkamara	Dr. András Kiss	4025 Debrecen Petőfi tér 10.	003652/500 723	003652/500 720	www.hbkik.hu
					kiss.andras@hbikik.hu
Heves megyei Kereskedelmi és Iparkamara	Enikő Sempergenné Mokri	3300 Eger Faiskola út 15.	003636/429 612/111 linka	003636/323 615	www.hkik.hu
					hkik@hkik.hu
Jász-Nagykun- Szolnok megyei Kereskedelmi és Iparkamara	István Hekli	5000 Szolnok Verseghy park 8.	003656/510 629	003656/370 005	www.jnszmkik.hu
					istvan.hekli@jnszmkik.hu
Komárom- Esztergom megyei Kereskedelmi és Iparkamara	Dr. Tamás Zahorán	2800 Tatabánya Fő tér 36.	003634/513 014	003634/316 259	www.kemkik.hu

					kemkik@kemkik.hu
Nagykanizsai Kereskedelmi és Iparkamara	Zsófia Varga	8800 Nagykanizsa Ady Endre u. 1.	003693/516 671	063693/516 570	www.nakkik.hu nakkik@nakkik.hu
Nógrád megyei Kereskedelmi és Iparkamara	Andrea Nyerges	3100 Salgótarján Alkotmány út 9/a.	003632/520 880	003632/520 862	www.nkik.hu nkik@nkik.hu
Pécs-Baranyai Kereskedelmi és Iparkamara	Anita Hendinger	7625 Pécs Majorossy I. u. 36.	003670/507149	003672/507 152	www.pbkik.hu ahendinger@pbkik.hu
Pest megyei és Érd Megyei Jogú Városi Kereskedelmi és Iparkamara	Nóra Toldiné Szép	1056 Budapest Váci u. 40. IV. em.	00361/3177377	00361/3177 755	www.pmkik.hu titkarsag@pmkik.hu
Somogyi Kereskedelmi és Iparkamara	Áres Thurzó	7400 Kaposvár Anna u. 6. I.em.	003682/501 025	003682/501 046	www.skik.hu athurzo@skik.hu
Soproni Kereskedelmi és Iparkamara	Árpád Kováts	9400 Sopron Deák tér 14.	003699/523 570	003699/523572	www.sopronikamara.hu kovats_arpad@sopronikamara.hu

Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Kereskedelmi és Iparkamara	Éva Meszáros	4400 Nyíregyháza Széchenyi u. 2.	003642/311 544	003642/311 750	www.szabkam.hu
					meszaros.eva@szabkam.hu
Tolna megyei Kereskedelmi és Iparkamara	Jenő Hornok	7100 Szekszárd Arany J.u.23-25. III. em.	003674/411664	003674/411 456	www.tmkik.hu
					hornok@tmkik.hu
Vas megyei Kereskedelmi és Iparkamara	Tímea Szabó	9700 Szombathely Honvéd tér 2.	003694/506 646	003694/316 936	www.vmkik.hu
					szabo.timea@vmkik.hu
Veszprém megyei Kereskedelmi és Iparkamara	Judit Marác	8200 Veszprém Budapest u. 3.	003688/429 008	003688/412 150	www.veszpremikamara.com
					maraczj.judit@veszpremikamara.com
Zala megyei Kereskedelmi és Iparkamara	Mária Szekér	8900 Zalaegerszeg Petőfi u. 24.	003692/550 514	003692/550 514	www.zmkik.hu
					zmkik@zmkik.hu

Kontakty na agrární komory jednotlivých žup HU (aktualizace k dubnu 2013):

V roce 2013 došlo k přejmenování z Agrární komora Maďarska (Magyar Agrárkamara) na Maďarskou komoru agrární, potravinářsko-hospodářskou a rozvoje venkova (Magyar Agrár-, Élelmiszergazdasági és Vidékfejlesztési Kamara). Zkráceně Národní agrární hospodářská komora (Nemzeti Agrárgazdasági Kamara).

(z hlediska mezinárodních obchodních vztahů zastupuje všechny agrární komory Maďarsku)

Kontakty:

1119 Budapest, Fehérvári út 89 – 95.

Balázs Gyúrfy – celostátní předseda

Tibor Zászlós – tajemník odpovědný za zemědělství

Tamás Éder – tajemník odpovědný za potravinářský průmysl

Imre Hubai (mladší) - tajemník odpovědný za rozvoj venkova

Miklós Zsolt Kis - tajemník odpovědný za mikro, malé a střední podnikání a zároveň i všeobecný tajemník

T: +361 802 6100, F: +361 802 0600

ugyvez@agrarkamara.hu

www.agrarkamara.hu (momentálně nefunguje, pouze funguje informace ohledně členství)

Parlament přijal zákon č. CXXVI z roku 2012, který určuje, že od 1.8.2012 je povinné členství pro agrární sektor, potravinářský průmysl a pro veškeré účastníky trhu v nové Agrární komoře. Podle toho každá fyzická osoba a hospodářská organizace, která podle zákona provádí agrární hospodářskou činnost, má za povinnost být členem agrární komory. Jednorázový registrační poplatek na rok 2013 činí 5 000 HUF. Jedná se o tom, že se zavede roční členský poplatek.

Výjimku podle zákona mají ti, kteří:

- jsou členy Maďarské veterinářské komory,
- nebo jsou členy Maďarské inženýrské a lékařské komory ochrany rostlin,
- nebo jsou členy Maďarské některé horské obce,

ale jen tehdy, pokud kromě činnosti spojené se členstvím, neprovádí žádnou další agrární hospodářskou činnost.

Kontakty na župní ředitelství oblastních agrárních komor (platné od března 2013):

Nemzeti Agrárgazdasági Kamara - Bács-Kiskun Megyei Igazgatóság

6000 Kecskemét, Tatár sor 6.

Gergely Domján - předseda

T: +3676 497 072

T/F: +3676 481 035

bakamara@t-online.hu

www.bacsmagrarkamara.hu

Nemzeti Agrárgazdasági Kamara - Baranya Megyei Igazgatóság

7622 Pécs, Nagy Lajos király út 9.

József Rittlinger - předseda

T: +3672 211 110

F: +3672 227 166

bmagrark@t-online.hu

www.bmagrar.hu

Nemzeti Agrárgazdasági Kamara - Budapesti és Pest Megyei Igazgatóság (došlo ke sloučení ředitelství župy Pest a města Budapešť)

1076 Budapest, Thököly út 18.

Dr. Péter Mihály - předseda

T/F: +361 210 3426, 322 9078

budapest@agrarkamara.hu

www.budapesti-agrarkamara.hu

Nemzeti Agrárgazdasági Kamara - Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Igazgatóság

3529 Miskolc, Csabai kapu 62.

József Taskó - předseda

T: +3646 562 243

F: +3646 304 882

bomak@agrarkamara.hu

<http://members.chello.hu/agrar.kamara>

Nemzeti Agrárgazdasági Kamara - Heves Megyei Igazgatóság

3300 Eger, Sas út 60/A

Zoltán Székely - předseda

T: +3636 427 000

T/F: +3636 428 200

hemak@agrarkamara.hu

www.hemak.hu

Nemzeti Agrárgazdasági Kamara - Nógrád Megyei Igazgatóság

3100 Salgótarján, Hargita körút 37. pf. 24.

József Szandai - předseda

T/F: +3632 317 579

F: +3632 421 614

nmak@agrarkamara.hu

Nemzeti Agrárgazdasági Kamara - Békés Megyei Igazgatóság

5600 Békéscsaba, Dózsa György út 15.

Dr. László Kulcsár - předseda

T/F: +3666 443 355

info@bekesmeak.hu

www.bekesmeak.hu

Nemzeti Agrárgazdasági Kamara - Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Igazgatóság

5000 Szolnok, Baross u. 20. III. em.

Imre Csaba Hubai - předseda

T: +3656 420 437

F: +3656 510 181

jnszmak@agrarkamara.hu

Nemzeti Agrárgazdasági Kamara – Csongrád Megyei Igazgatóság

6722 Szeged, Kossuth L. sgt. 17.

6701 Szeged, Pf. 947.

Pál Ferenc Kiss - předseda

T: +3662 423 360

F: +3662 423 360- klapka 107

agrarkamara@csmak.hu

www.csmak.hu

Nemzeti Agrárgazdasági Kamara – Fejér Megyei Igazgatóság

8000 Székesfehérvár, Budai u. 9-11.

Tibor Zászlós - předseda

T: +3622 348 451

F: +3622 348 451

fmak@agrarkamara.hu

www.fejermak.hu

Nemzeti Agrárgazdasági Kamara – Somogy Megyei Igazgatóság

7400 Kaposvár, Bajcsy-Zs. u. 25., Pf. 306.

Dr. Sándor Gombos - předseda

T/F: +3682 310 044

T/F: +3682 512 792

smak@t-online.hu

Nemzeti Agrárgazdasági Kamara – Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Igazgatóság

4400 Nyiregyháza, Arany J. u. 7.

Imre Rác - předseda

T: +3642 501 131

F: +3642 501 132

szmak@agrarkamara.hu

Nemzeti Agrárgazdasági Kamara – Tolna Megyei Igazgatóság

7100 Szekszárd, Keselyűsi út 22.

Dr. Árpád Hodházy - předseda

T: +3674 510 030

F: +3674 510 031

tmak@agrarkamara.hu

Nemzeti Agrárgazdasági Kamara – Vas Megyei Igazgatóság

9700 Szombathely, Fő tér 36. p.II.

Dr. István Póczik - předseda

T: +3694 316 930

T/F: +3694 330 069

vasmak@agrarkamara.hu

Nemzeti Agrárgazdasági Kamara – Hajdú-Bihar Megyei Igazgatóság

4032 Debrecen, Tessedik S. u. 1.

Sándor Szabó - předseda

T: +3652 503 310

F: +3652 485 689

info@hbmagrarkamara.hu

www.hbmagrarkamara.hu

Nemzeti Agrárgazdasági Kamara – Zala Megyei Igazgatóság

8900 Zalaegerszeg, Petőfi S. u. 24.

Katalin Süle - předsedkyně

T: +3692 511 390

F: +3692 511 389

zamak@agrarkamara.hu

www.zmak.uw.hu

Nemzeti Agrárgazdasági Kamara – Veszprém Megyei Igazgatóság

8200 Veszprém, Mártírok útja 11.

Dr. Tibor Radovits - předseda

T: +3688560550

F: +3688560551

vemak@agrarkamara.hu

www.veszprem.agrarkamara.hu

Nemzeti Agrárgazdasági Kamara – Győr-Moson-Sopron Megyei Igazgatóság

9021 Győr, Bajcsy-Zsilinszky u. 13.

Gergely Németh - předseda

T: +36703902671

gymsak@agrarkamara.hu

Nemzeti Agrárgazdasági Kamara – Komárom-Esztergom Megyei Igazgatóság

2890 Tata, Ady Endre út 13. (Zsigmond udvar)

Dr. Zoltán Balogh - předseda

T: +3634587133

F: +3634587132

kemagr@agrarkamara.hu

2. Vnitropolitická charakteristika

(poslední aktualizace k 1.3.2013; aktuální informace viz rovněž internetové stránky následujících maďarských institucí)

Úřad prezidenta - www.keh.hu

Parlament - www.parlament.hu, www.mkogy.hu

Úřad vlády - <http://www.kormany.hu/en>

2.1. Stručná charakteristika politického systému

Hlavou státu je prezident republiky. Zákonodárným orgánem HU je jednokomorový parlament. Systém parlamentních voleb je dvoukolový a kombinuje poměrný a většinový volební systém. Z 386 křesel je 176 obsazováno na základě většinového systému (176 volebních obvodů, na základě individuálních kandidátních listin). Dalších 152 poslanců je do parlamentu voleno na základě územních stranických kandidátek a zbývajících 58 na základě celostátní kandidátní listiny. (Pozn.: Koncem r. 2011 schválil parlament nový volební zákon HU, který pro příští volby výrazně mění volební systém. Volby budou nově jednokolové, sníží se počet poslanců na 199, přičemž 106 bude voleno většinově v individuálních obvodech /vítězí kandidát s největším počtem hlasů/ a 93 poměrně na základě celostátní listiny /5% hranice/. Dojde ke změně rozdělení volebních obvodů. Opozice kritizuje, že nový zákon dále posiluje možnost volebního vítězství Fidesz a je nevýhodný pro menší strany.)

Volby na jaře 2010 značným způsobem pozměnily zastoupení politických stran v parlamentu. Ve volbách konaných 11. a 25.4.2010 došlo k výraznému volebnímu vítězství pravostředové aliance stran Fidesz a KDNP, která získala 68,14% parlamentních křesel. Volby znamenaly konec osmiletého vládnutí socialistů. Z parlamentu vypadly rovněž dvě strany, které hrály dominantní roli při změně režimu v roce 1989 (SZDSZ a MDF). Současně se dostaly do parlamentu poprvé extrémně pravicová strana Jobbik a LMP, strana se zeleným programem. V průběhu roku 2011 se z MSZP vyčlenila strana Demokratická koalice (okolo bývalého premiéra Gyurcsánye).

Nová vláda aliance Fidesz-KDNP vedené premiérem Viktorem Orbánem složila svůj slib 29. května 2010.

Charakteristika parlamentních stran:

FIDESZ-MPSZ – Svaz mladých demokratů – Maďarský občanský svaz (zkráceně Fidesz). V posledních dvou volebních obdobích opoziční protipól MSZP. Od pravostředové strany zastávající liberální hodnoty při svém založení se výrazně posunula směrem ke konzervativní pravici, zejména v důsledku vývoje své politiky v národních otázkách a ve snaze sjednotit a získat pravicové voliče (včetně části extrémní pravice). Po prohraných volbách v roce 2002 změnila svou strukturu na politické sdružení menších a nevládních organizací a tzv. občanských kruhů. Navzdory deklarované pravicové orientaci vykazuje jeho praktická politika řadu výrazně levicových až populistických prvků. Strana vedená od počátku výraznou, politicky ambiciózní osobností Viktora Orbána dosáhla historického vítězství ve volbách v novém parlamentu má nebyvalou 2/3 většinou (v alianci s KDNP 263 mandátů).

KDNP - Křesťansko demokratická lidová strana, tradiční pravicová strana stavějící na křesťanských hodnotách, rodině a národu, ovšem s rétorikou posílení vlivu církve ve státě. Předseda Zsolt Semjén je

považován za kontroverzní osobu se silným sklonem k populizmu. Voleb v roce 2006 a 2010 se strana zúčastnila v alianci s FIDESZ-MPSZ.

MSZP – Maďarská socialistická strana, od roku 1994 do voleb v roce 2010 jeden ze 2 hlavních pólů politického spektra. Postkomunistická strana, která se vyvinula z reformní části původní Maďarské socialistické dělnické strany. Profiluje se jako moderní levicově orientovaná liberální sociálně-demokratická strana evropského typu. Je členem Socialistické internacionály. V posledních volbách ztratila téměř polovinu voličské základny. Je proevropsky orientovaná. Předsedou strany je Attila Mesterházy. Strana je nejsilnější opoziční stranou v novém parlamentu, nicméně v průzkumech ji občas již předstihuje Jobbik. V průběhu roku 2011 bojovala strana s vnitřní nejednotou, což ji nejen oslabovalo, ale nakonec vyústilo i ve vyčlenění skupiny poslanců kolem bývalého premiéra Gyurcsánye, kteří zformovali novou stranu Demokratická koalice. V důsledku toho se snížil počet poslanců MSZP z původních 59 na 49.

Jobbik - Hnutí za lepší Maďarsko, krajně pravicová strana charakterizovaná xenofobní, protiromskou a antisemitskou rétorikou, antiglobalistickými postoji a sociálně laděným populismem. Strana konstantně (a doposud beztrestně) horuje proti „cikánské zločinnosti“, „pronikání židovského kapitálu“, „morálnímu úpadku charakterizovanému šířením homosexuality“, nechybí ani výroky popírající holocaust. Nosným tématem strany (a pravicových radikálů v HU obecně) je nostalgie po velkém Uhersku. Od 6/2009 má 3 poslance v Evropském parlamentu, když překvapivě získala v eurovolbách 14,77% hlasů. V dubnových volbách získala 12,18% parlamentních mandátů, poprvé se dostala do parlamentu a stala se 3. nejsilnější stranou (47 křesel). Předsedou je Gábor Vona (rovněž předseda spolku Maďarská garda, která byla v prosinci 2009 pravomocně soudně rozpuštěna).

LMP (Lehet Más a Politika) – Politika může být jiná. Původně nevládní organizace ochránců přírody, hledající a nabízející „zelené“ řešení. Ve stranu se přeměnila na jaře 2009 před volbami do EP, kde však neuspěla. V posledních parlamentních volbách hned na první pokus překonala 5%-ní hranici nutnou k získání mandátů a v parlamentu měla 16 poslanců. Předsedou strany je András Schiffer. Začátkem roku 2013 po názorové krizi ze strany vystoupilo 8 poslanců, kteří založili stranu Dialog pro Maďarsko. Současní i bývalí poslanci strany tak působí jako nezávislí, neboť ani jedna formace nesplňuje podmínky pro existenci frakce.

DK (Demokratická koalice) – Strana vedená F.Gyurcsányem (bývalým premiérem a předsedou MSZP), která byla založena v říjnu 2011 poté, co z důvodu vnitrostranických rozepří v MSZP o dalším směřování socialistů opustil F.Gyurcsány a několik jemu blízkých poslanců tuto stranu (do té doby působila DK v rámci MSZP pouze jako názorová platforma). Přerod DK v politickou stranu proběhl na základě v květnu 2011 již založené nové strany Demokratická strana jejím přejmenováním na DK a příslušnou změnou stanov. V parlamentu má strana 10 poslanců, jímž však nebylo z procedurálních důvodů (a odporu ostatních stran) umožněno vytvořit samostatnou frakci v parlamentu a působí jako nezávislí.

2.2. Hlava státu (jméno, kompetence)

Současným prezidentem HU je od 10.5.2012 János Áder (předchozí prezident Pál Schmitt v dubnu 2012 odstoupil). J.Áder byl do funkce nominován vládní stranou Fidesz a parlament jej do funkce potvrdil 2.5.2012.

Prezident HU je volen parlamentem v tajných volbách na dobu 5 let a může být zvolen na dvě po sobě následující funkční období. Prezident HU má poměrně omezené pravomoci, neboť pro maďarský politický systém je charakteristická silná pozice předsedy vlády.

Viz stránky úřadu prezidenta HU - <http://www.keh.hu/>

2.3. Složení vlády

Maďarský parlament po volbách v dubnu 2010 schválil do funkce premiéra Viktora Orbána (premiérem již v letech 1998-2002). Nová vláda složená z ministrů vládní aliance Fidesz-KDNP složila slib 29.5.2010 (tři z ministrů působili již v předchozí Orbánově vládě v letech 1998-2002). Oproti předchozímu složení vlády došlo k výrazné redukci počtu ministerstev. Vláda má nyní čtyři vrcholová „super“ ministerstva z celkového počtu osmi a třicet státních tajemníků (náměstků ministrů). V jistém smyslu se vychází z britského modelu, kde je malý počet velmi silných ministrů a vedle nich existují politicky nominovaní státní tajemníci, kteří řídí jednotlivé dílčí oblasti (neoficiálně je užíván termín „juniorní ministr“). Pozoruhodná je na struktuře vlády také skutečnost, že za přímé řízení práce ministrů, potažmo vlády jako takové, je zodpovědný jeden z místopředsedů vlády (ministr veřejné správy), zatímco premiér stojí hierarchicky nad ministry, ale má volnější vazbu na přímý chod resortů.

Od vzniku vlády v r. 2010 došlo k několika změnám v osobách jednotlivých ministrů (např. ministra lidských zdrojů, ministra národního rozvoje či ministra národního hospodářství).

Složení maďarské vlády (k dubnu 2013)

Ministerstva	Ministři
Všeobecný místopředseda vlády	Zsolt Semjén – KDNP (předseda KDNP, má na starosti i etnické menšiny a církevní záležitosti)
Ministerstvo veřejné správy a spravedlnosti, místopředseda vlády	Tibor Navracsics – Fidesz (na této pozici vykonává zároveň řadu pracovních povinností předsedy vlády - předsedá např. schůzím vlády)
Ministerstvo národního hospodářství	Mihály Varga – Fidesz (pod ministerstvo spadá vedle agendy hospodářství a financí i agenda práce převzatá z předchozího ministerstva práce a sociálních věcí)
Ministerstvo lidských zdrojů	Zoltán Balog – Fidesz (k ministerstvu patří záležitosti sociálních věcí, zdravotnictví, kultury, vzdělání a vědy)
Ministerstvo obrany	Csaba Hende – Fidesz
Ministerstvo národního rozvoje	Zsuzsanna Németh Lászlóné – Fidesz (do resortu patří národní rozvoj (bez hospodářství),

	vodohospodářství, doprava, spoje a energetika, hospodaření s národním majetkem)
Ministerstvo rozvoje venkova	Sándor Fazekas – Fidesz (agenda zemědělství, rozvoje venkova, životního prostředí)
Ministerstvo zahraničních věcí	János Martonyi - Fidesz (ministr zahraničí předchozí vlády V. Orbána)
Ministerstvo vnitra	Sándor Pintér – nezávislý (ministrem vnitra ve staré Orbánově vládě; ministerstvo nově zřízeno - v předchozích vládách agenda podléhala ministromi spravedlnosti)

Viz aktuálně stránky vlády HU - <http://www.kormany.hu/en>

3. Zahraničně-politická orientace

(poslední aktualizace k 1.3.2013; více informací viz rovněž stránky Ministerstva zahraničních věcí Maďarska - www.mfa.gov.hu a MZV ČR - www.mzv.cz)

3.1. Členství v mezinárodních organizacích a regionálních uskupeních

Maďarsko je obdobně jako ČR členem většiny nejvýznamnějších mezinárodních organizací. Je členem EU, NATO i OSN. Co se týče organizací regionální spolupráce je členem například Visegrádského uskupení V4 (spolu s ČR, PL a SR) či Středoevropské iniciativy (CEI - <http://www.cei.int/>).

V 1. polovině roku 2011 předsedalo Maďarsko v Radě Evropské unie (HU EU PRES – viz <http://www.eu2011.hu/>). V roce 2013 je HU předsednickou zemí CEI a od července 2013 do června 2014 bude předsednickou zemí V4 (V4 HU PRES - <http://www.visegradgroup.eu/>). I proto HU označuje rok 2013 jako „Středoevropský rok“.

Seznam členství HU v některých hlavních mezinárodních organizacích:

- NATO - Maďarsko se spolu s ČR a Polskou republikou stalo členem NATO od 12.3.1999.
- EU - Maďarsko se s dalšími devíti zeměmi stalo členem EU od 1.5. 2004.
- OSN – United Nations Organization – UN – členem od roku 1955
- WTO - World Trade Organization. Maďarsko bylo členem Gatt od roku 1973 abylo zakládajícím státem WTO (od 1.1.1995).
- OECD - Organization for Economic Co-operation and Development. Maďarsko se stalo 27. členem této organizace dne 7.5.1996.
- IEA - International Energy Agency. Maďarsko se stalo plnohodnotným členem této organizace dne 2.6.1997.
- IAEA - International Atomic Energy Agency - Mezinárodní agentura pro atomovou energii. Členem organizace se stalo Maďarsko dne 27.5.1996.
- UN ECE - United Nations Economic Commission for Europe. Do práce komise se Maďarsko zapojilo v roce 1955 pro získání členství v OSN.
- UNCTAD - United Nations Conference on Trade and Development. Maďarsko je zakládajícím členem od roku 1964.
- UNIDO - United Nations Industrial Development Organization. Členem organizace je Maďarsko od jejího založení roku 1966.
- ITC - International Trade Center.
- EECH - European Energy Charta Treaty. Dohodu podepsalo Maďarsko v roce 1995 a členem se stalo dne 7.7.1998.
- ISO - International Sugar Organization. Maďarsko je členem organizace od jejího založení v roce 1968.
- IGC - International Grains Council. Práce organizace se Maďarsko zúčastňuje od 1.12.1986.
- ICCO - International Cocoa Organization. Členem organizace je Maďarsko od 1.5.1973.

Více informací viz stránky Ministerstva zahraničních věcí Maďarska – www.mfa.gov.hu a <http://www.kormany.hu/en/ministry-of-foreign-affairs>

či přímo

a) HU v mezinárodních organizacích:

http://www.mfa.gov.hu/kum/en/bal/foreign_policy/un_sc/hungarian_membership_in_international_organisations.htm

b) HU v organizacích OSN: http://www.mfa.gov.hu/kum/en/bal/foreign_policy/un_sc/hungarian_membership_in_un_bodies.htm

3.2. Účast země na mnohostranných smlouvách a dohodách

Účast Maďarska v mnohostranných smlouvách a dohodách odpovídá do značné míry jeho účasti v mezinárodních organizacích (viz 3.1.). Jedná se především o účast v mnohostranných dohodách uzavíraných pod záštitou OSN a Rady Evropy, dále např. v rámci systému WTO (GATT, GATS, atd.) a samozřejmě i s ohledem na členství HU v EU a NATO.

3.3. Přehled bilaterálních smluv s ČR (včetně data vstupu) – mimo smluv dle kap.7.1.

Jednání o sukcesi

Dne 21. 9. 1995 podepsali v Budapešti ministr zahraničních věcí ČR J. Zieleniec a ministr zahraničních věcí MR L. Kovács Protokol mezi vládou České republiky a vládou Maďarské republiky o československo-maďarských mezinárodních a meziresortních smlouvách platných k 31.12.1992 a jeho přílohy. Dohodu o sukcesi schválil maďarský parlament začátkem října 1996.

Seznam platných mezinárodních smluv České republiky s Maďarskem možno najít na internetových stránkách MZV ČR – www.mzv.cz . Vyberte stát Maďarsko a kategorii Mezinárodní smlouvy – viz http://www.mzv.cz/jnp/cz/encyklopedie_statu/evropa/maďarsko/smlouvy/index.html .

Seznam smluv podle data podpisu uvádíme rovněž níže:

Dohoda mezi Československem a Maďarskem o výměně obyvatelstva a Dodatek k Dohodě. (Budapešť, 27. února 1946)

1. Dohoda mezi Československou republikou a Maďarskou republikou ve věci reparačních dodávek ve smyslu XII. článku Dohody o příměří (Praha, 6. dubna 1946)
2. Protokol mezi Československou republikou a Maďarskou republikou o konečné úpravě některých nerozřešených finančních a hospodářských otázek. (Štrbské pleso, 25. července 1949)
3. Dohoda mezi Československou republikou a Maďarskou lidovou republikou ve věci vzájemného vydání soudních a správních spisů, jakož i soudních, poručenských, správních a finančních depozit. (Vysoké Tatry, 22. února 1950)
4. Protokol o bližší úpravě obsažené v článku XVI. Dodatkového protokolu mezi Československou republikou a Maďarskou republikou o konečné úpravě některých nerozřešených finančních a hospodářských otázek podepsaného dne 25. července 1949 na Štrbském plesu (dvojí vlastnictví). (Bratislava, 29. června 1950)
5. Úprava finančních a hospodářských otázek dohody ze Štrbského plesa (závěrečný protokol). (Budapešť, 26. května 1951)
6. Úmluva mezi Československou republikou a Maďarskou lidovou republikou o spolupráci na poli sociální politiky. (Budapešť, 30. ledna 1959)
7. Správní dohoda o provádění Úmluvy mezi Československou republikou a Maďarskou lidovou republikou o spolupráci na poli sociální politiky ze 30. ledna 1959. (Praha, 16. prosince 1959)
8. Smlouva o obchodu a plavbě mezi Československou socialistickou republikou a Maďarskou lidovou republikou. (Praha, 20. prosince 1963)
9. Protokol mezi vládou Československé socialistické republiky a vládou Maďarské lidové republiky o úpravě některých majetkoprávních otázek týkajících se nemovitého majetku. (Budapešť, 3. února 1964)

10. Dohoda o leteckých službách mezi vládou Československé socialistické republiky a vládou Maďarské lidové republiky. (Budapešť, 27. dubna 1966)
11. Dohoda mezi vládou Československé socialistické republiky a vládou Maďarské lidové republiky o mezinárodní silniční dopravě. (Budapešť, 12. dubna 1969)
12. Dohoda mezi vládou Československé socialistické republiky a vládou Maďarské lidové republiky o spolupráci v oblasti cestovního ruchu. (Bratislava, 22. června 1972)
13. Konzulární úmluva mezi Československou socialistickou republikou a Maďarskou lidovou republikou a Protokol. (Budapešť, 17. května 1973)
14. Dohoda mezi vládou Československé socialistické republiky a vládou Maďarské lidové republiky o činnosti Československého kulturního a informačního střediska v Budapešti a Maďarského kulturního střediska v Praze a Protokol. (Budapešť, 16. září 1977)
15. Dohoda o spolupráci prokuratury Československé socialistické republiky a prokuratury Maďarské lidové republiky a Protokol. (Praha, 24. května 1978)
16. Dohoda mezi vládou Československé socialistické republiky a vládou Maďarské lidové republiky o spolupráci v oblasti zdravotnictví a lékařských věd a Statut československo-maďarské zdravotnické komise. (Budapešť, 22. prosince 1981)
17. Dohoda mezi vládou Československé socialistické republiky a vládou Maďarské lidové republiky o spolupráci v oblasti spojů (Budapešť, 18. května 1983)
18. Prováděcí protokol o spolupráci v oblasti spojů mezi Federálním ministerstvem spojů Československé socialistické republiky a Ministerstvem dopravy a spojů Maďarské lidové republiky. (Budapešť, 18. května 1983)
19. Dohoda mezi vládou Československé socialistické republiky a vládou Maďarské lidové republiky o kulturní a vědecké spolupráci, Statut maďarsko-československého smíšené mezivládní komise pro kulturní, školskou a vědeckou spolupráci. (Budapešť, 22. října 1986)
20. Ujednání o přímé vědeckotechnické spolupráci mezi Federálním ministerstvem dopravy Československé socialistické republiky a Ministerstvem dopravy Maďarské lidové republiky. (Budapešť, 14. května 1987)
21. Smlouva mezi Československou socialistickou republikou a Maďarskou lidovou republikou o právní pomoci a úpravě právních vztahů ve věcech občanských, rodinných a trestních. (Bratislava, 28. března 1989)
22. Dohoda mezi vládou České a Slovenské Federativní Republiky a vládou Maďarské republiky o výměně informací o spolupráci v oblasti jaderné bezpečnosti a ochrany před zářením. (Víděň, 20. září 1990)
23. Dohoda mezi Federálním ministerstvem obrany ČSFR a Ministerstvem obrany Maďarské republiky o dvoustranných vojenských vztazích. V návaznosti na uvedenou dohodu se vytváří každým rokem plán bilaterální spolupráce. (Praha, 21. ledna 1991)
24. Protokol mezi vládou České a Slovenské Federativní Republiky a vládou Maďarské republiky o ukončení platnosti Dohody mezi vládou MLR a vládou ČSSR o spolupráci a při výstavbě a provozu ropovodu Csurgó - Tupá, navazujícího na ropovod, který má být vybudován z Omisalja na jugoslávsko maďarské hranici z 20. 6.1974 ao vypořádání vzájemných dluhů a pohledávek. (Bratislava, 31. července 1991)
25. Dohoda mezi Českou republikou a Maďarskou republikou o podpoře a vzájemné ochraně investic. (Praha, 14.1.1993)
26. Smlouva mezi Českou republikou a Maďarskou republikou o zamezení dvojího zdanění a zabránění daňového úniku v oboru daní z příjmu a z majetku. (Praha, 14. ledna 1993)
27. Dohoda mezi Ministerstvem zemědělství České republiky a Ministerstvem zemědělství Maďarské republiky o spolupráci v oblasti zemědělství, potravinářského průmyslu a lesního hospodářství. Praha, 8.3.1994
28. Dohoda mezi vládou České republiky a vládou Maďarské republiky o spolupráci na úseku ochrany rostlin. (Praha, 8.3.1994)
29. Dohoda mezi vládou České republiky a vládou Maďarské republiky o spolupráci na úseku veterinárním. (Praha, 8.3.1994)
30. Dohoda mezi vládou České republiky a vládou Maďarské republiky o předání a převzetí osob na státních hranicích. (Budapešť, 2. listopadu 1994)

31. Ujednání mezi Ministerstvem vnitra ČR a Ministerstvem vnitra MR k provedení Dohody mezi vládou ČR a vládou MR o převzetí osob na státních hranicích ze dne 2. listopadu 1994. (Budapešť, 2.11.1994)
32. Protokol mezi vládou České republiky a vládou Maďarské republiky o československo-maďarských mezinárodních a mezirezortních smlouvách platných k 31.12.1992.(Budapešť, 21.9.1995)
33. Dohoda mezi vládou České republiky a vládou Maďarské republiky o opatřeních souvisejících s ukončením platnosti „Dohody mezi vládou Československé socialistické republiky a vládou Maďarské lidové republiky o zřízení podniku Haldex Ostrava“. (Varšava, 21. 12. 1995)
34. Dohoda mezi vládou České republiky a vládou Maďarské republiky o spolupráci v boji proti terorismu, při potlačování nedovoleného obchodu s omamnými a psychotropními látkami a organizovaného zločinu.(Praha, 16. února 1996)
35. Dohoda mezi vládou ČR a vládou MR o vzájemném zrušení vízové povinnosti. (Praha, 11. 11. 1996)
36. Protokol mezi Ministerstvem obrany České republiky a Ministerstvem obrany Maďarské republiky o spolupráci v oblasti topografického zabezpečení.(Dobruška, 11. 9. 1997)
37. Dohoda mezi vládou ČR a vládou MR o vzájemné spolupráci v celních otázkách. (Praha, 8.7.1998)
38. Smlouva mezi ČR a MR o spolupráci a vzájemné pomoci při katastrofách a závažných haváriích .Výměna ratifikačních listin se uskutečnila 21. 3. 2001. (Budapešť, 17.6.1999)
39. Ujednání mezi Ministerstvem práce a sociálních věcí České republiky a Ministerstvem sociálních věcí a rodiny Maďarské republiky o vzájemné spolupráci v oblasti práce, zaměstnanosti a sociálních věcí. (Praha, 9. 9. 1999)
40. Protokol mezi Ministerstvem obrany České republiky a Ministerstvem obrany Maďarské republiky o spolupráci v oblasti vzdělávání. (Budapešť, 30. 11. 1999)
41. Dohoda mezi vládou České republiky a vládou Maďarské republiky o mezinárodní kombinované dopravě.(Praha, 27. 6. 2001)
42. Dohoda mezi vládou České republiky a vládou Maďarské republiky o vědeckotechnické spolupráci - k podpisu dohody došlo 27.6.2001 v Praze v době návštěvy premiéra MR V. Orbána. (Praha, 27. 6. 2001)
43. Dohoda mezi vládou České republiky a vládou Maďarské o vzájemném uznávání rovnocennosti dokladů o vzdělání a dokladů o vědeckých hodnostech a titulech vydávaných v České republice a v Maďarské republice. (Budapešť, 6.5.2004)
44. Dohoda mezi vládou České republiky a vládou Maďarské republiky o spolupráci v oblasti kultury, školství, vědy, sportu a mládeže (Budapešť, 21.6.2005)
45. Ujednání o spolupráci v oblasti činnosti daňové správy mezi Ministerstvem financí České republiky a Ministerstvem financí Maďarské republiky (Praha, 29.11.2007)

4. Ekonomická charakteristika země

Poslední aktualizace – duben 2013

Aktuální a další informace ohledně ekonomických údajů viz rovněž stránky:

Centrální statistický úřad HU (KSH) - <http://www.ksh.hu/>

Maďarská národní banka (MNB) - <http://www.mnb.hu/>

Eurostat - <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/eurostat/home>

atd.

Vláda HU - <http://www.kormany.hu/en>

HITA – www.hita.hu (maďarská agentura pro podporu obchodu a investic – na internetových stránkách řada informačních materiálů v angličtině o HU, jeho hospodářství a průmyslu)

4.1. Zhodnocení hospodářského vývoje za minulý rok, předpověď dalšího vývoje

Úvod

Současné Maďarsko (HU) a jeho ekonomika se potýká s řadou problémů. Ty je možné dát do souvislosti jak s ekonomickým vládnutím posledních maďarských vlád, tak s vnějšími ekonomickými vlivy. Maďarsko bylo z hlediska ekonomiky ještě na přelomu 20. a 21. století považováno za jedničku mezi zeměmi V4. Tento potenciál však země nevyužila, neboť nebyly provedeny potřebné reformy. Docházelo ke snižování hospodářského růstu a za vlády socialistů k navyšování výdajů státního rozpočtu, rozpočtového deficitu i státního dluhu. Za této situace zasáhla HU silně světová finanční a ekonomická krize v roce 2009 a HU bylo jednou z nejpostiženějších středoevropských zemí (stát se dostal na hranici financovatelnosti). HU je podobně jako ČR otevřenou ekonomikou, kde významnou roli hraje export i zahraniční investice. Proto se ho současná krize eurozóny negativně dotýká.

Zemi se z krize snažila vyvést v letech 2009-2010 přechodná krizová vláda premiéra G.Bajnaiho (převzal vládu od předchozího socialistického premiéra Gyurcsánye). Za pomoci reforem, řady úsporných opatření i úvěru poskytnutého HU od MMF se podařilo zemi vyvést z nejhroššího a částečně stabilizovat.

Za této situace převzala po dubnových volbách 2010 vládu aliance pravicových stran Fidesz-KDNP v čele s premiérem V. Orbánem, která zvítězila drtivou většinou (socialisté vládli v HU spolu s liberály celkem 8 let v období 2002-2010 a koncem jejich 2. volebního období, i vzhledem k ekonomickým problémům země jejich popularita značně poklesla). Dvoutřetinová ústavní většina v parlamentu dává premiérovi a vládě v podstatě volné ruce k provádění ekonomických reforem zcela podle svých představ. Vláda si za základní cíle stanovila stabilizaci hospodářství, znovunastartování ekonomického růstu (ten byl v HU v posledních letech nižší ve srovnání s okolním regionem), posílení zaměstnanosti (je dlouhodobě pod EU průměrem) i snížení nezaměstnanosti (stále poměrně vysoké), snížení rozpočtových deficitů pod úroveň 3% HDP a snížení státního dluhu. Podle předsedy vlády V. Orbána teprve po nástupu současné vládní garnitury došlo v HU k „opravdové změně režimu“ a dochází k „budování nové společnosti od základu“, včetně nových ekonomických základů pro budoucí růst. HU by se podle vyjádření premiéra mělo stát do budoucna lídrem a jednou z nejkonkurenceschopnějších ekonomik regionu. Zatím však se vládě tyto její představy o dosažení růstu nedaří příliš naplňovat.

Aktuální vývoj

Zatímco v roce 2011 dosáhla maďarská ekonomika pouze mírného růstu, v roce 2012 se nacházela dokonce v recesi. Pokles HDP o 1,7% byl nejvýraznějším v regionu. Premiér Orbán přičítá tento stav jednak dopadům předchozího socialistického vládnutí, jednak vlivům krize v eurozóně. Negativní vliv na ekonomický růst pak měla i vládní opatření na udržení nízkého rozpočtového deficitu. Opozice a někteří experti naopak za hlavní problém označují neortodoxní ekonomickou politiku současné vlády. Vláda však trvá na své ekonomické politice, která je podle ní úspěšná (snížování rozpočtového deficitu i státního dluhu, růst zaměstnanosti, schopnost financovat chod státu na finančních trzích atd.) a letos již má vést i k ekonomickému růstu.

Hlavními rysy ekonomické politiky vlády je jednotná daň z příjmu fyzických osob, nižší korporátní daně především pro malé a střední podnikání, které chce vláda prioritně podporovat a povzbudit tak růst ekonomiky. Jako priorita je deklarováno zvýšení zaměstnanosti (program veřejných prací, opatření v daňové oblasti, přijatý nový zákoník práce). Premiér hovoří o tom, že buduje společnost „práce“. Propaguje zdanění spotřeby, místo zdanění práce (např. zvyšování spotřebních daní, sazby DPH na 27%). Ve snaze snížit státní dluh (za vládnutí socialistů narostl přes úroveň 82% HDP) a dostat deficit státního rozpočtu trvale pod mastrichtskou hranici 3% HDP (pozn.: Ze strany EU je proti HU vedeno řízení pro překračování rozpočtových deficitů od r. 2004, jehož odbourání je hlavním cílem maďarské vlády. S ohledem na poslední pozitivní výsledky rozpočtového deficitu cca 2% HDP vláda věří, že řízení bude ještě letos zrušeno a odpadne tak hrozba sankcí v podobě značného omezení čerpání evropských financí) došlo například k zavedení vysoké bankovní daně, daně na finanční transakce či speciálních přechodných sektorových daní (pro oblast telekomunikací, energetiky a maloobchodu), které postihují především velké nadnárodní společnosti. Vláda deklaruje, že nechce dělat úsporná opatření postihující pracující lid, důchodce a rodiny s dětmi, nýbrž v době krize se mají banky a velké společnosti podílet na nákladech řešení krize. Ve snaze získat finanční prostředky byl v rámci důchodové reformy po nástupu vlády v podstatě znárodněn 2. důchodový pilíř (povinné privátní důchodové fondy) a prostředky byly využity i k financování státního dluhu. Rysem současné vlády je i snaha o určitou centralizaci moci (přebírání kompetencí od samospráv a regionů směrem do centra) a získávání strategických podniků pod státní kontrolu (především v oblasti energetiky s odkazem na nutnost zvyšování energetické bezpečnosti, např. odkup části akcií energetického gigantu MOL či odkup plynárenských částí firmy E.ON.). Některá tato opatření byla kritizována ze strany EU i MMF. Podle kritiků vládní politiky přispívají tato neortodoxní opatření a časté změny v zákonech i v daňové oblasti k tomu, že ekonomické prostředí v HU není dostatečně transparentní a stabilní, což negativně působí na příliv investic.

Po svém nástupu musela vláda řešit řadu problémů. Jedním z nich byl například problém hypotéčních úvěrů v cizích měnách, který postihl velkou část populace HU (uvádělo se až 2. mil. osob), která si v minulosti nabrala úvěry v devizách, které po oslabení forintu byl problém splácet. Vláda připravila program řešení problému devizových hypotéčních úvěrů (např. jednorázovým splacením úvěru ve forintech ve zvýhodněných fixních kurzech či postupné splacení ve zvýhodněných kurzech). To však má negativní dopad na bankovní sektor, který musí náklady programu z části nést.

Koncem roku 2011 došlo k poklesu ratingů HU od mezinárodních ratingových agentur pod investiční úroveň a k propadu kurzu forintu. To vedlo k růstu výnosů maďarských dluhopisů, prodražování dluhové služby HU a zvýšení státního dluhu (přes 40% státního dluhu je totiž v zahraničních měnách). I proto koncem roku 2011 požádalo HU Mezinárodní měnový fond (MMF) o poskytnutí úvěrového rámce pro HU. V současnosti se však zdá, že jednání HU s MMF o úvěru fakticky skončilo, neboť HU odmítá požadavky MMF a EU na změnu své ekonomické politiky. Navíc MMF nabízel HU pouze tzv. stand-by úvěr (čerpání vázáno podmínkami), zatímco HU požadovalo volně čerpatelný preventivní úvěr, který měl podle vlády sloužit pouze jako pojistka pro případ krizového vývoje. V průběhu doby však také došlo ke stabilizaci finančních trhů a pozitivnímu vývoji jejich sentimentu, takže HU je dnes schopno na trzích zabezpečit své financování. V 1. čtvrtletí 2013 se dařilo HU umístit na trzích státní dluhopisy, včetně dolarových v hodnotě 3,25 mld. USD v únoru, což vláda HU označila za svůj velký úspěch, doklad úspěšnosti své ekonomické politiky a stabilizace HU. Nicméně rating HU od hlavních ratingových agentur se zatím nezlepšuje a stále se nachází ve spekulativním pásmu.

(hlavní makroekonomické ukazatele a jejich vývoj viz kapitola 4.2)

Některé z vyhlášených vládních ekonomických programů:

Šestibodový „Národní program ochrany státu“

Vyhlášen premiérem HU v září 2011. Obsahuje základní směry a opatření, kterými chtěla vláda reagovat na ekonomické problémy země a schodek veřejných financí. Program potvrdil závazek dodržet rozpočtový deficit pod 3% HDP přes nižší ekonomický růst a propad rozpočtových příjmů, dále snižovat státní dluh, řešit problém maďarských hypotečních úvěrů v cizích měnách, posilovat zaměstnanost a celkově pokračovat v přestavbě maďarské společnosti.

6 bodů programu:

- 1) Boj proti lichvě – znamená právně zakotvené omezení výše úroků u smluv o půjčkách, omezení ročních úrokových sazeb u bankovních úvěrů (premiér vyhlásil nulovou toleranci lichvě a lichvářským úrokům);
- 2) Maximalizace cen veřejných služeb – zahrnuje centrální nastavení regulace cen za vodné, stočné a odvoz odpadu (z důvodu nárůstu cen těchto služeb budou centrálně regulovány stejně jako je tomu již u plynu, elektrické energie a vytápění - podle premiéra si soukromí poskytovatelé neúměrně zvyšovali své zisky);
- 3) Stabilizační zákon – zákon schvalovaný 2/3 parlamentní většinou zajišťující koordinované fungování penzijního, zdravotního a daňového systému, stejně jako místních samospráv (má sloužit k udržení státního dluhu v příslušných mezích);
- 4) Plán na ochranu domova (má řešit maďarský problém hypotečních úvěrů v zahraničních měnách) – stanoví možnost jednorázového splacení devizových úvěrů ve forintech při fixovaném kurzu.
- 5) Plán finanční ochrany – obsahuje kontinuální snižování státního dluhu, požadavek udržování fiskálního deficitu pod hranicí 3% a tím snižování externí finanční závislosti HU.
- 6) Startovní program práce – zahrnuje zahájení pilotního programu v r. 2011 a posléze jeho rozšíření v oblastech zemědělství, výrobě energií a na velkých národních stavebních projektech (součástí je projekt veřejných prací, přičemž státní pomoc v nouzi má být vázána na ochotu přijmout nabízenou práci a naopak mají být dávky odebrány načerno pracujícím osobám).

Desetibodový plán na ochranu pracovních míst

Představen vládou v červenci 2012. Cílem je posílení zaměstnanosti a podpora malých a středních firem. Spočívá především v úlevách pro firmy při zaměstnávání rizikových kategorií osob z hlediska zaměstnanosti (tj. do 25 let, nad 55 let, nekvalifikované osoby, ženy po mateřské) a snížení daňového zatížení malých a středních firem. Měl by být realizován od r. 2013. Náklady plánu pro příští rozpočet mají činit cca 300 mld. HUF.

Jednotlivé body plánu:

1. Snížit náklady práce pro zaměstnance pod 25 let - *
2. Snížit náklady práce pro zaměstnance nad 55 let - *
3. Snížit náklady práce pro zaměstnance bez odborné kvalifikace - *

* pro 1-3: do hrubé mzdy ve výši 100.000 HUF snížit sociálních odvodů zaměstnavatele na zaměstnance o 50 procent (daň na sociální příspěvek a příspěvek na odborný výcvik má být 14% místo 28,5%).

4. Snížit náklady práce a podpořit zaměstnávání dlouhodobě nezaměstnaných osob (bez práce 6 měsíců) - **

5. Snížit náklady práce a podpořit zaměstnávání osob po mateřské dovolené - *

** pro 4-5: do hrubé mzdy ve výši 100.000 HUF snížit sociálních odvody zaměstnavatele na zaměstnance v prvních 2 letech o 100% (daň na sociální příspěvek a příspěvek na odborný výcvik má být 0% místo 28,5%) a o 50% ve třetím roce (14% místo 28,5%).

6. Snížit daňovou a administrativní zátěž pro drobné daňové plátce - možnost volby zjednodušené daně pro podnikatele se zisky pod 6 mil. HUF ročně, placena měsíční daň 50 tis. HUF (pro plátce na plný úvazek) či 25 tis. HUF (pro částečný úvazek, vedlejší podnikání). Daň nahradí současně daň z příjmu právnických a fyzických osob i sociální příspěvek. Hranice pro výjimku z placení DPH bude zvýšena z 5 mil na 6. mil. HUF. (přínos volby této daně má být průměrně 25% pro plátce vedle snížení administrativy)

7. Daň pro malé podniky - sazba daně je 16%, základem je výše zisku a mzdových nákladů. Nahradí souhrnně ostatní daně - zahrne např. daň z příjmu právnických a fyzických osob, příspěvek na výcvik, daň na sociální příspěvek a zdravotní příspěvek z dividend.

8. Schéma placení DPH až po obdržení platby - u firem s příjmy do 500 tis. EUR bude možno platit DPH až po skutečném obdržení plateb za zboží a služby.

9. Zmírnění účetních pravidel v případě podniků, které se dostaly do těžké situace kvůli kurzovým ztrátám.

10. Snížení pravidel administrace pokladního deníku.

Fiskální balíčky Ministerstva národního hospodářství Maďarska:

Ve snaze udržet deficit státního rozpočtu pod hranicí 3% HDP i ve světle horšího ekonomického vývoje HU v letech 2012 a 2013 oproti očekávání, připravila vláda ve 4. čtvrtletí 2012 3 balíčky rozpočtových opatření. S jejich pomocí měl být zajištěn deficit 2,7% HDP v letech 2012 a 2013 a také zajištěny prostředky na krytí nákladů strategického plánu na ochranu pracovních míst, který vláda představila v červenci 2012.

První fiskální balíček byl vyhlášený 5.10.2012 a měl docílit zmrazení cca 133 mld. HUF ve státním rozpočtu 2012 a pro rok 2013 představoval rozpočtová opatření v hodnotě 379 mld. HUF. Ani ne 2 týdny poté 17.10.2012 byl oznámen 2. balíček fiskálních opatření ve výši 367 mld. HUF a 3. v hodnotě 90 mil. HUF byl představen 16.11.2012 Celková hodnota vyhlášených opatření tak dosahuje téměř 1 bil. HUF. Balíčky zahrnují výdajovou, ale především příjmovou stránku rozpočtu.

Mezi opatřeními omezujícími rozpočtové výdaje figuruje například racionalizace mezd ve veřejné sféře (odložení zvýšení mezd učitelů, omezení současného vyplácení mezd a důchodů u pracujících důchodců atd.), zavedení stropu na vyplácené sociální příspěvky, snižování počtu zaměstnanců státní správy či snížení úrovně spolufinancování projektů EU (na 5%).

Příjmovou stránku rozpočtu má posílit řada daňových změn. Mezi nimi figurují i sporné a ze strany EU a MMF dříve kritizované daně postihující bankovní sektor, jako např. pokračování vysoké bankovní daně v plné výši v r. 2013 či zavedení daně z finančních transakcí. Tím jde HU zcela proti doporučením MMF ohledně podpory bankovního sektoru kvůli posílení budoucího růstu. Dalšími opatřeními jsou např. zdanění poskytovatelů komunálních služeb (daň z produktivodů jako kabely, kanalizace atd.), zvýšení místních živnostenských daní (snížení možností odpisu z daňového základu především u velkoobchodních firem), speciální zdanění energetického sektoru (50% sazba), zvýšení poplatků z provozování sázkových her či zrušení stropu výše sociálních příspěvků. Zlepšení výběru daní má pomoci i rozšíření tzv. reverzní DPH (daň placena kupujícím) na další komodity či online propojení registračních pokladen se systémem orgánů daňové a celní správy NAV, přísnější kontrola plateb DPH.

I v důsledku těchto balíčků se nakonec podařilo HU dosáhnout neočekávaně nízkého rozpočtového deficitu, který podle dubnových údajů Eurostatu dosáhl 1,9% HDP, což vláda HU považuje za svůj výrazný úspěch (sedmý nejlepší výsledek v EU).

Program maďarské centrální banky na podporu ekonomického růstu

Začátkem března 2013 došlo k výměně vedení centrální banky MNB, kdy se novým guvernérem stal dosavadní ministr hospodářství HU Gy. Matolcsy (GyM) a došlo i k výměně na postu místopředsedy. Nové vedení (na rozdíl od předchozího) deklaruje jednoznačnou podporu současné vládě při prosazování jejích ekonomických cílů, především podpoře ekonomického růstu. I proto vyhlásil počátkem dubna nový guvernér plán na podporu hospodářského růstu Maďarska založený především na podpoře úvěrování maďarských malých a středních podniků (MSP). Plán má být zahájen v červnu 2013 na dobu 3 měsíců. Program je založen na následujících 3 pilířích:

- 1) Poskytnutí finančních prostředků komerčním bankám ve výši 250 mld. HUF za nulový úrok. Banky pak mají z těchto peněz nabízet úvěry pro MSP s úrokem maximálně 2%. Takto se firmy dostanou k levným úvěrům na podporu jejich hospodářských aktivit.
- 2) Centrální banka vynaloží 250 mld. HUF na program umožňující převedení korporátních úvěrů MSP v cizích měnách na forintové. Nabrané úvěry v cizích měnách jsou pro maďarské MSP značnou zátěží poté, co forint v minulosti v důsledku krize oslabil. Poskytnutá částka představuje okolo 15% stávajících devizových úvěrů MSP.
- 3) Třetí pilíř má pomoci posílit likviditu na finančním trhu snížením objemu krátkodobého dluhu. MNB společně s vládou a bankami připravuje schéma, v rámci kterého by krátkodobý dluh HU měl být zredukován o 1000 mld. HUF. MNB sníží strop pro dvoutýdenní depozity pro komerční banky. Rozvaha MNB se tak má ztenčit v případě dvoutýdenní státních pokladničních poukázek ze 4.500 mld. HUF na 3.600 mld. HUF.

Snižování režijních nákladů na dodávky energií a komunálních služeb pro obyvatelstvo

Jedním z hlavních vládních témat počátku roku 2013 je program vlády týkající se snižování režijních nákladů na dodávky energií a komunálních služeb pro maďarské obyvatele. Od 1.1.2013 platí 10% -tní snížení ceny energií pro domácnosti (plyn, elektřina, dálkové vytápění), o kterém vláda rozhodla již koncem roku 2012. V červenci 2013 pak má dojít k 10%-tnímu snížení cen komunálních služeb (voda, kanalizace, odpad atd.) a zmiňována je i možnost dalšího snižování cen energií pro obyvatele. Vláda prezentuje snižování cen jako boj za práva maďarského obyvatelstva proti nadnárodním distribučním společnostem a mezi voliči jí to podle posledních průzkumů přináší i politické body. Dotčené distributorské firmy se pokusily snížení cen sice v lednu soudně napadnout, vláda však s ohledem na svou dvoutřetinovou parlamentní většinu nechala parlamentem schválit změny příslušných zákonů tak, aby snižování cen nemohlo být soudně zpochybněno.

Prognózy ekonomického vývoje Maďarska:

Vládní prognózy vývoje ekonomiky HU

Podle nového konvergenčního programu HU zaslaného 15.4. Evropské komisi do Bruselu by se základní makroekonomické ukazatele HU měly vyvíjet následovně:

Konvergenční program HU 2013 – 2016 (%)					
	2012	2013	2014	2015	2016
HDP růst	-1,7	0,7	1,9	2,3	2,5

Rozpočtový deficit (% HDP)	2,0	2,7	2,7	2,2	1,3
Státní dluh (% HDP)	79,2	78,1	77,2	76,1	73,4
Inflace	5,7	3,1	3,2	3,0	3,0

Ve srovnání s předchozími vládními odhady snížila vláda pro letošek prognózu růstu HDP z 0,9% na 0,7% a naopak zvýšila odhad rozpočtového deficitu z 2,2% HDP na 2,7% HDP.

Hlavní makroekonomické ukazatele HU 2012 a další prognózy pro rok 2013

Základní ukazatele	Výsledky 2012	Prognózy pro rok 2013			
		MMF ²⁾	MNB ³⁾	Institut GKI ⁴⁾	
EK¹⁾					
Roční nárůst HDP (%)	-1,7	-0,1	0,0	0,5	0,0
Inflace (%)	5,7	3,6	3,2	2,6	3,0
Míra nezaměstnanosti (%)	10,9	11,1	11,1	-	10,9
Deficit rozpočtu (% HDP)	2,0	3,4	3,2	2,9	3,5
Státní dluh (% HDP)	79,2	78,7	79,9	78,5	mírné zvýšení
Průměrný kurs HUF/EUR	289,42	-	-	-	295

Zdroj informací: Maďarská národní banka (MNB), Centrální statistický úřad HU (KSH)

¹⁾Evropská komise – únorová zpráva; ²⁾Mezinárodní měnový fond (březen); ³⁾Maďarská národní banka (březen); ⁴⁾Institut GKI - březnová zpráva

Některé další instituty a agentury uveřejňující ekonomické prognózy - viz:

Institut Századvég - <http://www.szazadveg.hu/en/research/>

Institut Pénzügykutató - <http://www.penzugykutato.hu/en>

GKI - <http://www.gki.hu/en/>

4.2. Základní makroekonomické ukazatele za posledních 5 let (HDP/obyv., vývoj objemu HDP, podíl odvětví na tvorbě HDP, míra inflace, míra nezaměstnanosti)

Základní ukazatele	2008	2009	2010	2011	2012
HDP (mld. HUF)	26 543,3	25 625,5	26 607,3	27 886,4	28 276,0
HDP na obyvatele (HUF)	2 644 232,7	2 556 856,8	2 660 727,8	2 796 546,9	2 839 602,7
HDP/obyv. v PPS* (EU-27=100)	64,0	65,0	65,0	66,0	-
Roční nárůst HDP (%)	0,9	-6,8	1,3	1,6	-1,7
Inflace (%)	6,1	4,2	4,9	4,7	5,7
Míra nezaměstnanosti (%)	7,8	10,0	11,2	10,9	10,9
Průměrný kurs HUF/USD	187,91	182,92	193,83	200,94	225,37
Průměrný kurs HUF/EUR	264,78	272,55	275,41	279,21	289,42

Základní úroková sazba MNB	10,00	6,25	6,00	7,00	5,75**
----------------------------	-------	------	------	------	--------

* PPS – parita kupní síly

** ke dni 19. 12. 2011 (od 24.4.2013 je 4,75%)

Zdroj informací: Maďarská národní banka (MNB), Centrální statistický úřad HU (KSH), Eurostat

Některé z dalších ekonomických ukazatelů HU a jejich vývoj v poslední době

Růst HDP – Růst HDP byl v Maďarsku v posledních letech nižší oproti regionu. Po propadu v r. 2009 v důsledku krize rostla ekonomika jen mírně a v roce 2012 se opět propadla. V 1. čtvrtletí 2012 poklesl HDP oproti stejnému čtvrtletí předchozího roku o 0,6%, ve 2. čtvrtletí o 1,7%, ve 3. čtvrtletí o 1,7% a ve 4. čtvrtletí činil pokles dokonce 2,7%. Za rok 2012 tak pokles HDP činil 1,7%. Vláda dává recesi do souvislosti s krizí v eurozóně či vlivem opatření na snižování rozpočtového deficitu i vysokého státního dluhu, tedy obecně negativními důsledků předchozího vládnutí socialistů. Opozice pak propad ekonomiky spojuje s nestandardní hospodářskou politikou vlády a poukazuje na to, že loňská recese byla jednou z nejhorších v EU. Negativní vliv na ekonomiku mělo i loňské sucho a související výrazný propad zemědělské výroby. Podle dubnového konvergenčního programu počítá vláda v roce 2013 s růstem HDP 0,7%. Rada prognóz však očekává horší výsledky - růst HDP okolo 0%. Nastartování ekonomického růstu označuje vláda za svůj současný prioritní úkol.

Inflace – Po inflaci 4,7% v r. 2011 zaznamenala v loňském roce inflace nárůst. V září 2012 vzrostla meziročně na 6,6%, což byla nejvyšší hodnota za poslední 4 roky. Důvodem byl především prudký růst cen potravin, pohonných hmot či tabáku. Celoroční inflace v roce 2012 činila 5,7%. V roce 2013 zaznamenává inflace prudký pokles, což souvisí i s rozhodnutím vlády snížit od 1.1.2013 ceny energií (elektrina, plyn, dálkové vytápění) pro domácnost o 10%. V březnu 2013 činila inflace meziročně 2,2%, což je nejnižší hodnota od roku 1974. Vláda očekává celoroční letošní inflaci na úrovni 3,1% zatímco mnozí analytici očekávají i 2,2%. Od poloviny roku totiž vláda plánuje další snížení režijních nákladů na komunální služby o 10% (ceny za vodu, kanalizaci, odpady, kominické služby atd.).

Nezaměstnanost – Boj s nezaměstnaností a posilování zaměstnanosti je prioritou současné vlády. Zatím se však nezaměstnanost stále drží stále stabilně nad hranicí 10%. V letech 2011 a 2012 činila 10,9%, zatímco počátkem roku 2013 vykázala přes úsilí vlády dokonce nárůst, když v období prosinec-únor 2013 činila 11,6%, 502 tis. nezaměstnaných osob. Přitom 45,6% nezaměstnaných hledá práci déle než rok a průměrná délka jejich nezaměstnanosti byla 15,7 měsíců.

Zaměstnanost – Zaměstnanost vykazuje naopak mírný nárůst. Vláda hovoří o tom, že chce vytvořit v HU společnost práce a že zvýšení zaměstnanosti považuje za prioritu, neboť míra zaměstnanosti se v HU pohybuje dlouhodobě pod průměrem EU. Zatímco při nástupu vlády činil počet zaměstnaných obyvatel (ve věku 15-64) cca 3 757 tis., tj. 55,5% (v období 5-6/2010), v období prosinec-leden 2013 činil 3 786 tis. osob, tj. 56,5%. Zatímco vláda deklaruje zvyšování zaměstnanosti jako svůj úspěch, podle opozice k žádnému zvláštnímu nárůstu nedošlo a navíc byl způsoben především realizací programu veřejných prací, místo reálného nárůstu zaměstnanosti ve firemní sféře.

Zahraněční obchod – Zahraněční obchod se v posledních letech vyznačuje pozitivní bilancí pro HU. Růst zahraničního obchodu v posledních letech (oproti předešlému roku) byl následující: v r. 2010 - dovoz 15,1%, vývoz 16,9%; v r. 2011 - dovoz 6,7%, vývoz 9,9%. V r. 2012 dovoz stagnoval, vývoz vzrostl o 0,9%, obchod skončil přebytkem 6,8 mld. EUR (export HU 80,1 mld. EUR, import 73,3 mld. EUR). Maďarsko je otevřená ekonomika, pro kterou představuje zahraniční obchod zásadní význam a v posledních letech byl i tahounem růstu (oproti propadající se domácí poptávce).

Vývoj mezd - Pravidelné průměrné hrubé příjmy činily v r. 2009 183.804 HUF, v r. 2010 188.048 HUF, v r. 2011 197.911 HUF a v r. 2012 208.636 HUF. V období leden-únor 2013 činil hrubý příjem 223.100 HUF

(229.400 HUF v privátní sféře, 212.500 HUF ve veřejné), což znamenalo nárůst 2,6% oproti stejnému období předchozího roku (nárůst 2,1% v soukromé a 2,8% ve veřejné sféře).

Pravidelný průměrný čistý příjem činil v r. 2009 124.116 HUF, v r. 2010 132.604 HUF, v r. 2011 141.151 HUF a v roce 2012 144.040 HUF. Čistý příjem vzrostl v roce 2012 meziročně o 2,0%. Čistý příjem v období leden-únor 2013 činil 146.100 HUF (103.200 HUF za manuální práce, 189.000 HUF za nemanuální), což představuje nárůst o 3,9% oproti 1-2/2012.

Vzhledem k vysoké inflaci v r. 2012 došlo loni k poklesu reálných příjmů meziročně o 3,5%. Letos vláda očekává nárůst reálných mezd vzhledem ke klesající inflaci.

Státní rozpočet – Ke konci roku 2012 dosáhl deficit státního rozpočtu hodnoty 584 mld. HUF, což představuje podle maďarské metodiky 2,1% HDP. Podle posledních údajů Eurostatu z dubna 2013 (podle evropské metodiky) činil rozpočtový deficit HU v r. 2012 dokonce pouze 1,9% HDP, což je výrazně lepší hodnota oproti plánu i původním očekáváním. Vláda to prezentuje jako svůj velký úspěch a garantuje udržení deficitu pod maastrichtskou hranicí 3% HDP i v příštích letech. Pro roky 2013 a 2014 plánuje deficit na úrovni 2,7% HDP. Udržení nízké úrovně rozpočtového deficitu je prioritou HU vlády i s ohledem na řízení pro překračování rozpočtových deficitů od r. 2004, které proti HU vede Evropská komise. Odbourání řízení je pro HU zásadní. S ohledem na poslední pozitivní výsledky vláda věří, že řízení bude ještě letos zrušeno a odpadne tak hrozba sankcí v podobě značného omezení čerpání evropských financí.

Za období 1-3/2013 dosáhl deficit hodnoty 493,6 mld. HUF (nižší než 517,5 mld. HUF loni), tj. 56% celoročního letošního cíle 881,3 mld. HUF.

Běžný účet platební bilance – v roce 2012 dosáhl přebytek BÚ hodnoty 1 604,7 mil. EUR. Příjem BÚ činil 99 619,9 mil. EUR, výdej 98 015,2 mil. EUR. Maďarsku se v posledních letech daří vykazovat přebytky BÚ.

Státní dluh – ke konci roku 2012 činil 22 381 mld. HUF, tj. 79,2% HDP (koncem března 2012 byl dluh na úrovni 78,9% HDP). Mírný nárůst koncem roku byl ovlivněn především oslabením forintu (přes 40% dluhu HU je v zahraničních měnách). Podle vlády by koncem roku měl dluh činit 77,8% HDP. K vysokému nárůstu dluhu došlo za předchozích socialistických vlád až na úroveň přes 82% HDP v době, kdy se k moci dostala současná vláda Fidesz. Ta deklaruje snižování úrovně státního dluhu jako svoji prioritu a zdůrazňuje, že HU je jednou z mála zemí v EU, která je schopna úroveň svého státního dluhu v současnosti snižovat.

Základní úroková sazba centrální banky MNB – V současné době dochází k postupnému snižování základní úrokové sazby, čímž chce MNB podpořit v zemi ekonomický růst. Poté co od prosince 2011 činila sazba 7% a držela se na ní až do srpna 2012, začala následně monetární rada tuto sazbu snižovat až na 4,75% od 24.4.2013. Nové vedení MNB (od března 2013) deklaruje, že hodlá podporovat úsilí vlády o nastartování ekonomické růstu a očekává se tak další snižování základní sazby.

Vývoj základní úrokové sazby MNB 2008-2013

	Datum změny sazby – sazba v %						
2008	1.4.-8,00	29.4.-8,25	27.5.-8,50	22.10.-11,50	25.11.-10,00	9.12.-10,50	23.12.-10,00
2009	20.1.-9,50	28.7.-8,50	25.8.-8,00	29.9.-7,50	20.10.-7,00	24.11.-6,50	22.12.-6,25
2010	26.1.-6,00	23.2.-5,75	30.3.-5,50	27.4.-5,25	30.11.-5,50	21.12.-5,75	
2011	25.1.-6,00	30.11.-6,50	20.12.-7,00				

2012	29.8.-6,75	26.9. -6,50	31.10.-6,25	28.11.-6,00	19.12.-5,75		
2013	30.1.-5,50	27.2.-5,25	27.3 - 5,00	24.4. - 4,75			

Devizové rezervy národní banky MNB - dosáhly ke konci roku 2012 úrovně 33,85 mld. EUR. Koncem r. 2011 činily 37,8 mld. EUR a rekordní výše dosáhly v 9/2011, kdy činily 38,8 mld. EUR.

Vývoj kurzu forintu – Poté co koncem ledna 2011 došlo k oslabení forintu výrazně přes hranici 300 HUF za EUR (počátkem ledna 2012 dosáhl hodnoty až 324 HUF za 1 EUR – i v reakci na přijetí parlamentem problematických zákonů o centrální bance a ekonomické stabilitě, souvisejících rozporech EU a MMF s HU i tehdy špatných vyhlídkách jednání HU s MMF o úvěru), následně v průběhu roku 2012 docházelo k opětovnému posilování forintu a stabilizace měny. V průběhu roku 2012 se tak HUF převážně pohyboval pod hranicí 300 HUF za EUR, okolo které se pohybuje i v letošním roce (k oslabení HUF a překonání této hranice došlo letos např. v souvislosti se jmenováním nového provládního vedení Maďarské národní banky). Viz tabulka níže.

Vývoj kurzu forintu vůči EUR v r. 2011 - 2013

Devizové kurzy HUF (střední kurs) / EUR, na 100 HUF			
rok	měsíc	měsíční průměrný kurs	devizový kurz posledního dne měsíce
2011.	leden	275,45	273,30
	únor	271,18	272,34
	březen	270,73	265,78
	duben	265,36	264,14
	květen	266,78	266,78
	červen	266,77	265,61
	červenec	267,62	270,20
	srpen	272,26	271,28
	září	284,60	292,12
	říjen	296,42	300,90

	listopad	309,80	311,58
	prosinec	304,32	311,13
2012.	leden	307,41	293,70
	únor	290,61	289,88
	březen	292,18	295,60
	duben	295,67	287,63
	květen	293,53	300,37
	červen	293,71	288,22
	červenec	286,42	278,73
	srpen	278,83	283,52
	září	284,07	283,71
	říjen	282,21	283,55
	listopad	282,42	280,35
	prosinec	285,03	291,29
2013.	leden	293,70	292,40
	únor	292,73	296,25
	březen	303,11	304,30

4.3. Průmysl – struktura, tempo růstu, nosné obory

Od roku 2009, kdy průmysl zaznamenal propad 17,8% v důsledku ekonomické krize, docházelo opět k růstu průmyslové výroby. V roce 2010 o 10,6% , v roce 2011 o 5,6%. Domácí poptávka zůstává slabá a růst je založen na exportu. Za období 1-12/2012 klesl objem průmyslové výroby o 1,7%. V lednu roku 2013 klesla průmyslová výroba o 1,4%.

Letos se očekává spíše opětovný růst průmyslové výroby vzhledem k posilování výroby v některých nově spuštěných investicích v HU v roce 2012, především v novém závodě firmy Daimler v Kecskemétu vyrábějící vozy Mercedes-Benz. Automobilový průmysl hraje ostatně významné místo v rámci celkové maďarské průmyslové výroby, neboť sem svá výrobní centra umístilo již několik automobilek (dále Audi,

Suzuki, General Motors) a je na ně navázána široká síť subdodavatelských firem. Automobilový průmysl tvoří cca 20% exportu HU.

Průmyslová výroba – rok 2010 - 2013 (% , předcházející rok = 100)

Průmyslové odvětví	2010	2011	2012	1/2013
Těžba nerostných surovin	78,1	110,2	108,7	84,0
Zpracovatelský průmysl	111,9	106,0	98,4	98,4
Výroba potravinářských výrobků a nápojů, tabákových výrobků	99,3	103,1	104,4	99,7
Výroba textilií, textilních a oděvních výrobků, výroba usní a výrobků z usní	97,4	124,6	97,0	89,3
Zpracování dřeva, výroba papírových výrobků, vydavatelství a tisk	111,9	106,0	98,6	104,0
Výroba koksu, rafinérské zpracování ropy	102,1	98,1	90,3	82,4
Výroba chemických látek a chemických výrobků	113,7	107,7	99,7	120,7
Výroba léčiv	106,3	109,2	104,3	96,6
Výroba plastových, pryžových výrobků a nekovových minerálních výrobků	107,7	109,6	100,6	95,8
Výroba základních kovů, hutních a kovodělných výrobků	112,7	113,4	99,6	93,1
Výroba počítačů, elektronických a optických výrobků	122,3	94,8	82,1	82,3

Výroba elektrických zařízení	87,6	89,1	99,2	106,6
Výroba strojů a strojního zařízení	141,7	143,9	100,9	91,2
Výroba dopravních prostředků	118,1	112,2	108,5	116,8
Ostatní odvětví zpracovatelského průmyslu: uvedení do provozu průmyslových strojů a zařízení, jejich oprava	95,0	103,5	110,6	108,6
Výroba a rozvod elektrické elektřiny, plynu, páry a klimatizace	101,0	98,3	96,7	97,5

Zdroj: KSH, Centrální statistický úřad HU

Hodnota průmyslové výroby v běžných cenách v r. 2011 činila 23.788 mld. HUF, v r. 2012 24.305 mld. HUF a v lednu r. 2013 1.957 mld. HUF.

Jednotlivá průmyslová odvětví v r. 2012

	Průmyslová odvětví	2012 (mil. HUF)	podíl z celku (%)
A	Těžba nerostných surovin	99 503	0,43
B	Zpracovatelský průmysl	21 473 414	92,79
BA	Výroba potravinářských výrobků a nápojů, tabákových výrobků	2 524 082	10,90
BB	Výroba koksů, rafinérské zpracování ropy	1 814 808	7,84
BC	Výroba plastových, pryžových výrobků a nekovových minerálních výrobků	1 601 186	6,91

BD	Výroba základních kovů, hutních a kovodělných výrobků	1 599 350	6,91
BD	Výroba počítačů, elektronických a optických výrobků	3 186 135	13,76
BE	Výroba strojů a strojního zařízení	1 758 869	7,60
BF	Výroba dopravních prostředků	4 476 992	19,34
C	Výroba a rozvod elektřiny, plynu, páry a klimatizace	1 567 981	6,78
	Celkem (A+B+C)	23 140 898	100

(Zdroj: KSH, Centrální statistický úřad 13. 3. 2013)

Průmyslové parky

Významným dílem se na průmyslové výrobě HU podílí průmyslové parky. První průmyslový park na území Maďarska byl otevřen v r. 1992. Počet podnikání, které působí v těchto parcích, se od té doby zdesetinásobil, na více než 4 000. Počet průmyslových parků je nyní 470. Třetinu průmyslové výroby a více než třetinu průmyslového exportu uskutečňují firmy fungující v průmyslových parcích. Druhým největším zaměstnavatelem v HU po maďarském státu se staly právě průmyslové parky. Přispěly k vývoji regionů tím, že podporují zesílení hospodářské výkonnosti regionů, jejich konkurenceschopnosti a podporují investice zahraničního kapitálu. Na základě tohoto vývoje se vytvořila diferenciovaná struktura, která se přizpůsobuje požadavkům jednotlivých regionů. Tak vznikly tzv. „obchodní“, „služební“, „logistické“ a „informatické“ průmyslové parky.

Výsledky programu „Průmyslový park“		
	1997	2010
Počet průmyslových parků	28	470
Rozloha průmyslových parků (hektar)	2 350	13 410
Zastavěnost (%)	22	57
Počet podnikání	320	4 553
Počet pracujících (tis. osob)	27	192
Investice podnikání (mld. HUF)	166	2 820

Příjmy podnikání (mld. HUF)	619	7 242
Export podnikání (mld. HUF)	514	4 313
Podíl exportu (%)	83	60

V r. 2012 dostalo právo 12 nových komplexů mít titul průmyslový park. Ke dni 19.12.2012 existuje 205 průmyslových parků na území HU.

4.4. Stavebnictví

Stavební výroba v HU již několikátým rokem klesá. Pokles sektoru započal v roce 2006 a doposud kontinuálně pokračuje. V roce 2008 činil pokles 5,1%, v roce 2009 0,7% a v r. 2010 10,1%. Také v r. 2011 pokračoval pokles sektoru, kdy dosáhl meziročně 7,8%.

Objem stavební výroby v r. 2011 byl například zhruba o třetinu menší než v roce 2005. V oblasti výstavby budov, která měla cca 53%-ní podíl v rámci stavebnictví, byl pokles 11,3%, v oblasti obytných domů dokonce 40% a 24% v oblasti velkých stavebních investic. Počet nových kontraktů byl o 17% nižší než v r. 2010. Celková hodnota těchto kontraktů koncem roku činila 384 mld. HUF, což jsou stěží tři pětiny z předchozího roku. Výrobní ceny ve stavebnictví vzrostly cca o 2,2%. Do užívání bylo předáno 12.655 nových bytů, což je cca o 2 pětiny méně než v r. 2010.

Pokles stavební výroby pokračoval i v roce 2012 o 5,9%. Hodnota stavební výroby činila 1.616.632 mil. HUF.

V prvních dvou měsících 2013 zaznamenala stavební výroba mírný nárůst 1,6% oproti stejnému období 2012 i s ohledem na předchozí nízký základ a vyšší teploty nad 0°C v únoru (v těchto měsících je nicméně stavební výroba cca na 60% hodnoty průměrného měsíce).

4.5. Zemědělství – vývoj, struktura

Zemědělství je tradičním oborem v Maďarsku a premiér Orbán označil několikrát HU za historicky a dědičně zemědělský stát. Rozvoj sektoru zemědělství je proto prioritou současné vlády.

Některé údaje o zemědělské výrobě posledních let

V roce 2010 činil pokles 6,0 % (rostlinná výroba zaznamenala snížení o 11,0 %, produkce živých zvířat a živočišných produktů klesla o 1,3 %).

V r. 2011 vzrostla zemědělská výroba o více než 10,0%. Zemědělství přispělo k HDP Maďarska podílem 4,6%, v zahraničním obchodu HU dosáhlo aktiva 751 mld. HUF a na celkovém vývozu se podílelo 7%. Počet firem působících v zemědělství, rybářství a lesnictví činil cca 433 000. V r. 2011 bylo 79% celkové plochy Maďarska (7 360 000 ha) využíváno jako území pro zemědělství. V zemědělství působilo v r. 2011 asi 4,86% z celkového počtu osob zaměstnaných v HU.

Situace zemědělství v r. 2012: (informace statistického úřadu KHS a HSP HU)

Loňské sucho způsobilo pokles zemědělské výroby a škodu okolo 400 mld. HUF, což představuje 1,3% HDP. Pšenice se sklídilo o 500 tis. tun méně, ječmene o 200 tis. tun méně, ovesa o 200 tis. tun méně než ve stejném období předchozího roku. Na 100 tis. hektarech nemohli sklídit kukuřici a řepku. Ztráta činila více než 10 mld. HUF v odvětví chovu skotu, vepřů a drůbeže. Stát poskytl zemědělcům finanční pomoc ve výši 8,3 mld. HUF na kompenzace.

Množství sklizeného obilí v r. 2012 bylo o 3,39 mil. tun menší a to na ploše, která byla větší o 60 tis. hektarů než v předcházejícím roce. Průměrná úroda s výjimkou ovsa byla nižší než ve stejném období předcházejícího roku. Výnosy obilí, pšenice, kukuřice i brambor byly nižší než v předchozím roce.

Výrobní cena zemědělských výrobků vzrostla v r. 2012 o 17,8% (oproti roku 2011) .

Pěstování a spotřeba rostlin

Rok	obilí (mil. tun / mil. hektarů)	z toho pšenice (mil. tun / mil. hektarů)	kukuřice (mil. tun / mil. hektarů)	brambory (tis. tun / mil. hektarů)
2009	13,59 tun / 2,88 ha.	4,41 tun / 1,14 ha	7,52 / 1,17 ha	560 / 22,32 ha
2010	12,26 tun / 2,59 ha	3,74 tun / 1,01 ha	6,98 / 1,07 ha	488 / 20,79 ha
2011	13,67 tun / 2,67 ha	4,10 tun / 0,97 ha	7,99 / 1,23 ha	600 / 20,96 ha
2012	10,28 tun / 2,73 ha	3,97 tun / 1,06 ha	4,74 tun / 1,19 ha	497 / 25 ha
Výnos kg / hektar				
2009	4 720	3 850	6 390	21 260
2010	4 730	3 710	6 470	20 420
2011	5 110	4 200	6 500	25 860
2012	3 770	3 740	3 980	20 270

Zdroj: KSH

Předběžné údaje :

Stav skotu v roce 2012 vzrostl o 59 tis. oproti předminulému roku, ale ve srovnání s rokem 2002 je o 2% menší. Stav krav se též zvýšil (o 9 tis.), ale je o 7% menší než v roce 2002. U vepřů se jejich stav snížil o 69 tis. o 2% oproti roku 2011.

Početní stavy dobytka

	Skot (tis. ks)	Vepři (tis. ks)	Ovce (tis. ks)	Slepice (tis. ks)
2009	700	3 247	1 223	32 128
2010	682	3 169	1 181	31 848
2011	694	3 025	1 081	32 865
12/2012	753	2 956	1 100	30 000

Zdroj: KSH

Národní strategie rozvoje venkova do r. 2020 „Darányiho plán“

Dne 16. 1. 2012 prezentoval premiér Maďarska V. Orbán národní strategii venkova do r. 2020 nazvanou Darányiho plán (podle významného maďarského ministra zemědělství Ignáce Darányiho z let 1895-1903 a 1906-1910). Jedná se o zásadní koncepční materiál z dílny Ministerstva rozvoje venkova Maďarska (Vidékfejlesztési Minisztérium - <http://www.kormany.hu/en/ministry-of-rural-development>). Materiál byl následně schválen vládou i parlamentem. Strategie definuje budoucí směřování maďarského zemědělství a venkova, včetně identifikování cílů v jednotlivých oblastech a cest k jejich naplňování. Je stanoveno 7 základních strategických oblastí a pro každou z nich příslušné rozvojové programy, kterých je celkem okolo 50. Hlavním úkolem je zlepšení schopností venkovních oblastí zajistit obživu národa a vytvářet příznivé podmínky pro život. Mezi definované strategické cíle patří zachování přírodních podmínek krajiny a zdrojů energie, různorodá a životaschopná zemědělská produkce, zabezpečení zásobování potravinami a jejich bezpečnost, zajištění fungujících venkovských hospodářství a zvýšení zaměstnanosti na venkově, posílení venkovské populace a zlepšení kvality jejího života. Strategie má napomoci překonávat sociální disparity a řešit problémy venkova, podpořit národní produkci potravin a jejich realizaci na domácím trhu, zahrnuje i řešení problémů životního prostředí (např. zlepšování kvality vody, snižování nebezpečí záplav, omezení nevhodného využívání půdy atd.). K naplňování cílů budou využity instrumenty v podobě legislativních změn, příslušného finančního zabezpečení, zahrnuje rozvoj vzdělávání a vědy i odpovídající propagaci. Realizace strategie bude znamenat přijetí nových zákonů o půdě, o unikátních maďarských výrobcích, změny v zákonech o družstvech, o veřejných zakázkách i změny v předpisech o zemědělských svazech. Na financování plánu má být do roku 2014 vyčleněno zhruba 300 mld. HUF. Tyto prostředky mají zahrnovat jak domácí, tak unijní zdroje. Má být rovněž vytvořen efektivní a jednodušší administrativní rámec pro realizaci programů, který umožní účinné žádání o podpory a sníží administrativní zátěž a náklady. Při představování Darányiho plánu premiér Orbán zdůraznil, že mezi jeho hlavní cíle patří vytvoření kvalitních životních podmínek na venkově, posílení rodinných hospodářství a šíření maďarských zemědělských výrobků. Podtrhl potřebu legislativy vytvářející příznivé podmínky pro rodinné a malé farmy, která vytvoří odpovídající strategii vlastnictví půdy a podpoří domácí produkci a zpracování potravin. Ministr zemědělství Fazekas při této příležitosti řekl, že vláda chce sjednotit politiku rozvoje zemědělství, rozvoje venkova, zásobování potravinami i ochrany životního prostředí pod silnou státní kontrolu.

Darányi Ignác Plan v angličtině viz –

http://www.kormany.hu/download/c/f2/b0000/DIT2_angol_t%C3%B6rdelt_120910.pdf#!DocumentBrowse

Připravován nový zákon o půdě

V říjnu 2012 začal maďarský parlament projednávat nový zákon o půdě („Zákon o oběhu zemědělské a lesnické půdy“). Jde o zákon z dílny Ministerstva rozvoje venkova HU, jehož přijetí je dlouhodobou prioritou současné vlády. Zákon upravuje podmínky vlastnictví a obhospodařování půdy v Maďarsku. Má posílit maďarské zemědělství a především střední agrární vrstvu včetně rodinných farem. Podle premiéra Orbána má i ochránit maďarskou půdu proti spekulantům a bankám, omezit a redukovat zemědělské velkopodniky.

Dle dosavadního návrhu by měl tento právní předpis například omezit rozměry území, na kterých může jeden podnik hospodařit (uvádí se zatím omezení vlastnictví půdy na maximálně 300 ha a v případě pronájmu nejvýše na 1200 ha, kromě některých výjimek významných podniků). Národní pozemkový fond (dosud pod působností ministerstva venkova) by měl být dále přeměněn na samostatnou instituci, která bude mít např. tzv. prioritní právo na odkup prodávaných pozemků (majitelé půdy budou mít proto ohlašovací povinnost v případě prodeje), které následně restrukturované na racionálně obdělávatelné jednotky může prodávat či propachtovávat dále zemědělcům.

Jedním z uváděných cílů zákona je prakticky znemožnit cizincům nabývání půdy v HU, a to i po vypršení existujícího moratoria na nákup zemědělské půdy cizinci platného do r. 2014. Vzorem měly být zákony jiných zemí EU, které dosud chrání svou půdu před skupováním cizinci (např. Francie či Dánsko). Bude muset být naformulován tak, aby po vypršení moratoria nákup půdy cizinci obecně umožňoval, ale prostřednictvím doplňujících podmínek naopak omezil a přitom odpovídal normám EU.

Schválení zákona se zatím očekává v průběhu roku 2013.

Více informací o zemědělství HU viz rovněž internetové stránky Ministerstva rozvoje venkova Maďarska (Vidékfejlesztési Minisztérium - <http://www.kormany.hu/en/ministry-of-rural-development>) a stránky Centrálního statistického úřadu HU (KSH) - <http://www.ksh.hu/>.

4.6. Služby

V roce 2009 dosáhl v Maďarsku export služeb výše 11,6 mld. EUR, import 13,0 mld. EUR. Schodek zahraničního obratu služeb v roce 2009 dosáhl 1,4 mld. EUR. V r. 2010 dosáhl export služeb 14 642 mil. EUR, import 11 710 mil. EUR. Bilance činila 2 932 mil. EUR ve prospěch Maďarska. V r. 2011 činil export služeb 15 810 mil. EUR, import 12 637 mil. EUR. Bilance činila 3 173 mil. EUR. V r. 2012 dosáhl export služeb 15 867 mil. EUR, import 12 460 mil. EUR. Bilance činí 3 407 mil. EUR ve prospěch Maďarska.

Cestovní ruch

Sektor cestovního ruchu a jeho rozvoj patří mezi priority současné vlády. Z hlediska rozvoje cestovního ruchu hrají nejvýznamnější roli především hlavní město Budapešť a také maďarské termální lázně a jezero Balaton.

Podle informací KSH (Centrální statistický úřad) došlo v roce 2012 k mírnému pádu zahraničních návštěvníků Maďarska. Počet návštěvníků na území HU, kteří se ubytovali déle než 1 den činil v r. 2012 celkem 5 125 tis. osob, jejich výdaje činily 249 289 mil. HUF. Celkový počet návštěvníků v HU v r. 2012 činil 43.565 tis. osob a jejich výdaje činily 1.175.086 mil. HUF.

Cestovního ruchu HU				
Rok	Vývoz (mil. EUR)	Dovoz (mil. EUR)	Obrat (mil. EUR)	Saldo (mil. EUR)
2006	3 371,1	1 687,3	5 058,40	1 683,8

2007	3 449,6	2 148,9	5 598,50	1 300,7
2008	4 101,1	2 739,9	6 841,00	1 361,2
2009	4 083,5	2 610,1	6 693,60	1 473,4
2010	4 051,0	2 242,8	6 293,80	1 808,2
2011	4 030,3	1 782,3	5 812,5	2 248,0
2012	3 781,0	1 537,5	5 318,5	2 243,4

Zdroj informací: Maďarská národní banka (MNB)

Doprava

Export dopravních služeb v r. 2012 činil 3 421,7 mil. EUR, import 2 763,8 mil. EUR. Aktivum bilance činilo 657,9 mil. EUR. Export dopravních služeb v r. 2011 činil 265,4 mil. EUR, import 335,6 mil. EUR, což znamenalo velice silný pád oproti hodnotám minulých let. Z 90% byl obrat dopravních služeb tvořen s evropskými zeměmi.

Doprava HU				
Rok	Vývoz (mil. EUR)	Dovoz (mil. EUR)	Obrat (mil. EUR)	Saldo (mil. EUR)
2006	2 099,8	1 968,0	4 067,80	131,7
2007	2 422,0	2 220,9	4 642,90	201,1
2008	2 711,5	2 451,1	5 162,60	260,5
2009	2 465,5	2 038,6	4 504,10	427,0
2010	2 769,4	2 339,3	5 108,70	430,1
2011	265,4	335,6	601,0	-70,2
2012	3 421,7	2 763,8	6 185,5	657,9

Nákladní doprava zaznamenala za rok 2011 meziročně pokles asi o 6%, když dosáhla objemu 268 501 tis. tun. Z toho 182 840 tis. tun činila silniční doprava a 47 424 tis. tun železniční. V r. 2012 rostl objem nákladní dopravy o 11,3% a činil 156 147 tis. tun. Objem železniční dopravy rostl o 6,2%, říční, silniční a potrubní dopravy, ale klesly o 5,8%, 2,9% a 7,6%.

Ostatní služby

V r. 2011 dosáhla hodnota dovezených obchodních služeb 4 717,6 mil. EUR, vývoz 4 855,2 mil. EUR, aktivum bilance činilo 137,6 milionů EUR. V období r. 2012 dosáhla hodnota dovezených obchodních služeb 8 158,7 mil. EUR, vývoz 8 664,8 mil. EUR, aktivum bilance činí 506,1 milionů EUR.

Ostatní služby HU

Rok	Vývoz (mil. EUR)	Dovoz (mil. EUR)	Obrat (mil. EUR)	Saldo (mil. EUR)
2006	5 404,2	5 990,6	11 394,80	-586,4
2007	6 703,4	7 155,9	13 859,30	-452,4
2008	7 006,1	7 667,6	14 673,70	-661,5
2009	6 760,4	7 310,7	14 071,10	-550,3
2010	7 570,6	7 403,3	14 973,90	167,3
2011	4 855,2	4 717,6	9 572,9	137,6
2012	8 664,8	8 158,7	16 823,6	506,1

4.7. Infrastruktura (doprava, telekomunikace, energetika – z toho jaderná)

a) Doprava

Výstavba a rekonstrukce železnic

Vzhledem k rozsahu železnic v HU (7 600 km, z toho 3000 km kmenových tras napojených na evropskou železniční síť), bude pokračovat obnova železničních tras z podpůrných fondů EU (kmenová síť), úvěrů EIB. Doprava je jedním z nosných pilířů Nového Széchenyiho plánu (podrobněji viz bod 7.4.).

Investice do železnice

Pomocí podpory EU (41,3 mld. HUF) se obnovuje v HU 1000 km železniční tratě. Bilance za rok 2009 je 16 realizovaných projektů. Do konce roku 2012 se předpokládá zvýšení rychlosti dopravy z 80 km/h na 120 km/h. Mezi důležitými předměstskými projekty patří plány P+R parkovišť po celé železniční síti.

Silniční síť a výstavba dálnic

Silniční síť v Maďarsku tvoří 31 tisíc kilometrů státních silnic a 162 tisíc kilometrů silnic spravovaných samosprávami (z toho 54 tis. km v obcích, zbytek mimo obce). Státní silniční síť však přenáší kolem 75% celkového silničního dopravního zatížení. Síť rychlostních silničních komunikací tvořilo v roce 2009 1 200 km dálnic a rychlostních silnic. V září 2008 byla dokončena a předána veřejnosti poslední část okruhu mezi M1 (vede od Vídně, resp. Bratislavy) a M3 (vede na Miskolc, Debrecen, resp. Ukrajinu), takže silniční spojení mezi západním a východním Maďarskem je nyní již možné bez nutnosti projíždět centrem Budapešti. V dubnu r. 2010 byla uvedena do provozu dálnice M6.

Na dálnicích se platí dálniční poplatek společně pro dálniční úseky M0, M1, M3, M5, M6 a M7. Úhrada dálničního poplatku se počíná rokem 2008 velmi intenzivně kontroluje mobilním způsobem (čidly

namontovanými na automobil) a stacionárními čidly na dálnicích podle SPZ vozu (dálniční známky ve fyzické podobě se již nevydávají). Sazby dálničního poplatku a zpoplatněné úseky dálnic a úseky bez poplatku je možno nalézt na internetu.

Využití fondů EU.

Vláda považuje dopravu za jeden z nosných pilířů Nového Széchenyiho plánu, který využívá fondů EU (podrobněji viz bod 7.4.).

V souvislosti se silným nárůstem provozu na budapeštském letišti se bude posilovat propojení příměstských a dálkových železničních tras u Budapešti. Bude pokračovat i výměna vozového parku, zejména motorových vozů (s dieselovými motory). V plánu zůstávají i komplexní rekonstrukce budapeštských nádraží (východního, západního a jižního) opět s účastí soukromého kapitálu.

b) Energetika

Rozvoj energetiky a posilování energetické bezpečnosti patří dlouhodobě mezi priority HU. V tom navazuje současná vláda i na předchozí maďarské vlády. Důležitost zajištění energetické bezpečnosti ukázala i poslední plynová krize, a proto se vláda snaží tuto oblast intenzivně rozvíjet a to i v kontextu EU. Energetika a energetická bezpečnost se proto také staly jednou z priorit předsednictví HU v Radě EU v r. 2011. Současná vláda přijala v červnu 2011 dokument „Národní energetická strategie 2030“, který posléze schválil i parlament HU. Strategie je základním dokumentem určujícím další rozvoj tohoto sektoru do r. 2030 s výhledem do r. 2050 tak, aby byla zajištěna konkurenceschopnost, udržitelnost a bezpečnost maďarské energetiky. Podle strategie by mělo dojít k rostoucímu využívání energie z obnovitelných zdrojů, zachování či posílení současné kapacity jaderné energie, rozvoji regionální energetické infrastruktury, vytvoření nového energetického institucionálního systému, zvýšení energetické účinnosti i k úsporám energie.

Základními cíli Strategie jsou například:

- v oblasti dopravy – zvýšení podílu obnovitelných zdrojů energií použitím biopaliv na 10% do r. 2020 a na 17% v r. 2030, posílení elektrifikace v dopravě a posílení železniční a kombinované dopravy;
- šetření energií – nárůst spotřeby primárních energií do r. 2030 maximálně o 6%;
- tepelná energie – podíl výroby tepla z obnovitelných zdrojů má ze současných cca 10% vzrůst do r. 2030 na 25%, zahrnuje programy posilování energetické efektivity staveb prostřednictvím zateplování a využíváním moderních otopných systémů;
- elektřina – modernizace elektráren a snižování emisí, zapojování efektivnějších a výkonnějších jednotek namísto starých neefektivních, prodloužení životnosti jaderné elektrárny Paks případně dostavba nových bloků;
- výroba energií z obnovitelných zdrojů – zvýšení podílu výroby energie z obnovitelných zdrojů ze současných cca 7% na 14,65% v r. 2020 a 20% v r. 2030, zvýšení podílu jaderné elektrické energie na spotřebě primárních energií, vytvoření systému podporujících využívání obnovitelných zdrojů a odpadů k výrobě energie.

Maďarská Národní energetická strategie 2030 je k dispozici na stránkách Ministerstva národního rozvoje HU (NFM), a to i v anglické verzi:

<http://www.kormany.hu/en/ministry-of-national-development/news/national-energy-strategy-2030-published>

Kompletní verze - [Hungarian Energy Strategy 2030](#)

Zkrácená verze - [Hungarian Energy Strategy 2030 Summary](#)

Stránky NFM HU - <http://www.kormany.hu/en/ministry-of-national-development>

Energetická infrastruktura (informace z 10/2011)

Ropa

Hlavní cestou pro dodávky surové ropy z Ruska je ropovod Družba. Má kapacitu 7,9 mil. tun ročně a transportuje ropovod k rafinériím Duna a Tisza. Dalším ropovodem je Adrie, s kapacitou 10 mil. tun ročně, který spojuje rafinerii Duna s chorvatským přístavem Omišalj. Původní záměr ropovodu bylo přivádět surovou ropu ze Středního východu či Afriky do HU. Společnost MOL provozuje interní ropovody o délce 1200 km, které zásobují hlavní zásobárny: Székesfehérvár, Pécs, Komárom, Szajol a Tiszaújváros.

Surová ropa je skladována v tancích ve městech Százhalombatta, Tiszaújváros a Fényeslitke. Pro skladování zpracovaných produktů slouží 8 terminálů (celních skladů): Csepel, Komárom, Pécs, Szajol, Székesfehérvár, Százhalombatta a Tiszaújváros.

Rafinérie zpracovávající ropu se nacházejí v HU na 3 místech: „Duna“ (v Százhalombatta, destilační kapacita 8,1 mil. tun ročně – jediná rafinérie v HU zpracovávající surovou ropu), „Tisza“ (Tiszaújváros) a „Zala“ (Zalaegerszeg). Všechny jsou ve vlastnictví MOL (Pozn.: ve vlastnictví MOL je i rafinérie Slovnaftu u Bratislavy, kapacita 6,1 mil. tun ročně).

Další rozvoj: Společnost MOL by chtěla vybudovat 120 km ropovodu Százhalombatta - Sahy. Zpracovává se studie proveditelnosti s tím, že případné ukončení realizace je plánováno na r. 2013.

Zemní plyn

Maďarská přepravní síť je tvořena více než 5700 km vysokotlakých plynovodů. Síť zahrnuje 5 kompresorových stanic a instalovaná přepravní kapacita je 187 MW. HU dováží většinu plynu z Ruska přes Ukrajinu do lokality Beregdaróc (56,3 mil. m³ denně), malou část také přes Rakousko do Mosonmagyaróvár (12,1 mil. m³ denně). Přeshraniční propojení mezi HU a Rumunskem bylo dokončeno v r. 2010 a s Chorvatskem je v provozu od počátku 2011. Začátkem srpna byl spuštěn nový plynovod mezi HU a HR, který vede mezi městy Városföld (HU) a Slobodníca (HR) (kapacita 19,2 mil. m³ denně; 80,5 km vede po území HR a 210 km v HU). Plynovod dovolí zvýšit Chorvatsku exportní kapacity plynu a po zprovoznění LNG terminálu v HR se HR stane exportérem plynu. Projekt za 395 mil. EUR byl smluvně uzavřen v r. 2009 mezi chorvatským Plinarco a pobočkou MOL Földgázzszállító.

Na rozdíl od plynovodů s Ukrajinou a Rakouskem jsou tyto schopny pracovat v reverzním režimu, i když pro dosažení plného potenciálu s Rumunskem musí RO dobudovat kompresorovou stanici. Oba projekty posílily energetickou bezpečnost HU, protože zvýšily počet vstupních bodů plynu ze 2 na 4. Dodávky plynu má HU zajištěny dlouhodobými kontrakty.

Skladovací kapacity HU jsou tvořeny jedním strategickým úložištěm a šesti komerčními. Strategické úložiště HU se nachází u Szöregu a má pracovní kapacitu 1,2 mld. m³ a odběrovou kapacitu 20 mil. m³ denně. E.ON Földgáz Storage vlastní 5 podzemních úložišť s pracovní úložní kapacitou 4,34 mld. m³ a odběrovou kapacitou 55,2 mil. m³ denně. MMBF vlastní komerčním úložištěm o kapacitě 0,7 bcm u Szöregu. Všechny komerční úložiště mohou být přístupná třetím stranám.

Další rozvoj: Důležitým úkolem HU je vybudování severo-j jižního koridoru. Jeho součástí má být i SK-HU interkonektor. Projekt má realizovat Magyar Gáz Tranzit Zrt. a měl by být dokončen do r. 2015. Plánovaná kapacita interkonektoru má být 14,4 mil. m³ denně a má být umožněn i reverzní tok plynu. Součástí má být modernizace vstupní kompresorové stanice v Mosonmagyaróváru, jejíž kapacita se má zvýšit na 14,4 mil. m³ denně (do 11/2011).

S ohledem na zlepšení energetické bezpečnosti země HU rovněž podporuje projekty plynovodů Nabucco i South Stream, které by měly zlepšit diverzifikaci cest a zdrojů plynu. HU se zapojilo i do projektu AGRI (interkonektor Azerbajdžán – Gruzie – Rumunsko).

Elektrická energie

Elektrárny HU mají instalovanou kapacitu 9,2 GWh. V r. 2010 výroba elektřiny dosáhla 37 TWh. Z toho 43% byla elektřina z jádra, 31% ze zemního plynu, 17% z uhlí a 7% ze spalování obnovitelných zdrojů a odpadu. Podíl větrných a vodních elektráren je zatím zanedbatelný.

HU disponuje 19 elektrárnami s výkonem přes 50 MW, které se podílejí na celkové kapacitě 85%. Největší podíl na kapacitě podle druhu paliva mají elektrárny plynové s 59%, dále jaderná s 22%, na uhlí s 15% (pokles z 24% v r. 2000). Zatím nejvíce elektřiny produkuje jaderná elektrárna Paks (jediná v HU), s podílem 43% na výrobě (4 bloky o kapacitě 2000 MW).

Kapacita výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů se zvětšuje a podle plánu by do r. 2020 měla dosáhnout 10,9% z celkové produkce. Zvyšování podílu výroby energie z obnovitelných zdrojů je obsaženo ve vládní Strategii pro obnovitelné zdroje do r. 2020. Obnovitelná energie by se měla vyrábět v HU primárně z biomasy s podílem cca 62%, 17% má připadat na geotermální energii, bioplyn a asi 4-5% na solární a větrnou energii. Strategie např. předpokládá vytvoření 400MW kapacity elektráren na biomasu. Nárůst soukromých investic do elektráren na biomasu se očekává po r. 2014.

Jaderná elektrárna Paks - Současná vláda V. Orbána podporuje zachování a rozvoj jaderné energetiky, čímž navázala i na předchozí socialistické vlády. S využíváním jaderné energie a s jejím dlouhodobým zachováním v národním energetickém mixu počítá i Národní energetická strategie 2030.

Výrobu elektřiny z jádra zajišťuje v současné době jediná jaderná elektrárna Paks (4 bloky po 500 MW), která má zhruba 42% podíl na domácí produkci elektřiny. Tento podíl má být v budoucnosti minimálně zachován. Životnost stávajících čtyř bloků JE Paks měla končit v letech 2012 – 2017. Již předchozí socialistická vláda dala v r. 2005 principiální souhlas k prodloužení životnosti těchto bloků o 20 let a maďarský parlament vzal toto rozhodnutí následně na vědomí. Počítá se s prodloužením životnosti stávajících bloků o cca 20 let do roků 2032-37 a zároveň s výstavbou 2 nových bloků po 1000 MW, zhruba k roku 2032. V období 2032-37 by tak mohl výkon dosáhnout společně max. 4000 MW, přičemž pak by nové bloky nahradily výkon původních starých po jejich odstavení. S vyhlášením tenderu na výstavbu nových bloků Paks se podle dosavadních vyjádření počítá stále ještě do konce letošního roku. Provozovatelem a vlastníkem JE Paks je státní elektroenergetická firma MVM (obdoba našeho ČEZ), jejíž posilování je cílem současné Orbánovi vlády. Viz internetové stránky firmy (Magyar Villamos Művek Zrt. – www.mvm.hu)

V dlouhodobé perspektivě je zmiňována i možnost výstavba další jaderné elektrárny v HU (na jiném místě než Paks). Země by si tak mohla udržet jadernou kapacitu 4000 MW a podíl JE na výrobě elektřiny by v budoucnosti činil cca 50%. V této souvislosti jsou zvažovány i možnosti budoucí těžby uranu v HU (za podmínky dostupnosti a využití nových technologií).

Přenosová soustava sestává z cca 10000 km vysokonapětového vedení. Zahrnuje jediné propojovací vedení 750 kV z Ukrajiny do Albertirse, dále vedení 400 kV (z UA, SK, RO, SRB, HR, AT) a 220 kV (z AT a UA). HU je významná tranzitní země pro elektřinu, jeho elektrická soustava je propojená se všemi sousedními zeměmi, kromě Slovinska. V letech 2009 a 2010 bylo přeshraniční propojení rozšířeno o druhé vedení 400 kV s HR a druhé 400 kV vedení s AT. Slovinské propojení se buduje.

Další rozvoj: V rámci severojižního energetického koridoru jsou plánovány některé projekty. Interkonektor Gönyü-Gabčíkovo (400 kV s kapacitou 2771 MW) a interkonektor Sajóivánka-Rimavská Sobota (400 kV s kapacitou 1386 MW) by měly být dokončeny do r. 2016. Plánovaný je SK-HU interkonektor Hévíz - Cirkovce (400 kV s kapacitou 1386 MW). Je plánována i výstavba plynové elektrárny v Százhalombatta o kapacitě 800 MW (vlastnictví MOL a ČEZ Group).

Trh s elektrickou energií - Jednotný trh s elektrickou energií se v minulosti HU rozdělil na dva trhy. Zůstává komunální trh a nově vznikl volný trh. Zákon č. CX. o elektrické energii z roku 2001 předpokládal liberalizaci trhu s elektrickou energií, která započala rokem 2003. Po otevření trhu pro velkoobchodatele

se od roku 2004 se uvolnila cenová regulace, ale komunální spotřebitelské ceny zůstaly nadále úředně regulovány, vládními úspornými opatřeními v roce 2006 se státní dotace snížily a elektřina pro obyvatelstvo zdražila. Od 1. 1. 2008 vstoupil v platnost zákon č. 2007/LXXXVI.) o plné liberalizaci trhu s elektrickou energií. Podrobnosti o fungování trhu s elektrickou energií lze nalézt na webových stránkách www.mavir.hu.

Zdroje energie v HU

Ropa - Ropa představuje asi 25% z celkových dodávek primárních energií. V r. 2010 celkové dodávky ropy činily 6,4 mil. tun, což představuje mírný pokles oproti 6,9 mil. tun v r. 2009. Většina ropy (přes 80%) se dováží, přičemž veškeré dovozy pocházejí z Ruska. V r. 2010 bylo dovezeno 5,8 mil. tun surové ropy (+9% oproti r. 2009), zatímco maďarská produkce činila 0,72 mil. tun (-9% oproti r. 2009), tj. cca 11%. HU disponuje jen menšími zásobami ropy, které se nacházejí většinou na jihovýchodě země. V r. 2010 dosahovala domácí produkce maxima 14 tis. barelů denně. Těžba surové ropy vrcholila v r. 1985 s 64 tis. barely denně a od té doby postupně klesá. Výroba maďarských rafinerií činila v r. 2010 8,5 mil. tun ropných produktů. Bilance zahraničního obchodu s těmito výrobky je pro HU pozitivní, neboť HU vyvezlo 2,8 mil. tun zpracovaných ropných produktů a dovezlo 2,4 mil. tun.

Zemní plyn - Zemní plyn má největší podíl na dodávkách primárních energií HU, 38% v r. 2010 (předtím cca 40-45%). Domácí produkce plynu činila 2,87 mld. m³ v r. 2010 (-3,2% oproti r. 2009), což představovalo 21% celkových dodávek. Celkem 79% plynu je dováženo. V r. 2010 dovoz činil 9,4 mld. m³, přičemž většina plynu přichází z Ruska (83%), dále je plyn dovážěn i z Německa (4%) a z Francie (7%). Největší 3 importéři: Panrusgas (9 mld. m³ ročně), E.ON Ruhr Imports (0,5 mld. m³ ročně), Gdf Suez (0,6 mld. m³ ročně). Maďarské ověřené zásoby mají činit 95 mld. m³ (podle průzkumu Cedigaz), což by při současném stavu těžby stačilo na dalších 38 let. Očekává se nicméně pokles vlastní produkce v dalším desetiletí. Země disponuje také nekonvenčními zdroji plynu - ze skalních ložisek - jejichž těžební potenciál je však nejistý. Možnostmi jeho dobývání se zabývá několik společností - MOL, ExxonMobil či Falcon.

Uhlí - Uhlí tvoří 11% z celkových dodávek primárních energií. V r. 2010 dodávky činily 2,7 mil. toe (tuna ekvivalentu ropy). Od r. 1985, kdy dodávky činily 8 mil. toe, však dochází k prudkému poklesu, v průměru o 4,1% ročně. Domácí těžba uhlí je omezená pouze na lignit a dosáhla 9 mil. tun v r. 2010 (veškerá produkce se využívá v elektrárnách a kogeneračních jednotkách). Dovoz méně kvalitního černého uhlí (sub-bituminous coal) činil v r. 2010 0,3 mil. tun čili asi 3% celkových dodávek hnědého uhlí. Z dovozů hnědého uhlí šlo 67% z ČR a 26% z Ruska. Veškeré černé uhlí je dováženo - 50% z Ukrajiny, 27% z ČR, 11% z Ruska a 10% z Polska.

Obnovitelné zdroje energií - V r. 2010 činily obnovitelné zdroje 7,9% z celkových dodávek primárních energií a dosáhly 2 mil. toe (v r. 2003 to bylo 0,9 mil. toe a 3,5% z celku). V posledním desetiletí tak došlo k významnému nárůstu využívání obnovitelných zdrojů. Pevná biomasa, tj. dřevo a zemědělský odpad, činily 76% z celkových dodávek v rámci obnovitelných zdrojů (v r. 2010 činila 1,5 mil. toe), zatímco tekutá biomasa představovala 9% a průmyslové a municipální obnovitelné zdroje 6%. Geotermální energie představuje 5% z celkové obnovitelné energie, zatímco energie z bioplynu, větru, slunce či vody pouze 4%.

Vlastnická struktura - významní hráči v energetice HU

Ropa

Výroba:

- **MOL** (vlastnické podíly: 26.6% zahraniční instituce, 23.8% maďarský stát, 7.3% ČEZ, 7% Oman Oil, 6.2% OTP Bank, 5.7% Mangolia Finance Ltd., 5% ING Bank, 5.5% MOL Plc (vlastní akcie podniku). Zbytek se nachází převážně v rukou domácích investorů.)

Pozn.: Počátkem července 2011 odkoupil maďarský stát od ruské společnosti Surgutneftegaz za 1,88 mld. EUR 21,2% podíl ve společnosti MOL – tato investice byla vládou zdůvodňována především strategickými a bezpečnostními hledisky.

Rafrinérie:

- **Duna** (Százhalombatta): 100% vlastněno MOL

- **Tisza, Zala**: 100% vlastněno MOL

Ropovod:

- **MOL**

Zemní plyn

Výroba:

- **MOL**

Přenos:

- **FGSZ Zrt.**: člen MOL Group, 100% vlastněno MOL.

Skladování:

- **E.ON Földgáz Storage Zrt.**: člen E.ON Group, 100% vlastnictví E.ON Gas Storage GmbH. – komerční úložiště. (Pozn.: V roce 2013 došlo k odkoupení plynové části E.ON. státem s odkazem na posílení energetické bezpečnosti země. Vlastníkem skladovacích a obchodních kapacit E.ON. se tak stala **státní energetická společnost MVM**).

- **MMBF Földgáztároló Zrt.**: 72.5% vlastněno MOL, 27.5% vlastněno MSZKSZ Zrt. - strategické úložiště HU 1.2 mld. m³ a 0.7 mld. m³ komerční úložiště.

Elektrická energie

Výroba:

- **Paksi Atomerőmű Zrt.**: jaderná elektrárna Paks - 2000 MW, 100% vlastněno MVM Zrt (Magyar Villamos Művek Zrt./ Hungarian Power Companies Ltd.)

- **Dunamenti Erőmű Zrt.**: 1900 MW plynová elektrárna. Vlastněno 50.3% Electrabel S.A., 24,5% GDF Suez Energia Holding Hungary Zrt., 25% MVM Zrt., 0.2% ostatní.

- **Mátrai Erőmű Zrt.**: 950 MW tepelná elektrárna (uhlí). Vlastněno 50.92% RWE Power, 25.51% MVM Zrt., 21.7% EnBW Energy, 1.87% ostatní.

- **AES Tisza Erőmű Kft.**: 900 MW plynová elektrárna. Vlastněno 99.98% AES Summit Generation Ltd., 0,12% ostatní.

- **E.ON Erőművek Kft - Gönyű.**: 433 MW plynová elektrárna. Vlastněno 100% E.ON Kraftwerke GmbH.

- **Budapesti Erőmű Zrt.**: 413 MW plynová elektrárna (3 různé závody). Vlastněno 100% EDF Group.

- **Vértesi Erőmű Zrt.**: 240 MW tepelná elektrárna (uhlí). Vlastněno 100% MVM Zrt.

Přenos:

- **MAVIR Zrt.:** operátor přenosové soustavy. Vlastněno 100% MVM Zrt.
- **OVIT Zrt.:** Konstrukčně realizační společnost přenosových sítí HU se širokým záběrem aktivit. Vlastněno 100% MVM Zrt.

Distribuce:

- **ELMŰ Hálózati Kft.:** Vlastněno 100% ELMŰ Nyrt.
- **E.ON Dél-dunántúli Áramszolgáltató Zrt.:** Vlastněno 100% EON Hungária Zrt.
- **EDF DÉMÁSZ Hálózati Elosztó Kft.:** Vlastněno 100% EDF Démász Zrt.
- **E.ON Észak-dunántúli Áramszolgáltató Zrt.:** Vlastněno 100% EON Hungária Zrt.
- **ÉMÁSZ Hálózati Kft.:** Vlastněno 100% ÉMÁSZ Nyrt.
- **E.ON Tiszántúli Áramszolgáltató Zrt.:** Vlastněno 100% EON Hungária Zrt.

c) Telekomunikace

Telekomunikační trh reguluje zákon č. XL z roku 2001 o telekomunikacích, známý jako Jednotný telekomunikační zákon (Egységes Hírközlési Törvény - EHT). Proces restrukturalizace telekomunikací ukončila privatizace Matávu (maďarské státní telekomunikační společnosti) na jaře 1999.

4.8. Přijímaná a poskytovaná rozvojová pomoc

Maďarsko je primárním poskytovatelem rozvojové pomoci. V listopadu 2002 byl zřízen v rámci MZV HU odbor pro mezinárodní rozvojovou spolupráci. Hlavním úkolem odboru je tvorba, provádění a poskytování rozvojové pomoci na bázi maďarských národních zájmů pro méně rozvinuté země ve spolupráci s ostatními donorskými státy. Odbor monitoruje celý proces humanitární a rozvojové pomoci a vyhodnocuje každou humanitární akci a plnění rozvojových programů. Vedle MZV HU hraje v naléhavých případech humanitárních katastrof důležitou rozhodovací roli meziministerská koordinační rada HUMSEKO, která vládě pomáhá ve věci rozhodnutí ohledně konkrétní formy pomoci.

Do roku 2010 měla maďarská rozvojová pomoc dle unijních závazků dosáhnout (stejně jako u ostatních nových ČS) minimálně 0,17% HNP, resp. 0,33% HNP do roku 2015.

O zahraniční rozvojové pomoci HU je možné získat bližší informace na stránkách MZV HU:

<http://www.kulugyminiszterium.hu/kum/en/bal/>

v sekci o mezinárodní rozvojové spolupráci:

http://www.kulugyminiszterium.hu/kum/en/bal/foreign_policy/international_development/

Významnou roli v rámci humanitární pomoci hrají v Maďarsku neziskové organizace, z nichž některé zaměřené na humanitární a rozvojovou pomoc jsou sdruženy v asociaci HAND (Hungarian Association of NGOs for Development and Humanitarian Aid) – internetové stránky - www.hand.org.hu .

5. Finanční a daňový sektor

Poslední aktualizace – duben 2013

Aktuální a další informace ohledně ekonomických údajů viz rovněž stránky:

Centrální statistický úřad HU (KSH) - <http://www.ksh.hu/>

Maďarská národní banka (MNB) - <http://www.mnb.hu/>

Eurostat - <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/eurostat/home>

atd.

Vláda HU - <http://www.kormany.hu/en>

HITA – www.hita.hu (maďarská agentura pro podporu obchodu a investic – na internetových stránkách řada informačních materiálů v angličtině o HU, jeho hospodářství a průmyslu)

5.1. Státní rozpočet – příjmy, výdaje, saldo za posledních 5 let

Příjmy a výdaje centrální vlády v letech 2007-2012 (mld. HUF)						
	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Příjmy	7 594,3	8 159,3	8 324,2	8 461,2	8 342,2	9 376, 7
Výdaje	8 992,4	9 029,3	9 067,9	9 315,1	10 069,3	9 996, 8
Bilance	-1 398,1	- 870,0	-743,7	- 853,9	-1 727,1	- 620,1

Zdroj informací: Centrální statistický úřad MR (KSH)

Schodek veřejných financí

	2009	2010	2011	2012
Deficit (mld. HUF)	-1.187,117	-1.143,338	1.194,947	-531,585
Deficit (% HDP)	-4,6	-4,3	4,3	-1,9
Vládní výdaje (% HDP)	51.4	49.8	49.6	48.5

Vládní příjmy (%) HDP)	46.9	45.4	53.8	46.5
-------------------------------	------	------	------	------

Zdroj: Eurostat

Snižování schodku veřejných financí je jednou z priorit současné vlády.

Maďarsko se dlouhodobě potýkalo s deficitním hospodařením jeho vlád. I proto je proti Maďarsku vedeno ze strany EU řízení pro překračování rozpočtových deficitů od roku 2004, což by mohlo znamenat pro HU v konečném důsledku velké finanční ztráty kvůli omezení možnosti čerpat evropské peníze. Ve snaze odbourat toto řízení a hrozbu sankcí, i ve jménu snižování vysokého státního dluhu pohybujícího se okolo 80% HDP, začala vláda Fidesz po svém nástupu k moci přijímat řadu opatření, která měla srazit deficit pod maastrichtskou úroveň 3% HDP. To se jí podařilo, i za cenu některých opatření, která bývají kritiky označována jako nestandardní, jednorázová a dlouhodobě neudržitelná, jako např. zavedení bankovní daně, přechodných sektorových daní, znárodnění povinných důchodových fondů atd. Po deficitu v r. 2010 -4,3% HDP tak vykázal rozpočet v r. 2011 dokonce přebytek 4,3% HDP (nicméně za pomoci přílivu jednorázových financí). Pro rok 2012 vláda plánovala deficit 2,7% HDP a stejně tak pro rok 2013 (původní plán dosáhnout deficitu 2,5% resp. 2,2% byl v říjnu 2012 vzhledem k poklesu ekonomiky poopraven). V říjnu 2012 vláda nicméně přijala 3 balíčky fiskálních opatření, aby byl zaručen deficit pod 3% HDP. Hodnota plánovaných rozpočtových opatření obsažených v balíčcích dosahovala hodnoty cca 1000 mld. HUF. Obsahovala opatření na výdajové, ale především na příjmové straně rozpočtu. U příjmů to bylo např. zvýšení daně z bankovních transakcí, zachování bankovní daně v dosavadní výši, zvýšení živnostenských daní, zdanění poskytovatelů komunálních služeb, opatření na zlepšení výběru daní atd. Na výdajové straně např. zavedení stropu na sociální dávky, odložení plánovaného růstu platů učitelů, snižování počtu zaměstnanců státní správy (odcházející do penze nebudou nahrazováni) atd. Příslušným způsobem byly proto pozměněny daňové zákony.

Evropská komise ve své zprávě ze 7. 11. 2012 potvrdila, že by tato opatření měla být dostatečná pro udržení deficitu pod 3% HDP - deficit HU pro rok 2012 odhadla tehdy na 2,5% HDP. Podle údajů Eurostatu z dubna 2013 však nakonec HU dosáhlo výrazně lepší deficit na úrovni 1,9% HDP, což je 7. nejlepší výsledek v EU. Vláda to hodnotí jako svůj výrazný úspěch i úspěch své ekonomické politiky. Pro roky 2013 a 2014 plánuje deficit na úrovni 2,7% HDP.

5.2. Platební bilance (běžný, kapitálový, finanční účet), devizové rezervy (za posledních 5 let)

Platební bilance (mil. EUR)	2008	2009	2010	2011	2012
A. Běžný účet	-7751	-203	1 033	910	1 604,7
Saldo zahraničního obchodu	-115	3 738,1	4 674,4	4 036,9	4 071,0
- vývoz	73 585	59 139,3	70 374,8	76 972,7	76 576,0
- dovoz	73 700	55 401,2	65 700,4	72 935,8	72 505,0

Bilance služeb	853,9	1 474,0	2 405,7	3 224,5	3 407,4
Bilance běžných převodů	-686,2	308,7	392,1	486,9	499,8
B. Kapitálový účet	1 034,3	1 261,4	1 789,7	2 152,9	2 647,0
C. Finanční účet	8 257,8	5 485,9	3 017,9	2 115	-8 130,1
D. Devizové rezervy	23 560	30 676	33 674	37 775	33 881

Zdroj informací: Maďarská národní banka (MNB), Centrální statistický úřad HU (KSH)

Pozn.: Statistické údaje č. 1 „Saldo zahraničního obchodu“ se odlišují od údajů uvedených v kapitole „6.1. Obchodní bilance“ z důvodu rozdílů metodiky. Údaje dovozu pocházející od Celní správy jsou v hodnotě CIF (již dovezené do MR), zatímco v údajích platební bilance se započítají FOB (vyvezené ze státu dodavatele). Do údajů platební bilance se započítají i některé položky, které se účtují jinak, nebo nepatří k celní správě (např. leasingové dodávky, najímané pracovní síly, atd.)

Běžný účet platební bilance HU

Hodnoty běžného účtu v roce 2012 dosáhly 1 604,7 mil. EUR. Součet běžného a kapitálového účtu vykázal v tomto období rekordní hodnotu 4 251,7 mil. EUR.

5.3. Zahraniční zadluženost, dluhová služba

Vysoká úroveň státního dluhu je jedním z aktuálních problémů Maďarska. Při nástupu současné vlády dosahovala úroveň dluhu přes 82% HDP. Proto si vláda V. Orbána stanovila snižování státního dluhu jako jeden ze svých hlavních cílů. Vláda často poukazuje na fakt, že vysoká úroveň státního dluhu je dědictvím předchozích socialisticko-liberálních vlád, které za 8 let svého vládnutí 2002-2010 zvýšily zadlužení země z 53% na 82%. Proto po nástupu k moci realizovala některá opatření, která měla vést v krátkodobém časovém horizontu ke snížení zadlužení země. Tzv. dluhová brzda byla ostatně zapracována i do nové maďarské ústavy platné od 1.1.2012, kde příslušné ustanovení vyžaduje přijímání státních rozpočtů snižujících státní dluh, pokud jeho úroveň přesahuje 50% HDP (povinnost naplňování tohoto ustanovení byla nicméně odložena do r. 2016 podle navazujícího ústavního zákona). K rychlému snižování státního dluhu využila vláda především jednorázové prostředky získané z prostředků původně povinných soukromých penzijních fondů, které vláda na základě svého rozhodnutí v podstatě zkonfiskovala a jejichž objem odpovídal cca 10% HDP. Tím se jí podařilo snížit státní dluh až k úrovni 76%. Nicméně ve 2. polovině r. 2011 byl státní dluh negativně ovlivněn oslabováním forintu (i v důsledku nestandardní ekonomické politiky vlády a souvisejícího poklesu ratingu HU pod investiční úroveň), neboť přes 40% státního dluhu je v zahraničních měnách. Koncem roku 2011 tak docházelo s ohledem na výpočtové metody k opětovnému nárůstu dluhu.

V průběhu roku 2012 se podařilo kurz forintu stabilizovat a měnu posílit, což se pozitivně odrazilo na celkové výši státního dluhu. Ten se v posledním období daří vládě postupně snižovat, což vláda deklaruje jako svůj velký úspěch a poukazuje na fakt, že v rámci EU je v tomto ohledu spíše výjimkou. Koncem roku 2012 tak dosáhla podle údajů statistického úřadu úrovně 79,2% HDP. Podle dubnového konvergenčního programu plánuje vláda snížit státní dluh do roku 2016 až na úroveň 73,4% HDP. Rovněž usiluje o snižování podílu dluhu v zahraničních měnách, aby nebyl příliš náchylný vůči kurzovým změnám.

Ke dni 28. 2. 2013 činil maďarský státní dluh 21 630,0 mld. HUF.

Hrubý státní dluh po čtvrtletích (% HDP)	
2010 Q1	80.5
Q2	83.9
Q3	81.2
Q4	80.2
2011 Q1	81.9
Q2	76.7
Q3	82.6
Q4	80,3
2012 Q1	78,9
Q2	77,6
Q3	78,6
Q4	79,0
2013 Q1	79,6

Podle údajů Centrální banky MNB

Hodnocení Maďarska hlavními ratingovými agenturami

V důsledku ekonomických problémů země koncem roku 2011, zhoršené finanční pozici HU i s odkazem na "neortodoxní" ekonomickou politiku vlády podkopávající důvěru investorů, snížily hlavní ratingové agentury Maďarsku hodnocení dlouhodobých devizových závazků Maďarska, které se dostali pod investiční úroveň do spekulativního pásma.

Rating HU k dubnu 2013 (na dlouhodobý dluh v zahraničních měnách):

Standard and Poor´s - BB , negativní výhled

Moody's - Ba1 , negativní výhled

FITCH-IBCA - BB+ , stabilní výhled

Přístup HU k finančním prostředkům

V důsledku zhoršování ratingu HU koncem roku 2011 se zemi prodražovalo její financování, neboť výnosy maďarských dluhopisů prudce rostly. Začátkem roku 2012 musel orgán správy státního dluhu AKK (viz www.akk.hu) např. zrušit plánovaný SWAP desetiletých státních dluhopisů, když jejich výnosy dosáhly úrovně 10,6%, tj. úrovně z doby finanční krize v březnu 2009. Rovněž na sekundárních trzích rostly výnosy dluhopisů u všech dob splatnosti a došlo k poklesu zájmu o maďarské dluhopisy. V průběhu roku 2012 však došlo k opětovnému zlepšení situace i s ohledem na vyhlídky možné dohody HU s Mezinárodním měnovým fondem MMF o poskytnutí úvěru. Koncem r. 2011 totiž vláda HU vyjádřila zájem o úvěr od MMF. Následně také došlo k obecné stabilizaci na finančních trzích a k pozitivnímu vývoji jejich sentimentu. I proto je HU dnes schopno se financovat na finančních trzích a to za lepších podmínek, neboť došlo k poklesu výnosů maďarských dluhopisů. V únoru 2013 se podařilo například realizovat dolarové dluhopisy v hodnotě 3,25 mld. USD. Vláda HU toto označuje za svůj velký úspěch, doklad úspěšnosti své ekonomické politiky a stabilizace HU.

Fakticky tak také zřejmě skončilo jednání s MMF o úvěru, neboť HU odmítá přijmout doporučení MMF ohledně změny své ekonomické politiky a zdůrazňuje svou schopnost se financovat i bez MMF.

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Hrubá zadluženost v devizách (mld. EUR)	87,9	106,5	136,8	165,4	291,6	356,4	364,9	344,7	298,0
Čistá zadluženost v devizách (mld. EUR)	24,2	31,6	45,8	64,7	139,6	155,8	150,5	125,6	96,1
Dluhová služba * (%)	14,8	15,4	12,5	12,5	17,3	27,5	22,5	24,7	30,0

Zdroj informací: Maďarská národní banka (MNB), <http://www.mnb.hu/>

* poměr splátek střednědobých úvěrů, vč. čistých výdajů na úroky a hodnoty vývozu zboží a služeb

5.4. Bankovní systém (hlavní banky a pojišťovny)

Maďarská národní banka MNB (Magyar Nemzeti Bank, www.mnb.hu) určuje kurs deviz a valut v HU a za pomoci prostředků monetární politiky podporuje hospodářskou politiku vlády HU.

Nejvýznamnější banky v Maďarsku v roce 2012	Nejvýznamnější pojišťovny v HU v roce 2012
<ol style="list-style-type: none"> 1. Kereskedelmi és Hitelbank Zrt. 2. CIB Közép-Európai Nemzetközi Bank Zrt. 3. Raiffeisen Bank Zrt 4. Erste Bank Hungary Nyrt. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Aegon Cégcsoport 2. Allianz Hungária Biztosító Zrt. 3. ING Biztosító Zrt. 4. Generali-Providencia Zrt.

5. Unicredit Bank Hungary Zrt.	5. OTP-Garancia Biztosító Zrt.
6. MKB Bank Nyrt.	6. Uniqa Biztosító Zrt.
7. Citibank Zrt.	7. K&H Biztosító Zrt.
8. Magyar Fejlesztési Bank Zrt.	8. Ahico Biztosító Zrt.
9. Budapest Hitel- és Fejlesztési Bank Nyrt.	9. Union Vienna Insurance Group Zrt.
10. OTP Alapkezelő Bank Zrt.	10. AXA biztosító
11. OTP Jelzálogbank Zrt.	
12. FHB Jelzálogbank Zrt.	

Zdroj informací: HVG (Heti Világgazdaság – Týdenní světová ekonomika www.hvg.hu)

Maďarský bankovní systém byl v poslední době oslaben i v důsledku vládou přijímaných opatření, kterými se stát snažil řešit ozdravení veřejných financí. Pro získání rozpočtových příjmů zavedla vláda po svém nástupu k moci výraznou bankovní daň. Podle původních plánů a dohody s bankovní asociací ji měla v r. 2013 snížit na polovinu a v dalším roce zrušit. Vzhledem ke zhoršeným ekonomickým výsledkům HU a nižším rozpočtovým příjmům se jí však v říjnu 2012 rozhodla vláda zachovat v plné výši i letos. Ztráty bankám způsobuje i vládní program na řešení problému devizových dlužníků v HU (postihuje značnou část populace, která si v minulosti nabrala hypoteční úvěry v devizách, které má po následném oslabení forintu problémy splácet). V rámci tohoto programu byla nastavena možnost splácení úvěrů ve forintech ve snížených fixních směnných kurzech, čímž banky nesou náklady na řešení tohoto masového problému. Od 1. ledna roku 2013 byla v HU zavedena i daň na finanční transakce.

I vzhledem k vysokému zdanění bankovního sektoru se v r. 2012 řada bank dostala do červených čísel (podle odhadu činila v r. 2012 ztráta celého bankovního sektoru HU cca 160 mld. HUF). Vláda zatím možnost snížení bankovních daní odmítá, přestože snížit bankovní daně dlouhodobě Maďarsku doporučuje i MMF s tím, že by to mělo pozitivní vliv na úvěrové aktivity bank i ekonomiku země.

V HU působí Maďarská bankovní asociace, která sdružuje zde působící banky. Informace o asociaci i bankovním prostředí v HU viz rovněž internetové stránky asociace - <http://www.bankszovetseg.hu/?lang=en>

Další informace k bankovnímu sektoru v HU viz rovněž maďarský úřad finančního dohledu „Hungarian Financial Supervisory Authority“ (Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete – PSZÁF) - <http://www.pszaf.hu/>

5.5. Daňový systém

Pozn.: Po nástupu současné vlády Fidesz došlo v HU v rámci reformy daňového systému k četným daňovým změnám. Pro přesné aktuální informace se proto doporučuje kontaktovat příslušný finanční úřad v HU či využít služby některého z profesionálních daňových poradců.

Finanční úřad HU (National Tax and Customs Administration; Nemzeti Adó- és Vámhivatal - NAV) - www.nav.gov.hu

Celostátní sdružení maďarských daňových poradců a poskytovatelů účetních služeb (Magyar Adótanácsadó és Könyvviteli Szolgáltatók Országos Egyesülete) - www.adokamara.hu

Seznam právníků, kteří se zabývají daňovým poradenstvím – např. právní fórum - <http://www.jogiforum.hu/ugyved> (stránky jsou i v českém jazyce)

Doporučit můžeme i firmu Accace Hungary, která je zařazena mezi firmami, které mají vazbu na ČR – jedná se o předního poskytovatele outsourcingu účetnictví a mzdové agendy, daňového a korporátního poradenství v 10 zemích střední a východní Evropy - www.accace.com

Seznam právníků - viz rovněž kapitola 8.5.

Úvod k daním v Maďarsku

Od nástupu vlády V. Orbána k moci v r. 2010 byla realizována celá řada změn daňového systému HU. Cílem má podle vlády být podpoření ekonomického růstu HU, zlepšení stavu veřejných financí a docílení poklesu rozpočtového deficitu pod maastrichtskou úroveň 3% HDP. Vláda hovoří o tom, že tíže zdanění má být přenesena od zdanění práce a podnikání ke zdanění spotřeby a obratu, i o tom, že řešení současné krize by neměli nést důchodci, pracující a rodiny s dětmi, ale primárně banky a bohaté velké firmy, které předtím vykazovaly vysoké zisky. Naopak daňová reforma měla podpořit místní malé a střední podniky. Tímto směrem se proto ubírala i mnohá opatření v daňové oblasti.

Za účelem naplnění příjmů rozpočtu byly po nástupu vlády k moci zavedeny přechodné speciální sektorové daně (v sektorech telekomunikací, energetiky, maloobchodu), bankovní sektor je zatížen vysokou bankovní daní a daní z finančních transakcí. Tyto daně byly předmětem kritiky zahraničí, neboť postihly především velké zahraniční firmy působící v HU. Došlo ke zvyšování spotřebních daní (např. daň z nezdravých produktů, tzv. havarijní daň na automobily, od léta r. 2012 daň z telefonických hovorů a zpráv, jednotná pojišťovací daň, tzv. daň Robina Hooda z příjmu energetických firem, obrácená DPH v zemědělství a od r. 2013 transakční daň z finančních operací).

Od 1.1.2012 došlo v HU ke zvýšení základní sazby DPH z 25% na 27%, čímž má HU aktuálně nejvyšší sazbu DPH v EU. Předmětem daňové reformy bylo také zavedení rovné daně z příjmu fyzických osob ve výši 16% či zavedení snížené daně z příjmů právnických osob pro menší a střední firmy ve výši 10%, které mělo podpořit rozvoj těchto firem. Pro mini firmy existují varianty zjednodušených daní. Rovnou daň z příjmů fyzických osob dokonce vláda začlenila do ústavního zákona schváleného koncem r. 2011 (tato skutečnost byla kritizována ze strany MMF a EU). Na konceptu rovné daně vláda nicméně trvá, neboť podle ní bude mít pozitivní vliv na podporu ekonomického růstu HU. Opozice koncept rovné daně kritizuje, neboť podle ní v současném krizovém období není pro HU vhodná, neboť zhoršuje situaci skupin s nízkým příjmem, připravila státní rozpočet o značné prostředky a v reálu podle opozice nevedla ani k nastartování ekonomického růstu.

Některé daňové změny v roce 2012

Koncem dubna 2012 publikovala vláda HU nový reformní plán pod názvem Széll Kálmán 2.0. Jeho součástí byl i návrh na zavedení nových druhů daní v rámci sektoru bankovníctví, telekomunikací či energetiky. V říjnu 2012 v důsledku zhoršeného ekonomického vývoje HU a ve snaze udržet rozpočtový deficit pod hranici 3% HDP vyhlásila vláda další balíčky fiskálních opatření, které se v listopadu promítly i do příslušné daňové legislativy.

Tyto balíčky obsahují například opatření:

- Bankovní daň – zůstává zachována i v r. 2013 ve stávající výši (původně bylo plánováno její snížení na polovinu);
- Transakční daň na finanční operace bank (včetně operací státní pokladny) – zvýšení původně plánované sazby 0,1% z operace na 0,2%, za výběry z bankomatů 0,3%;
- Zvýšení břemene místních živnostenských daní – firmy, především velkoobchodní, budou platit vyšší místní daně, neboť bude snížena možnost odpisu z daňového základu;
- Zdanění poskytovatelů komunálních služeb – týká se poskytovatelů municipálních služeb a energií, bude placena jako daň z produktovodů jako podzemních vedení, kanalizace apod.
- Zvýšení příspěvku na mimoplatové výhody tzv. kafeterie (rozuměj stravenky, rekreační poukázky apod.)
- příspěvek placený zaměstnavatelem na sociální zabezpečení v rámci kafeterií bude zvýšen.
- Přísnější kontrola platby DPH – např. snížení spodní hranice daňovým úřadem kontrolovaných účtů při zpětném proplácení DPH.

- Reverzní DPH (daň placena kupujícím) – rozšíření na další komodity po obilí, např. na prodej vepřového masa;
- Zavedení speciálních daňových pravidel pro malé firmy – živnostníky, rodinné podnikání atd. do určité výše obrátu.

Viz informaci na stránkách Ministerstva národního hospodářství HU k přijatým daňovým úpravám (v angličtině, z listopadu 2012) –

<http://www.kormany.hu/download/f/49/b0000/Tax%20policy%20of%20a%20reformed%20Hungary.pdf>

Obecný přehled daní v HU

Daňový systém Maďarska zahrnuje:

- daň z příjmů právnických osob (társasági adó)
- daň z příjmů fyzických osob (személyi jövedelemadó)
- daň z přidané hodnoty - DPH (általános forgalmi adó - ÁFA)
- zjednodušená podnikatelská daň (egyszerűsített vállalkozói adó - EVA)
- daň sociálního příspěvku (szociális hozzájárulási adó)
- bankovní daň
- speciální přechodné sektorové daně
- spotřební daně
- daň z provozu motorových vozidel (gépjárműadó)
- nehodová daň
- registrační daň motorového vozidla - zákon CX z roku 2003 zavádí novou registrační daň, která se platí při první registraci motorového vozidla v HU (gépjármű-regisztrációs adó)
- daň energetická,
- ekologické daně
- daň z nezdravých potravin
- inovační příspěvek
- příspěvky do fondu Národně kulturního programu (Nemzeti Kulturális Alapprogram).

Některé nově zaváděné či upravené daně v poslední době:

- Daň z telefonických hovorů a zpráv - od 1. 7. 2012, z hovorů SMS, MMS (2 HUF za každou zahájenou minutu rozhovoru nebo SMS, ale max. 400 HUF/měsíc pro soukromé osoby a 1 400 HUF/měsíc pro firmy) ;
- Jednotná pojišťovací daň - od 2013, z havarijního, úrazového a majetkového pojištění;

- Tzv. daň Robina Hooda z příjmu energetických firem – zvýšení sazby z 8% na 11%;
- Obrácená DPH v zemědělství - od 1.7.2012, v případě obilovin a některých plodin, platí kupující DPH;
- Transakční daň z finančních operací (viz níže)

Daně z příjmů

Daň z příjmů právnických osob

Daň z příjmů právnických osob (társasági adó) činí 19% pro firmy dosahující daňový základ přes 500 mil. HUF. Pro menší firmy do daňového základu 500 mil. HUF byla ode dne 1.1.2011 snížena sazba daně na 10%, čímž chtěla vláda podpořit rozvoj malého a středního podnikání. Vztahuje se i na soukromé podnikatele, kteří platí daň podle daně z příjmu podnikatelů.

Zjednodušená podnikatelská daň (EVA) - daň z příjmu právnických osob určená pro menší firmy. Byla zavedena zákonem XLII z roku 2002 a platná od r. 2003. Daň měla snížit firmám jejich výdaje a administrativu a systém byl nastaven pro ty právnické osoby, jejichž roční celkový příjem v daňovém roce nepřekročil hranici 25 milionů forintů. Původní sazba EVA byla 15%, od října 2006 byla zvýšena na 25% a následně na 30%. Od 1.1.2012 došlo k dalšímu zvýšení sazby EVA na 37%. Původně chtělo ministerstvo hospodářství a premiér Orbán tuto zjednodušenou formu daně zcela zrušit, aby sladilo daňový systém a zvýšilo příjmy rozpočtu. (pozn.: EVA byla dosud využívána asi 93 tisíci daňových poplatníků z řad malých soukromých podnikatelů,)

Daně pro malé firmy

- Položková daň – odsouhlaseno dne 24.9.2012 – společnost může neomezeně odečíst fakturu od plátce položkové daně;
- „kiva“ – daň malých podnikatelů – odsouhlaseno dne 24.9.2012 – vyplatí se v případě max. 25 zaměstnanců, příjmu 500 mil. HUF a většího mzdového nákladu,
- „eva“ – daň podnikatelů – odsouhlaseno dne 24.9.2012 – vyplatí se v případě max. 30 mil. HUF brutto příjmu, nic se nedá zaúčtovat do nákladu.

Daň z příjmů fyzických osob

Základem daňové reformy Fidesz bylo zavedení rovné daně z příjmu fyzických osob. Vláda tímto opatření chtěla zjednodušit daňový systém, zlepšit výběr daní a v konečném důsledku i pozitivně ovlivnit ekonomický růst. Od 1.1.2011 byla zavedena rovná jednopásmová daň z příjmu fyzických osob ve výši 16 % ze superhrubého příjmu (předtím bylo v HU v platnosti vícepásmové progresivní zdanění). Koncem r. 2011 byly přijaty dílčí úpravy, které měly podle vlády dále redukovat deformace systému.

Od 1.1.2012 nicméně docházelo ke zrušení daňových úlev a k postupnému přechodu od konceptu superhrubé mzdy k hrubé. Hrubé zdanění bylo zavedeno u příjmů do 202 tis. HUF měsíčně (do 2 424 tis. HUF ročně). Pro příjmy nad tuto hranici je daňový základ navýšen o 27% (přijato na přechodnou dobu). (pozn.: takže tato rovná daň nebyla až zas tak rovná).

Od 1.1.2013 byly tyto rozdíly srovnány a placena je opravdu rovná daň 16% z hrubé mzdy.

Vláda zároveň připravila kompenzační mechanismus, který motivoval zaměstnavatele ke zvýšení příjmu zaměstnanců, kterým v důsledku reformy čistý příjem poklesl (týká se hl. nízkopříjmových skupin). Na základě vládního nařízení o zachování netto mezd měl zaměstnavatel upravit plat zaměstnanců tak, aby jejich příjem neklesl pod úroveň roku 2011. Zároveň však zaměstnavatel obdržel daňové úlevy kompenzující zvýšení čisté mzdy nad 5%.

Výše důchodového příspěvku odváděného zaměstnavatelem je 10%.

Od ledna 2012 hradí zaměstnavatel kromě zdravotního a důchodového pojištění také sociální daň ve výši 27%, která vystřídala sociální příspěvek. Vznikla snížením odvodů na zdravotní o 3% a důchodové pojištění o 24% (tyto částky byly vyvedeny ze systému a sjednoceny do výše uvedené sociální daně).

Dále došlo ke zvýšení povinného příspěvku zaměstnavatele na sociální zabezpečení a trh pracovní síly ze 7.5 na 8.5 %.

Zůstal zachován dosavadní systém podpory rodin s dětmi v podobě rodinných zvýhodnění (rodinné zdanění lze uplatnit již po 1 dítěti) a také různé možnosti mimoplatových výhod poskytovaných zaměstnavatelem. Funguje systém stravenek.

V roce 2012 byla v platnosti hrubá minimální mzda ve výši 93.000 HUF pro nekvalifikované osoby a 108.000 HUF pro kvalifikované. Od roku 2013 je hrubá minimální mzda stanovena na úrovni 98.000 HUF a 114.000 HUF.

Daň z přidané hodnoty - DPH (általános forgalmi adó - ÁFA)

V platnosti jsou tři daňová pásma DPH. Od 1.1.2012 je základní sazba 27%, redukovaná sazba 18% (týká se například hotelů a základních potravin), nízká sazba 5% (týká se např. léků či knih). Základní sazba 27% je jednou z nejvyšších sazeb v EU.

Spotřební daň

Ve spojení s DPH (ÁFA) je spotřební daň pevným prvkem maďarského daňového systému. Stejní plátcí daně, kteří jsou povinni platit DPH, platí i spotřební daň. Daň bývá placena v případě, že produkty vyjmenované v zákoně č. LXXVIII z roku 1991 jsou prodávány v tuzemsku. Na rozdíl od DPH nejsou v případě spotřební daně zohledňovány bezcelní zóny a tranzitní prostory. Výše spotřební daně na jednotlivé výrobky je až na výjimky harmonizována s předpisy EU. Pro některé výrobky jsou v maďarské „přístupové smlouvě“ stanovena přechodná období pro úplnou harmonizaci s předpisy EU.

V průběhu let 2011 a 2012 došlo ke zvyšování některých sazeb spotřebních daní.

Výše nejdůležitějších spotřebních daní viz rovněž –

<http://jovedekiado.hu/news/view/jovedeki-ado-valtozasok-2010-tol> .

Daň energetická

Zavedena od roku 2004 zákonem č. LXXXVIII z roku 2003. Účelem je eliminovat škody na životním prostředí způsobené hospodařením s energiemi a také stimulovat lepší hospodaření se zemním plynem a elektrickou energií. Základem daně je množství elektrické energie - měřeno v megawatthodinách (daň 252 HUF/MWh), resp. množství zemního plynu - měřeno v gigajoulech (75,60 HUF/GJ).

Ekologické poplatky

Jsou stanovovány v případě importu vyjmenovaných výrobků dle zákona LVI. z roku 1995 ve smyslu jeho pozdějších modifikací (poslední z roku 2005). Výrobky patřící do skupin různých ropných produktů, pneumatik, chladících zařízení, obalů, akumulátorů, reklamních prospektů, elektrických a elektronických zařízení se zpoplatňují poplatkem určeným na ochranu životního prostředí, a to nezávisle na celní hodnotě zboží a přímo úměrně jeho hmotnosti.

Od 1.1.2012 vstoupila v platnost daň na obalové materiály placená výrobci a distributory obalových materiálů.

Některé z dalších změn daňového systému realizovaných vládou V. Orbána:

(vycházely z akčního plánu schváleného parlamentem 28.6.2010)

Bankovní daň – mimořádná daň finančních institucí, kterou zavedla vláda v Orbána přes protesty bank i kritiku ze strany MMF. Její platnost byla původně plánována na 3 tři roky. Mimo bank se týká i pojišťoven, brokerských firem, lízingových společností a některých dalších institucí (netýká se nicméně např. Maďarské pošty). Daň byla zavedena na základě příjmových pásem, přičemž základem v r. 2010 byla bilanční suma bank z r. 2009. Do 50 mld. HUF byl použit daňový klíč 0,15 %, nad 50 mld. HUF 0,5%. Pojišťovny, které získaly povolení k podnikání po 1.6.2007 platily daň ve výši 6,2 % z loňské sumy výběru pojistného. Daňový klíč pro finanční podnikatelské instituce činil 6,5 %. Pro investiční podnikání, burzy, poskytovatele komoditních burz, firmy zabývající se rizikovým kapitálem platil daňový klíč 5,6 % na základě příjmů, resp. poplatků. Správci majetku fondů platili podle daňového klíče 0,028 % (na základě čisté hodnoty majetku, který spravovali do 31.12.2009). Daň bylo nutné platit ve dvou částech: do 10. září, resp. do 10. prosince 2010. Koncem roku 2011 uzavřela vláda dohodu s bankami (týkala se řešení problému devizových hypotečních úvěrů v HU), jejíž součástí byl i souhlas vlády s celkovým snížením bankovní daně na polovinu v r. 2013 a s dalším snížením na průměrnou úroveň EU v r. 2014. V říjnu 2012 však vláda oznámila, že zachová daň v plné výši i v roce 2013.

Přechodné krizové daně - sektorové daně v rozsahu 1-6% z obratu byly zavedeny pro oblast telekomunikací, energetiky a obchodu (obchodních sítí) rámci 2. akčního plánu vlády za účelem získání dalších prostředků do rozpočtu. Daně, které podle původních informací měly být zavedeny na dobu tří let, postihly především velké zahraniční firmy.

Daň 98 % z odstupného – soukromé osoby zaměstnané ve státní sféře jsou podle příslušného zákona povinny zaplatit daň z odstupného, a to 98% z částky, která přesahuje 2 mil. HUF. Toto opatření má zpětnou platnost do r. 2005. Jejím cílem bylo zdanit vysoké odměny (odchodné), které byly za předchozích vlád vypláceny mnohým funkcionářům při odchodu z funkcí. Kvůli přijetí zákona přistoupila vláda i ke změně ústavy.

Daň z hazardu - S platností od 1.11.2011 byla zvýšena daň z hracích automatů na pětinasobek původní hodnoty a činí 500.000 HUF měsíčně. Od 1.1.2012 byl zdaněn také online herní byznys, který byl zároveň omezen na karetní hry a dostihy. Herní daň činila dalších 20 % ze zisku. Na návrh vlády byla dne 2. října 2012 parlamentem schválena modifikace zákona č. XXXIV z r. 1991 o organizování hazardních her – čímž vláda podstatně omezila možnost provozování výherních automatů v HU. Od 1.7.2013 by měly být podle nového herního zákona platit provozovatelé online her roční koncesní poplatek 100 mil. HUF pro každou herní kategorii. Společnosti by měly také platit 20% daň z příjmů z internetových her každé dva týdny a čtvrtletně 2,5% z příjmů z poplatků.

Nehodová daň - v listopadu 2011 odhlasoval parlament zavedení této daně pro majitele aut, jejíž sazba odpovídá 30 % z povinného pojištění vozu.

Daň na nezdravé věci (Chips tax) - Vláda připravila zdanění nezdravých potravin. Původní stanovené sazby byly např. následující: energetické nápoje - 250 HUF za litr překročí-li kofein 10mg na 100 ml; kávu - 250 HUF na kg; nealkoholické nápoje - 5 HUF za litr - s menším obsahem ovoce než 25% a s cukrem nad 8 mg na 100 ml; chipsy a snacky - 200 HUF na kg s obsahem soli nad 1% - mimo chléb a pečivo; cukroví a zákusky - 100 HUF na kg s cukrem přes 25%; ochucovaná se solí nad 5 %. Tato daň měla zvýšit příjmy rozpočtu od r. 2012.

Zrušení některých daní:

- Zrušení daňové povinnosti při pohybu majetku po přímé příbuzenské linii
- Zrušení daňové povinnosti za provozování televize v případě obchodních podnikatelů a pohostinských zařízení

-
- Zrušení daňové povinnosti za tzv. cenné majetky (vodních, leteckých dopravních prostředků a motorových vozidel s velkým výkonem)
 - Zrušení daňové povinnosti v případě pronájmu nemovitosti soukromých subjektů
 - Zrušení daňové povinnosti za vykonávání domácích prací
 - Zrušení daňové povinnosti za domácí výrobu kořalky do 50 litrů ročně.

6. Zahraniční obchod země

Poslední aktualizace – duben 2013

Aktuální informace ohledně ekonomických údajů viz rovněž stránky:

Centrální statistický úřad HU (KSH) - <http://www.ksh.hu/>

Maďarská národní banka (MNB) - <http://www.mnb.hu/>

Eurostat - <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/eurostat/home>

atd.

Vláda HU - <http://www.kormany.hu/en>

HITA – www.hita.hu (maďarská agentura pro podporu obchodu a investic – na internetových stránkách řada informačních materiálů v angličtině o HU, jeho hospodářství a průmyslu)

Národní daňový a celní úřad (Nemzeti Adó- és Vámhivatal) - www.nav.gov.hu

Magyar Közlöny (obdoba našeho Věstníku) - www.mhk.hu

Maďarský obchodní licenční úřad - Magyar Kereskedelmi Engedélyezési Hivatal – www.mkeh.gov.hu

Národní akreditační rada - NAT (Nemzeti Akreditációs Testület) – www.nat.hu

Státní hygienická a veterinární služba - Állami Népegészségügyi és Tisztiorvosi Szolgálat – www.antsz.hu

Národní úřad práce – Nemzeti Munkaügyi Hivatal – www.ommf.gov.hu

6.1. Obchodní bilance za posledních 5 let – vývoz, dovoz, saldo – tabulka

Rok	2008	2009	2010	2011	2012
Vývoz (v mil. EUR)	73 380	59 497	71 408	79 978	80 090
Dovoz (v mil. EUR)	73 700	55 518	65 883	72 917	73 267
Obrat (v mil. EUR)	147 080	115 015	137 291	152 895	153 357
Saldo (v mil. EUR)	-319	3 979	5 524	7 061	6 823

Bilance zahraničního obchodu vykazuje od r. 2009 aktivum.

Zdroj: Centrální statistický úřad HU (KSH)

Pozn.: Statistické údaje zahraničního obchodu se odlišují od údajů uvedených v kapitole „5.2. Platební bilance“ z důvodu rozdílů metodiky. Údaje dovozu pocházející od Celní správy jsou v hodnotě CIF (již dovezené do HU), zatímco v údajích platební bilance se započítají FOB (vyvezené ze státu dodavatele). Do údajů platební bilance se započítají i některé položky, které se účtují jinak, nebo nepatří k celní správě (např. leasingové dodávky, najímané pracovní síly atd.)

6.2. Teritoriální struktura – postavení v (k) EU

Teritoriální struktura maďarského ZO od roku 2005 (% podíl na celém ZO HU)							
Dovoz							
	EU 27*	mimo EU	Celkem	EU 15	nové ČS EU	Asie	Amerika
2005	67,8	32,2	100	57,7	10,1	16,9	2,4
2006	67,5	32,5	100	56,7	10,8	16,0	2,1
2007	69,6	30,4	100	55,6	14,0	17,2	2,2
2008	68,0	31,9	100	53,3	14,6	16,1	2,4
2009	58,8	31,2	100	53,5	15,3	17,7	2,7
2010	67,9	32,1	100	52,5	15,4	18,4	2,5
2011	69,4	30,6	100	51,1	18,3	14,5	3,3
2012	71,2	28,8	100	52,9	18,3	12,7	3,4
Vývoz							
	EU 27*	mimo EU	Celkem	EU 15	nové ČS EU	Asie	Amerika
2005	76,3	23,7	100	65,3	10,9	4,8	3,7
2006	74,0	26,0	100	61,0	13,0	5,3	3,4
2007	78,8	21,2	100	59,1	19,7	4,9	3,0
2008	78,2	21,8	100	57,2	20,9	5,2	3,0
2009	79,2	20,8	100	59,4	19,8	5,5	3,0
2010	77,3	22,6	100	57,2	20,2	6,5	3,0

2011	76,1	23,9	100	54,0	22,1	7,5	2,9
2012	76,3	23,7	100	54,5	21,1	6,5	3,6
* do roku 2006 hodnoty pro EU 25							

Teritoriální struktura maďarského ZO od roku 2006 (v mil. EUR)							
Dovoz							
	EU 27*	mimo EU	Celkem	EU 15	nové ČS EU	Asie	Amerika
2006	43 175	18 140	61 314	34 906	8 269	9 667	1 296
2007	48 226	20 898	69 124	38 548	9 677	11 815	1 490
2008	50 344	23 356	73 700	39 541	10 803	11 778	1 751
2009	38 219	17 299	55 518	29 715	8 504	9 845	1 538
2010	44 710	21 173	65 883	34 583	10 127	12 126	1 640
2011	50 593	22 324	72 917	37 254	13 339	10 589	2 386
2012	51 592	21 675	73 267	38 278	13 314	9 553	2 575
Vývoz							
	EU 27*	mimo EU	Celkem	EU 15	nové ČS EU	Asie	Amerika
2006	46 632	12 303	58 935	36 130	10 502	3 117	2 003
2007	54 588	14 416	69 004	41 271	13 317	3 346	2 047
2008	57 504	15 876	73 380	42 204	15 300	3 756	2 194
2009	47 150	12 347	59 497	35 351	11 799	3 282	1 803
2010	55 226	16 182	71 408	40 814	14 411	4 625	2 150

2011	60 879	19 099	79 978	43 183	17 696	6 021	2 364
2012	60 809	19 182	80 090	42 977	17 931	5 115	2 955

Obrat zahraničního obchodu Maďarska v 2012 podle nejdůležitějších zemí				
Pořadí	Země	Obrat (v mil. EUR)	Bilance (v mil. EUR)	předcházející rok = 100
1.	Německo	38 156,6	1 868,4	102,8
2.	Rakousko	9 661,4	-400,6	103,7
3.	Rusko	8 957,1	-3 848,8	99,6
4.	Slovensko	8 787,7	635,3	102,0
5.	Itálie	7 441,6	448,4	96,5
6.	Rumunsko	6 892,8	2 752,0	94,0
7.	Polsko	6 518,5	-411,5	101,0
8.	Francie	6 364,1	1 066,1	99,7
9.	Česká republika	5 638,8	566,4	103,0
10.	Čína	5 608,0	-2 797,4	105,6
11.	Nizozemí	5 209,7	-803,3	104,9
12	Spojené království	4 724,0	1 925,0	92,0

Zahraníční obchod Maďarska v 2012 podle nejdůležitějších zemí					
Pořadí	Země	Dovoz	Pořadí	Země	Vývoz

		(v mil. EUR)			(v mil. EUR)
1.	Německo	18 144,1	1.	Německo	20 012,5
2.	Rusko	6 403,0	2.	Rumunsko	4 822,4
3.	Rakousko	5 031,0	3.	Slovensko	4 711,5
4.	Čína	4 202,7	4.	Rakousko	4 630,4
5.	Slovensko	4 076,2	5.	Itálie	3 720,0
6.	Polsko	3 465,0	6.	Francie	3 715,1
7.	Itálie	3 271,6	7.	Spojené království	3 324,5
8.	Nizozemí	3 006,5	8.	Česká republika	3 102,6
9.	Francie	2 649,0	9.	Polsko	3 053,5
10.	Česká republika	2 536,2	10.	Rusko	2 554,1
11.	Rumunsko	2 070,4	11.	Nizozemí	2 203,2
12.	Belgie	1 568,6	12.	Spojené státy	1 905,2
13.	Spojené státy	1 474,5	13.	Španělsko	1 849,0

Zdroj: KSH (Centrální statistický úřad HU)

6.3. Komoditní struktura

Převážnou část maďarského vývozu i dovozu činí do současnosti skupina stroje a dopravní zařízení (cca 60%) a dále tradiční maďarský exportní artikl - elektronika, položky přenosové komunikační techniky a stroje k výrobě energie. Rovněž významnou exportní i importní zbožovou skupinou jsou zpracované výrobky, zejména výrobky chemického a farmaceutického průmyslu, plastické hmoty, kovy a výrobky z nich, textilní výrobky.

Obrat zahraničního obchodu HU podle skupin zboží v letech 2001-2012

(v mil. EUR)

Rok	Potraviny, nápoje, tabák	Suroviny	Nositelé energie	Zpracované výrobky	Stroje a dopravní prostředky	Celkem
Dovoz						
2001	1 094	757	3 085	13 254	19 345	37 535
2002	1 204	799	2 983	14 173	20 768	39 927
2003	1 294	836	3 262	15 068	21 803	42 263
2004	1 784	900	3 523	16 642	25 684	48 533
2005	2 163	946	5 391	17 409	27 047	52 956
2006	2 433	1 037	6 753	19 782	31 309	61 314
2007	2 885	1 169	6 615	22 197	36 259	69 124
2008	3 422	1 424	9 393	23 305	36 155	73 700
2009	3 072	933	6 171	17 673	27 669	55 518
2010	3 258	1 403	7 315	20 952	32 955	65 883
2011	3 657	1 814	8 998	24 271	34 283	73 023
2012	3 900	1 849	9 324	24 948	33 246	73 267
Vývoz						
2001	2 557	674	658	10 541	19 553	33 983
2002	2 475	731	597	11 268	21 432	36 503
2003	2 484	786	621	10 928	23 277	38 096
2004	2 673	972	849	12 262	27 862	44 618
2005	2 891	993	1 365	13 816	30 987	50 052

2006	3 241	1 119	1 460	16 238	36 877	58 935
2007	4 320	1 314	2 003	18 288	43 079	69 004
2008	4 909	1 726	2 751	19 498	44 496	73 380
2009	4 301	1 308	1 635	16 079	36 174	59 497
2010	4 925	1 722	2 109	19 632	43 020	71 408
2011	5 754	2 328	2 930	23 247	45 649	79 909
2012	6 541	2 723	2 930	24 917	42 734	80 090
Bilance						
2001	1 463	-83	-2 427	-2 713	208	-3 552
2002	1 271	-68	-2 385	-2 905	664	-3 424
2003	1 190	-50	-2 641	-4 141	1 474	-4 167
2004	888	72	-2 674	-4 380	2 179	-3 915
2005	728	47	-4 026	-3 592	3 940	-2 904
2006	808	82	-5 293	-3 544	5 568	-2 379
2007	1 435	145	-4 611	-3 909	6 821	-120
2008	1 487	302	-6 643	-3 807	8 341	-319
2009	1 229	374	-4 536	-1 594	8 505	3 979
2010	1 666	319	-5 206	-1320	10 065	5 524
2011	2 098	514	-6 068	-1 024	11 366	6 886
2012	2 641	874	-6 148	-32	9 489	6 823

Zdroj: KSH (Centrální statistický úřad HU)

6.4. Dovození podmínky a dokumenty (po vstupu do EU), celní systém, kontrola vývozu

Maďarsko se stejně jako ČR od 1.5.2004 stalo členem EU. Tento fakt rozhodujícím způsobem změnil dovozní podmínky a celní systém, které se přizpůsobily podmínkám v EU. Česko-maďarský obchod se stal v EU vnitřním obchodem a se zbožím původem z ČR se obchoduje do HU volně. Při obchodních „dovozech“ z ČR do HU musí být pohyb zboží podchyten dokumenty pro vnitřní obchod v EU. Samozřejmě to platí i pro „vývozy“ z HU do ČR. Pro statistiku vnitřního obchodu EU je nutné při obchodě ČR-HU vyplnit dokument tzv. Intrastat. Podrobnosti o statistickém systému Intrastat lze najít na stránkách Národního daňového a celního úřadu (Nemzeti Adó- és Vámhivatal) - www.nav.gov.hu a na stránkách Centrálního statistického úřadu HU - www.ksh.hu .

Dostupnost maďarských vyhlášek, zákonů a nařízení (včetně překladů):

a) Úřad předsedy vlády HU sestavuje Magyar Közlöny (obdoba našeho Věstníku), ve kterém jsou zveřejněny všechny zákony, nařízení a opatření HU. Adresa pro objednávku:

Magyar Hivatalos Közlönykiadó

1085 Budapest, Somogyi Béla u. 6.

Tel.: 00 361 266 9290

Fax: 00 361 266 5099

www.mhk.hu

Roční předplatné na rok 2013 stojí 176 280 HUF (včetně DPH)

b) EKOTÉKA je vydavatelství, které pravidelně publikuje německé a anglické verze vybraných maďarských zákonů a prováděcích předpisů.

EKOTÉKA Gazdasági-Jogi Szakkönyvesbolt

1220 Budapest, Hunyadi László utca 13.

Tel.: 00 361 340 3797

c) Další možností získání informací o maďarských zákonech je služba firmy COMPLEX Kft., která nabízí na CD disku pod názvem Complex CD Jogtár znění platných maďarských právních předpisů a vládních rozhodnutí. Některé zákony je možno zakoupit v německém i anglickém překladu – HMJ CD (roční předplatné 297 888 HUF + DPH).

COMPLEX Kft.

Prielle Kornélia u. 21-35.

1117 Budapest

Tel.: 00361 464 5656

Fax: 00361 464 5657

www.complex.hu

6.5. Ochrana domácího trhu

A) Limitování obchodních aktivit

Co se týče limitování zahraničně-obchodních aktivit v Maďarsku jsou od 1.5.2004 směrodatná nařízení Evropské komise (EK) a Evropské rady (ER), jim musí odpovídat legislativa země.

Povolováním se zabývá Magyar Kereskedelmi Engedélyezési Hivatal - Maďarský obchodní licenční úřad - <http://mkeh.gov.hu> (stránka existuje i v anglické verzi). Podle vládního nařízení č. 320/2010 (O úřadu a oblastních měřicích a technicky bezpečnostních úřadech), paragrafu č. 15, odstavce č. 1, bodu j) od 1.

ledna 2012 ministr hospodářství plní úkoly spojené s označováním a posuzováním shody oprávněných organizací v rámci zákonných požadavků týkajících se uvádění výrobků na trh.

Úřad je rozdělen na 5 orgánů: 1. obchod + zajišťování dozoru nad trhem, 2. vojenská technika a kontrola exportu, 3. testování drahých kovů a kontrola exportu, 4. technický dozor a certifikace, 5. metrologie. Na webových stránkách MKEH můžete tyto orgány najít, rozdělení a náplně jednotlivých oddělení, informace o licencích a příslušných předpisech (včetně obsahu licenčních předpisů) a to převážně i v anglickém jazyce. Povolování jsou v harmonii s předpisy EU.

Vedoucím úřadu obchodu a dozoru na trhu je pan Péter Katócs (telefon: 00361/458 5503, fax: 00361/458 5814, e-mail: kepih@mkeh.gov.hu). Vedoucí oddělení obchodu je Dr. Judit Kovácsiné Bors (telefon: 00361/458 5514, fax: 00361/458 5828, e-mail: keo@mkeh.gov.hu). Pod toto oddělení spadá další neharmonizované povolování - dovoz, vývoz (legislativa i v angličtině viz http://mkeh.gov.hu/kereskedelmi/egyeb_engedelyezes), otázka drogových prekurzorů (legislativa i v angličtině viz http://mkeh.gov.hu/kereskedelmi/kabitoszer_prekurzorok), podnikatelského importu (legislativa i v angličtině viz <http://mkeh.gov.hu/kereskedelmi/vallalkozasi>), výrobků obsahujících VOC tj. Volatile Organic Compound (legislativa i v angličtině viz <http://mkeh.gov.hu/kereskedelmi/VOC>), dovoz průmyslových výrobků - textil, obuv, železo, kalium-chlorid do EU (legislativa i v angličtině viz http://mkeh.gov.hu/kereskedelmi/ipari_termek), dovoz výrobků ze dřeva z Ruské federace do EU (legislativa i v angličtině viz <http://mkeh.gov.hu/kereskedelmi/fatermekek#top>) a dovoz zemědělských výrobků do EU (legislativa i v angličtině viz <http://mkeh.gov.hu/kereskedelmi/mezogazdasag>). Informace ohledně aktuálních předpisů včetně příloh jsou podrobně (většinou i v angličtině) uvedené na v.u. stránkách.

Povolení obratu vývozu a dovozu zboží momentálně upravuje nařízení vlády č. 52/2012, týkající se vývozu a dovozu zboží, služeb a presentujících majetkovou hodnotu překračující celní hranici nebo státní hranici. Zvláštní povolení (činnosti) dovozu a vývozu řeší stejné nařízení vlády č. 52/2012.

Dovoz průmyslových výrobků (textil, obuv, železo, kalium-chlorid) do EU upravují předpisy, které jsou na webových stránkách Evropské unie.

Drogové prekurzory – MKEH se obrací s výzvou na maďarské farmaceutické výrobce a velkoobchodníky s farmaceutickými výrobky ohledně dobrovolného poskytnutí informací. Ve smyslu prováděcího nařízení č. 927/2012/EU Komise o celní a statistické nomenklatuře, resp. o I. příloze radního nařízení č. 2658/87/EGK o společných celních tarifech, došlo k modifikaci od 1.1.2013 (týká se léků, které obsahují efedrin nebo jeho soli, pseudoefedrin nebo jeho soli a norefedrin – viz stránky MKEH).

K dovozu zemědělských výrobků do Maďarska je potřeba získat AGRIM povolení (lze získat u MKEH).

Podnikatelský import upravuje nařízení vlády 52/2012.

Jednotlivé výrobky obsahující VOC (laky, barvy a zboží k opravě polírování vozidel) upravuje vládní nařízení č. 25/2006.

Všechna aktuální nařízení je možno najít na webových stránkách MKEH. Naše informace jsou platné k datu vyhotovení Souhrnné teritoriální informace o Maďarsku.

B) Měření a certifikace

Z hlediska našich vývozců při zájmu o maďarský trh nelze opomenout předpisy na ochranu spotřebitele. Po vstupu do EU byla zavedena 2-letá záruční lhůta. U spotřebního zboží se nekompromisně předepisuje návod v maďarštině. Právní i organizační předpoklady schvalování výrobků před jejich uvedením na trh a do provozu jsou vytvořeny, přesto nelze opomenout, aby výrobky odpovídaly maďarským předpisům z hlediska bezpečnosti práce a u dopravních prostředků z hlediska dopravních předpisů. Při obchodování se spotřebním zbožím se vyžaduje předložení dokladu o schválení oficiální zkušebny, který musí mít k dispozici dovozce a musí být na jeho jméno.

Požadovanou certifikaci lze získat v některých z akreditovaných zkušeben a pracovišť. Vrcholným orgánem pro oblast akreditací zkušeben a pracovišť v HU je Národní akreditační rada - NAT (Nemzeti)

Akreditációs Testület), která byla založena v září 1995. Informace o aktuálním seznamu akreditovaných zkušeben lze získat na následující adrese:

NAT

1119 Budapest, Tétényi út 82

tel.:00361 203 3981

fax:00361 204 5075

E-mail: nat@nat.hu

Internet: www.nat.hu

Pro některé výrobky např. potraviny má dále zásadní význam pro uvedení na maďarský trh, kromě certifikace získané od níže uvedených a dalších zkušeben, i získání povolení od OÉTI - Országos Élelmezési- és Táplálkozástudományi Intézet (Státní institut pro stravování a výzkum výživy). V souladu se zákonem Řád obchodování s potravinami 1/1997 (ze dne 17.1.1997) a zákonem o potravinách 1/1996 (ze dne 9.1.1996), musí obal výrobku vyhovovat celé řadě požadavků (maďarský text, datum nutné spotřeby, složení, jednotková cena, výrobce, balírna, doporučená skladovací teplota atd.) a musí být na něm uvedeno číslo povolení OÉTI.

OÉTI

1097 Budapest, Gyáli u.3/a

tel.:00361 476 1100

fax.:00361 215 1545

E-mail: titkarsag@oeti.antsz.hu

Internet: www.oeti.hu

Před uvedením výrobku do obchodní sítě je nutné vzorek výrobku předložit ÁNTSZ - Állami Népegészségügyi és Tisztiorvosi Szolgálat (Státní hygienická a veterinární služba). Povolení od ÁNTSZ má platnost tři roky, pak je nutné žádat o nové povolení.

ÁNTSZ

1437 Budapest, Gyáli út 2-6.

tel.:00361 476 1100

fax:00361 4761390

E-mail: tisztiorvos@oth.antsz.hu

Internet: www.antsz.hu

V případě bezpečnosti práce, ochrany zdraví při práci, vhodnosti strojů nebo zařízení z hlediska maďarských bezpečnostních předpisů a předpisů o ochraně zdraví, je nutno se obrátit na Národní úřad práce – Nemzeti Munkaügyi Hivatal.

Nemzeti Munkaügyi Hivatal

1024 Budapest, Margit körút 85.

Tel.: 00361 346 9414

Fax.: 00361 346 9417

E-mail: elnok@ommf.gov.hu

Internet: www.ommf.gov.hu

C) Systém kvót

Po vstupu Maďarska do Evropské unie jsou pro Maďarsko platné kvóty, které se vztahují na členy EU.

Kvóty se vydávají na zemědělské výrobky, železo, ocel a textil.

6.6. Zóny volného obchodu

Po vstupu ČR a HU do EU se obě země staly součástí Evropského hospodářského prostoru (EHP). Smlouvy uzavřené na bilaterální úrovni o volném obchodě s HU byly vypovězeny k 30.4.2004.

7. Obchodní a ekonomická spolupráce s ČR

Poslední aktualizace – duben 2013

Aktuální a další informace ohledně ekonomických a dalších údajů viz rovněž stránky:

Český statistický úřad – www.csu.cz

Ministerstvo zahraničních věcí ČR – www.mzv.cz

Nový Széchenyiho plán – www.ujszecenytiterv.gov.hu

Daňový a finanční kontrolní úřad - Nemzeti Adó- és Vámhivatal, NAV – www.nav.gov.hu

Zákoník práce – Zákon č. I. z roku 2012 – www.complex.hu/kzldat/t1200001.htm/t1200001.htm

Úřad pro přistěhovalectví a státní občanství - Bevándorlási és Állampolgársági Hivatal - www.bmbah.hu ,
www.bevandorlas.hu/ugyintezes_eljarasrend.php

7.1. Smluvní základna

Maďarsko i ČR jsou členskými zeměmi Evropské unie a velká část jejich vzájemných vztahů je tak upravena právními normami EU.

V rámci bilaterální smluvní základny jsou hlavními normami v ekonomické oblasti následující dohody:

- **Smlouva o zamezení dvojího zdanění**, podepsaná v Praze 14. 1. 1993 (po vnitrostátních ratifikačních procedurách vstoupila v platnost 27. 12. 1994).
- **Dohoda o podpoře a vzájemné ochraně investic** podepsaná v Praze 14. 1. 1993 (po vnitrostátních ratifikačních procedurách vstoupila v platnost 25. 5. 1995)

(Pozn.: V návaznosti na povinnost členských států EU uvést mezinárodněprávní závazky do souladu s unijním právem, probíhá proces ukončování platnosti této dvoustranné dohody a její nahrazení legislativou EU.)

Více informací o stávající bilaterální smluvní základně naleznete na internetových stránkách Ministerstva zahraničních vztahů ČR v sekci Zahraniční vztahy a oddíle Mezinárodní smlouvy.

Viz - http://www.mzv.cz/jnp/cz/encyklopedie_statu/evropa/madarsko/smlouvy/index.html

7.2. Bilance vzájemné obchodní výměny za posledních 5 let – tabulka

Maďarsko patří mezi nejvýznamnější obchodní partnery naší země. Jeho pozici charakterizuje níže uvedená tabulka. V podstatě stabilní růst vývozu, dovozu i obchodního obrátu byl narušen hospodářskou krizí, kdy došlo k poklesu našeho vývozu o téměř 27% a dovozu o 35%. Zejména v našem dovozu se jednalo o pokles, který vysoce převýšil souhrnné průměrné snížení tempa růstu dovozu z EU i z celého světa. Od roku 2010 došlo k návratu růstových tendencí jak u vývozu, tak dovozu, i když obrát dosažený ke konci roku 2010 činil „pouhých“ 80% hodnoty roku 2008 (vývoz cca necelých 82%, dovoz cca 79%). Přestože od té doby obchodní výměna roste, ani v r. 2012 ještě nebylo dosaženo maximální úrovně roku 2008.

Za rok 2012 vzrostl náš vývoz do Maďarska v porovnání se stejným obdobím roku 2011 o 5,6%, v případě dovozu činí nárůst 5,9%. Obchodní bilance s Maďarskem je pro nás stále aktivní.

Vývoj vzájemného obchodu zbožím – aktuální stav (údaje v tis. EUR)

	Vývoz		Dovoz			Obrat			Saldo	
	EUR	poř.	Index	EUR	poř.	Index	EUR	poř.		Index
1993	254 184	9.	-	151 900	14.	-	406 084	12.	-	102 284
1994	312 346	10.	122,9	151 236	15.	99,6	463 582	13.	114,2	161 110
1995	291 408	11.	93,3	168 568	16.	111,5	459 976	13.	99,2	122 840
1996	312 928	11.	107,4	223 741	17.	132,7	536 669	13.	116,7	89 187
1997	377 711	11.	120,7	315 132	16.	140,8	692 843	12.	129,1	62 579
1998	445 089	11.	117,8	353 359	15.	112,1	798 448	12.	115,2	91 730
1999	440 477	11.	99,0	425 930	15.	120,5	866 407	12.	108,5	14 547
2000	590 028	11.	134,0	558 663	15.	131,2	1 148 691	12.	132,6	31 365
2001	703 811	11.	119,3	704 889	15.	126,2	1 408 700	13.	122,6	-1 078
2002	1 010 081	10.	143,5	844 661	14.	119,8	1 854 742	13.	131,7	165 420
2003	981 536	10.	97,2	920 035	14.	108,9	1 901 571	12.	102,5	61 501
2004	1 465 756	9.	149,3	1 149 228	13.	124,9	2 614 984	12.	137,5	316 528
2005	1 708 242	9.	116,5	1 323 975	13.	115,2	3 032 217	12.	116,0	384 267
2006	2 264 253	9.	132,5	1 784 244	12.	134,8	4 048 497	11.	133,5	480 009
2007	2 796 151	9.	123,5	2 450 414	11.	137,3	5 246 565	11.	129,6	345 737
2008	2 809 443	9.	100,5	2 631 468	11.	107,4	5 440 911	11.	103,7	177 975

2009	2 064 256	10.	73,5	1 717 849	11.	65,3	3 782 105	11.	69,5	346 407
2010	2 303 918	12.	111,6	2 069 681	12.	120,5	4 373 599	11.	115,6	234 237
2011	2 630 083	11.	114,2	2 406 315	10.	116,3	5 036 398	11.	115,2	223 768
2012	2 775 291	12.	105,6	2 546 588	10.	105,9	5 321 879	12.	105,7	228 703
2013/I- II	487 256		112,1	394 647		95,2	881 903		103,8	92 609

7.3. Komoditní struktura českého vývozu/dovozu

Komoditní struktura českého vývozu do Maďarska						
Hodnota vývozu (v tis. EUR)						
Skupiny zboží: SITC (1)	2008	2009	2010	2011	2012	
0 Potraviny a živá zvířata	179 848	148 288	153 157	173 709	226 180	
1 Nápoje a tabák	16 554	22 191	15 852	15 075	15 370	
2 Surové materiály, nepoživatelné, výjimkou paliv	37 707	103 658	45 579	28 676	37 473	
3 Minerální paliva, maziva a příbuzné materiály	90 400	83 570	114 129	120 870	98 304	
4 Živočišné a rostlinné oleje, tuky a vosky	2 437	2 119	5 858	11 970	6 727	
5 Chemikálie a příbuzné výrobky	328 602	254 661	340 161	417 808	408 043	

jinde nespecifikované					
6 Tržní výrobky tříděné hlavně podle materiálu	623 204	437 789	467 997	573 143	546 050
7 Stroje a dopravní prostředky	1 304 620	821 585	945 475	1 053 302	1 213 245
8 Průmyslové spotřební zboží	228 814	189 289	212 136	248 978	222 867
9 Komodity a předměty obchodu, j.n.	1367	1 001	1 069	919	1 033
Celkem 0 - 9	2 813 550	2 064 151	2 301 413	2 644 450	2 775 292

Komoditní struktura českého dovozu do Maďarska
Hodnota dovozu (v tis. EUR)

Skupiny zboží: SITC (1)	2008	2009	2010	2011	2012
0 Potraviny a živá zvířata	179 848	153 446	160 475	184 035	211 834
1 Nápoje a tabák	16 554	38 773	40 454	43 574	43 282
2 Surové materiály, nepoživatelné, výjimkou paliv	37 707	12 043	24 569	26 774	32 965
3 Minerální paliva, maziva a příbuzné materiály	90 400	27 581	28 281	39 849	41 435

4 Živočišné a rostlinné oleje, tuky a vosky	2 437	5 891	8 214	18 262	20 212
5 Chemikálie a příbuzné výrobky jinde nespecifikované	328 602	213 064	309 284	427 061	411 188
6 Tržní výrobky tříděné hlavně podle materiálu	623 204	281 863	353 604	453 526	462 260
7 Stroje a dopravní prostředky	1 304 620	799 317	954 210	993 969	1 101 891
8 Průmyslové spotřební zboží	228 814	152 871	182 384	192 069	208 950
9 Komodity a předměty obchodu, j.n.	1367	605	890	1 194	12 570
Celkem 0 - 9	2 813 550	1 685 454	2 062 365	2 380 313	2 546 587

Komoditní struktura českého vývozu a dovozu do Maďarska - Obrat celkem (v tis. EUR)

Skupiny zboží: SITC (1)	2008	2009	2010	2011	2012
0 Potraviny a živá zvířata	346 097	296 340	313 632	357 744	438 014
1 Nápoje a tabák	52 151	61 649	56 306	58 649	58 652
2 Surové materiály, nepoživatelné, s výjimkou paliv	53 794	114 061	70 147	55 449	70 438
3 Minerální paliva, maziva	131 316	111 261	142 410	160 718	139 740

a příbuzné materiály					
4 Živočišné a rostlinné oleje, tuky a vosky	10 097	7 983	14 072	30 232	26 939
5 Chemikálie a příbuzné výrobky jinde nespecifikované	606 604	472 882	649 446	844 869	819 231
6 Tržní výrobky tříděné hlavně podle materiálu	993 460	728 594	821 602	1 026 669	1 008 309
7 Stroje a dopravní prostředky	2 863 793	1 627 796	1 899 686	2 047 271	2 315 136
8 Průmyslové spotřební zboží	385 650	346 661	394 520	441 048	431 817
9 Komodity a předměty obchodu, j.n.	1 428	1 605	1 959	2 113	13 603
Celkem 0 - 9	5 444 390	3 749 937	4 363 780	5 024 762	5 321 879

Vývoz nejvýznamnějších komodit

Z hlediska vývozu komodit na území Maďarska došlo k největšímu výkyvu mezi r. 2011 a 2012 v komoditách „Cukr, melasa a med“, „Čerpadla a dopravníky na kapaliny a jejich díly,“ a „Zařízení k automat. zpracování dat, jednotky periferní“, kde hodnoty loňského roku silně přesáhly hodnoty roku 2011. Naopak vývoz komodity „Oleje ropné, z nerostů živic (ne surové) i odpadní, přípravky jn.“ zaznamenal silný pokles.

Vývoz nejvýznamnějších komodit v tis. EUR	2011	2012
Automobily osobní aj. vozidla pro dopravu osob	116 791	119 672
Cukr, melasa a med	7 120	40 347
Čerpadla a dopravníky na kapaliny a jejich díly	34 990	60 565
Díly a příslušenství vozidel motorových	175 466	224 767

Elektronky, rentgenky, diody, tranzistory ap., díly	26 796	22 958
Hliník	19 178	26 800
Kočárky dětské, hračky, hry a potřeby sportovní	23 683	22 611
Léčiva (vč. léčiv veterinárních)	19 776	18 891
Mléko, smetana a mléčné výrobky (ne máslo a sýry)	21 002	22 119
Motory pístové s vnitřním spalováním a díly jn.	29 081	42 059
Mýdla, přípravky čisticí a lešticí	58 819	49 368
Oleje ropné, z nerostů, živic (ne surové) i odpadní, přípravky jn.	21 236	9 745
Papír a lepenka	21 345	19 717
Papír, lepenka řezané na určitý rozměr, tvar, výrobky	57 330	49 430
Pneumatiky pryžové a duše	32 763	43 902
Prostředky k rozvodu elektrické energie jn.	50 347	73 845
Předměty z hmot plastických jn.	47 854	57 642
Přístroje elektrické jn. (baterie, žárovky ap.)	50 161	66 964
Přístroje elektrické ke spínání ap. obvodů elektr., odpory aj.	73 345	89 719
Rozhlasové přijímače, i kombinované	25 785	24 440
Sklo	31 443	33 111
Sloučeniny s dusíkovou funkční skupinou	95 900	137 724
Tiskoviny	23 471	17 435

Tyče, pruty, úhelníky, profily ap. železné, ocelové	66 016	64 758
Uhlí, případně mleté, ne však aglomerované	64 564	48 275
Voňavky, přípravky kosmetické a toaletní (bez mýdel)	41 842	50 326
Výrobky z kovů základních jn.	45 292	59 513
Zařízení k automat. zpracování dat, jednotky periferní	35 616	111 179
Zařízení k ohřevu a chlazení a jejich díly jn.	33 848	49 638
Zařízení telekomunikační, příslušenství přístrojů pro záznam, reprodukce zvuku, obrazu	55 972	43 076

Dovoz nejvýznamnějších komodit

Z hlediska dovozu komodit na území Maďarska všeobecně nedošlo k velkým výkyvům mezi r. 2011 a 2012. Nicméně komodita „Zařízení telekomunikační, příslušenství přístrojů pro záznam, reprodu. zvuku, obrazu“ zaznamenala více než 40 %-ní pokles. Nejúspěšnější byly komodity „Motory pístové s vnitřním spalováním a díly jn. „Pneumatiky pryžové a duše“, „Přístroje elektrické ke spínání ap. obvodů elektr., odpory aj.“ a „Výrobky z kovů základních jn.“, kde loňské hodnoty významně přesáhly hodnoty r. 2011.

Dovoz nejvýznamnějších komodit v tis. EUR	2011	2012
Automobily osobní aj. vozidla pro dopravu osob	34 726	30 292
Čerpadla (ne na kapaliny), kompresory, ventilátory ap.	17 590	28 484
Čerpadla a dopravníky na kapaliny a jejich díly	18 139	19 353
Díly a příslušenství vozidel motorových	92 253	104 932
Hliník	21 924	17 375
Hmoty plastické ostatní v prvotních formách	31 133	38 659

Kočárky dětské, hračky, hry a potřeby sportovní	80 323	94 094
Léčiva (vč. léčiv veterinárních)	70 554	92 177
Léčiva, výr. farmaceut. (ne antibiotika, hormony ap.)	17 895	27 753
Maso ostatní (ne hovězí) a vnitřnosti požitelné	24 347	33 207
Monitory a projektory; televizní přijímače, i kombinované	57 891	42 329
Motory pístové s vnitřním spalováním a díly jn.	219 293	302 979
Nápoje alkoholické	18 848	12 714
Papír a lepenka	18 397	14 990
Papír, lepenka řezané na určitý rozměr, tvar, výrobky	20 275	26 948
Pláty, desky, blány, fólie a pásy z hmot plastických	21 085	18 383
Ploché válc. výr. ze železa, neleg. oceli, neplátované ap.	75 868	94 860
Pneumatiky pryžové a duše	34 143	81 236
Polymery etylénu v prvotní formě	22 279	27 118
Prostředky k rozvodu elektrické energie jn.	84 809	79 343
Prvky, kysličníky anorganické chemické, soli halové	32 179	52 369
Předměty z hmot plastických jn.	31 850	46 299
Přístroje elektrické jn. (baterie, žárovky ap.)	27 224	44 059
Přístroje elektrické ke spínání obvodů elektr., odpory aj.	93 967	155 383
Sklo	28 838	36 412

Stroje točivé elektrické a jejich díly jn.	49 038	68 519
Uhlovodíky jn. a jejich deriváty	19 565	20 083
Výrobky z kovů základních jn.	22 745	54 274
Výrobky, přípravky jedlé jn. (omáčky, kečup, ocet ap.)	16 797	18 546
Zařízení elektrická a mechanická pro domácnost jn.	35 647	46 313
Zařízení k automat. zpracování dat, jednotky periferní	62 590	49 473
Zařízení telekomunikační., příslušenství přístrojů pro záznam, reprodukcii zvuku, obrazu	87 977	36 402

Zdroj informací: Český statistický úřad

7.4. Perspektivní položky českého exportu (velikost trhu, podíl domácí výroby a dovozu)

Maďarské ekonomiky se od podzimu 2008 výrazně dotkla světová finanční a hospodářská krize. S tím souvisí i značný propad vzájemného obchodu ČR-HU v roce 2009 (pokles vývozu ČR o 27%, dovozu o 35% - což výrazně převýšilo i průměrné snížení obchodu vzhledem k EU i celému světu). Od roku 2010 dochází k opětovnému nárůstu obchodní výměny, nicméně ani v r. 2012 ještě nebylo dosaženo maxima z roku 2008.

Potenciál pro další růst vzájemné obchodní výměny nicméně existuje. HU je pro ČR země blízká nejen teritoriálně, ale i kulturně a obchod s ČR má dlouhodobou tradici. Jde o trh obdobné velikosti jako v případě ČR a stejně jako v případě ČR se jedná o otevřenou exportně zaměřenou ekonomiku, pro kterou hraje rozvoj mezinárodního obchodu zásadní úlohu (mezinárodní obchod tvoří zhruba polovinu HDP HU). Významnou úlohu v maďarském exportu hrají rovněž investice velkých zahraničních společností, které se zde nacházejí (např. automobilový, elektrotechnický průmysl atd.). Vysoký podíl na maďarských exportních výrobcích tvoří dovážené komponenty, takže nárůst exportu je pevně svázán s nárůstem dovozů (podobně jako v zahraničním obchodě ČR). Vzájemná česko-maďarská obchodní výměna je pevně provázána v řadě oborů. Kromě toho však existuje i řada oblastí, které skrývají další potenciál pro rozvoj vzájemné spolupráce.

Vláda V. Orbána definovala po svém nástupu k moci prioritní oblasti rozvoje národního hospodářství. Ty jsou **konkretizovány v tzv. Novém Széchenyiho plánu (NSzP)**, který byl zahájen 14.1.2011 na období 10 let (viz <http://ujszehenyiterv.gov.hu/>). Plán je zaměřen ve značné míře na čerpání strukturálních fondů EU a na jejich spojení s domácími zdroji v jeden strategický celek. Na základě NSzP bylo v roce 2011 vypsané 93 programů v hodnotě 1100 miliard forintů a další programy v hodnotě 2000 miliard forintů jsou plánovány pro léta 2012–2014. Plán definuje sedm základních směrů rozvoje hospodářství HU a v těchto oborech je prioritně možné hledat i příležitosti pro české firmy.

Sedm prioritních programů NSzP

- Uzdravující se Maďarsko - program průmyslu zdraví - Turistika založená na průmyslu zdraví; Termální průmysl zdraví

- Zelené hospodářství - program rozvoje - Zelená energie; Energetická účinnost; Zelené vzdělávání, zaměstnanost a formování společenského vědomí; Zelený výzkum, vývoj a inovace
- Program tvorby domova - Podpora zabezpečení vlastního bydlení, růst úspor na bydlení; Zlepšení prostředí bydlení, modernizace bytového fondu; Program nájemních bytů
- Program rozvoje podnikání - Oživení podnikání – podpora podnikatelských aktivit; Ve svazku s podnikateli za pracovní místa; Zlepšení rozvoje podnikatelského prostředí
- Program věda – inovace - Horizontální priority; Odvětvové priority; Kreativní odvětví průmyslu, kreativní hospodářství
- Program zaměstnanosti - Rozšíření nabídky pracovních míst; Přímá podpora tvorby nových pracovních míst; Pomoc dosažení souladu rodiny a práce; Podpora získání konkurenceschopného vědění; Rozvoj systému odborného vzdělávání
- Program rozvoje dopravy - Rozvoj veřejné silniční dopravy; Rozvoj železniční dopravy; Horizontální rozvoj – mezi subsektory; Rozvoj vodní dopravy; Rozvoj městské dopravy; Rozvoj logistiky

Vláda věnuje velkou pozornost také rozvoji venkova a podpoře zemědělství, které považuje za historicky důležitý sektor pro hospodářství HU.

Z toho vyplývá, že perspektivními obory pro české firmy v HU mohou být např. zdravotnický a farmaceutický průmysl, zelené hospodářství, oblast energetiky, věda-inovace-ICT, rozvoj dopravy, dopravní infrastruktury a logistika, stavební průmysl, oblast cestovního ruchu, chemický, strojírenský i potravinářský průmysl včetně sektoru zemědělství. Přitom šanci na úspěch v HU mají výrobky a služby vysoké kvality s vyšší přidanou hodnotou, které jsou nabízeny za rozumnou cenu (v západoevropské či naopak čínské konkurenci), případně výrobky unikátní, které dosud na trhu chybí.

7.5. Firmy a joint-ventures ve vzájemném obchodu a v ostatních oblastech ekonomické spolupráce

Seznam firem, které zastupují české výrobce, nebo české firmy s pobočkami v HU naleznete v příloze č. 2. této podkapitoly.

Agentury zabývající se výzkumem trhu, rozvojem investic a obchodu:

- Statistické informace o vývozu a dovozu z HU poskytuje na komerční bázi firma Nemzeti Infokommunikációs Szolgáltató Zrt. (Výzkum trhu, konjunkturální studie). Přesně specifikované dotazy v angličtině nebo němčině je nutné zaslat na adresu:

Nemzeti Infokommunikációs Szolgáltató Zrt.

1081 Budapest, Csokonai u. 3.

Tel.: (+ 36-1) 459 4200

Fax: (+ 36-1) 303 1000

E-mail: info@nisz.hu

www.nisz.hu

- Maďarská investiční a obchodní agentura - Hungarian Investment and Trade Agency (HITA)

Hungarian Investment and Trade Agency

1055 Budapest, Honvéd utca 20.

Tel.: (+36-1) 8726520

Fax: (+ 36-1) 8726699

E-mail: info@hita.hu

www.hita.hu

- Maďarská exportní a importní banka, státní uzavřená akciová společnost:

Magyar Export-Import Bank Zrt. (EXIMBANK)

1065 Budapest, Nagymező u. 46-48.

Tel.: (+361)374-9100

Fax: (+361)269-4476, 269 1198

E-mail: exim@exim.hu

www.exim.hu

Maďarská pojišťovna exportního úvěru a importní banka, státní uzavřená akciová společnost:

Magyar Exporthitel Biztosító Zrt.

1065 Budapest, Nagymező u. 46-48.

Tel.: (+361)374-9100

Fax: (+361)269-4476, 269 1198

E-mail: exim@exim.hu

www.exim.hu

- Velvyslanectví Maďarska v ČR - OEÚ ZÚ HU v Praze - informace o obchodování s HU:

Velvyslanectví HU v ČR

OEÚ ZÚ

Kolozsvári István, I.tajemník

Tamás Egressy, I. tajemník

Pod Hradbami 17

160 00 Praha 6

tel.: +420 220 317 207

fax: +420 233 931 100

E-mail: prague@hita.hu

www.mfa.gov.hu/emb/prague

KSH (Centrální statistický úřad) s ohledem na zákon o ochraně osobních údajů od 1.1.2001 informace o firmách v zahraničním a vnitřním obchodě neposkytuje. Tyto údaje lze získat pouze na komerční bázi od specializovaných firem.

Příloha 2 - Zastoupení českých firem v MR

(aktualizace všech firem k červnu 2012, uvedené údaje byly n.u. firmami odsouhlasené a pokud došlo ke změnám, které nám samy nahlásily, tak byly změny zaevidovány)

Jméno firmy	Kontaktní osoba	Funkce	Adresa	Město	Tel./fax	E-mail	Předmět činnosti
-------------	-----------------	--------	--------	-------	----------	--------	------------------

Accace Kft.	Zoltán Kádár	ředitel	Polgár u. 8-10.	1033 Budapest	tel.: 003614123530, fax: 00361 2880056	zoltan.kadar@ozvoja.eu , www.accace.hu	rozvoje a uplatnění systémů HR managementů, poskytování služeb mzdového účetnictví
Adalex Kft.	Dr. Sándorné Lipták	ředitelka	Bimbó út 118.	1022 Budapest	tel./fax: 00361 3266981	adalex@adalex.hu , www.adalex.hu	bižuterie, sklo, látkové předměty
Aerotechnika M&T Budapest Zrt.	Kovács Miklós	výkonný ředitel	Lehel út 17/D I. em. 3. iroda	1134 Budapest	tel/ fax:00361 3506904, tel.: 3399889, mobil: 003620 9414362	vrnhu@axelent.hu	detal - náhradní díly, opravy, údržba
Agrio Magyarország Kft.	Ildikó Fazekas	ředitelka	Kismárk u. 9.	1158 Budapest	tel/fax: 00361 4140215, 414 0216, mobil: 003630 2790835	fazekas@agrio.hu , www.agrio.hu	zemědělské stroje
Amden Hungary	János Pesti	obchodní ředitel	Szentendrei u. 88-93.8. ép.1.em.	1033 Budapest	tel.: 00361 2709653, fax: 00361 4120789	hungary@amdengroup.com , www.amden-group.com/hu	deklamní agentura
ASIO HUNGÁRIA KFT.	Attila Bálint Kovács	ředitel	János u. 90/ A	1162 Budapest	tel.: 00361 4010367, fax: 00361 4010368	info@asiohungaria.hu , kovacs@asiohungaria.hu , www.asiohungaria.hu	čističky odpadních vod

Assa Abloy Hungary Ltd.	Csaba Ónodi	ředitel	Záhony u. 7.	1031 Budapest	tel: 00361 2261616, fax: 00361 2261303	info@assaabloy.hu www.assaabloy.hu	
AutoDot OCIS Kft.	Lajos Szendrei	ředitel	Szabadság út 27.I.3.	2040 Budaörs	mobil: 003630 5189931	p.toth@ocis.hu ocis@ocis.hu www.ocis.hu	bezpečnostní technika (zastoupení Cebia s.r.o.)
Bankovní institut vysoká škola, a.s.	Zoltán Nyitrai	manažer	Újpalotai út 4/A	1138 Budapest	mobil: 003630 3354720	znyitrai@biv.hu	bankovní vysoká škola
BD-EXPO Kft.	Szilvia Máté	výkonná ředitelka	Maros u. 12/B	1122 Budapest	tel.: 00361 346 0273, fax: 00361 3460274	office@bdexpo.hu s.mate@bdexpo.hu www.bdexpo.hu	výstavky BVV a.s. (zastoupení)
Berente Company s.r.o.	Gejza Berente	ředitel	nám. Míru 20	664 64 Dolní Kounice	tel./fax: 00420 546421601, mobil: 00420603 546024	berente@seznam.cz	export, import
BIOMARK Kft.	László Kovács	výkonný ředitel	Nagysándor József u. 10.	1046 Budapest	tel.:00361 2315050, fax: 00361 2273424	biomark@biomark.hu titkarsag@biomark.hu laszlo.kovacs@biomark.hu www.biomark.hu	potravinářské výrobky, sýry, ochranné látky pro rostlinnou výrobu, umělé kůže
Body Centrum Hungary Kft.	Petr Šmehlík	ředitel	Pajkos u. 10	1119 Budapest	tel: 0036 30 813 8676	bodycentrum@joalis.hu www.joalis.hu	čistící prostředky

Bohémia Bútor Kereskedelmi Kft.	Margit Laszkovszkyné Szita	ředitelka	Dohány u. 14.	1074 Budapest	tel./fax: 00361 4121174	www.bohemiaabutor.hu info@bohemiaabutor.hu	stábytek
Branaldi Kft.	György Láng	výkonný ředitel	Háros u. 7.	1222 Budapest	tel.: 003614240594, fax: 003614240598, mobil: 003630 2696390	branaldi@branaldi.hu www.branaldi.hu	podpagační materiály, vnitřní lepenka
CAPRIBELT Kft.	Károly Németh	ředitel	Petőfi út, Ipari Telep	2317 Szigetcsép	tel.: 003624 418374, fax: 003624 418376 , mobil: 003630 2124720	capribelt@invicta.hu www.capribelt.hu	klimové řemeny, gumový průmysl
Casa Exatherm Hungária Kft.	Lajos Székely	výkonný ředitel	Rózsa u. 16.	2000 Szentendre	tel./fax: 003626 500197	casa@casaonline.hu www.casaexatherm.hu	teploměry, preservativy, zdravotnické nástroje
Cavok Aviation	Péter Mészáros	ředitel	Ferihegy Terminál 2A	2000 Budapest	mobil: 003630 4911010, fax: 00361 2968533	cavokaviation@csaonline.hu www.cavok.co.hu	zastoupení aerolinií ČSA
CONFIDENZA Kft.	József Bódi	ředitel	Révész u. 9.	1138 Budapest	tel.: 00361 3590798, 3590800, fax: 00361 3590790	confidenza@confidenza.hu www.confidenza.hu	dožírka
Construct H Kft.	Dr. Tibor Longauer	ředitel	Radnóti u. 38.	1137 Budapest	tel.: 00361 2208658, fax: 00361 3404163,	longi@t-online.hu	montáž bezpečnostních zámků

					mobil: 003630 9518854	www.construch.hu	
ControlTech Hungary Kft.	Gábor Füstös	ředitel	Baross u. 165.	2040 Budaörs	tel.: 003623 445900, fax: 003623 445909	info@ctech.hu www.controltechhungary.hu	průmyslová automatizace
Continental Wood Kft.	Géza László	ředitel	István út 33.	1042 Budapest	tel./fax: 00361 3756934	info@continentalwood.hu www.continentalwood.hu	dřevobráběcí stroje
Crocodile Č.R. spol. s.r.o.	Oldřich Bláha	obchodní ředitel	Köer u.3/E	1103 Budapest	tel.: 00361 4331090, mobil: 003670 4527626	info@crocodile.hu www.crocodile.hu	sendviče a plněné bagety
ČEZ Magyarország Kft.	Gábor Hornai	ředitel	Rétköz utca 5.	1118 Budapest	tel.: 00361266 9322, fax: 00361 2669331	gabor.hornai@cez.hu balazs.hajdu@cez.hu www.cez.hu	obchodování s elektrickou energií
Cseke Zrt.	Ildikó Csere	ředitelka	Központi út 21-47.	1211 Budapest	tel.: 00361 2785420, fax: 00361 2785421	csekert@cseke.hu www.csekert.hu	kemping a VO s jízdními koly a sportovním náradím
Czech-Hungarian Trading Kft.	Miklós Orvos	vedoucí	Bohemia Söröző Puskin u. 22.	1084 Budapest	tel.: 003630 2554215	om@e-ravak.hu om@rjelinek.hu	pivo, lihoviny Jelínek
Dekonta-Öko Kft.	Ildikó Kerekes	výkonná ředitelka	Vajkay u. 1.	1054 Budapest	tel.: 003620 5911723	ildiko.kerekes@dekonta-t-online.hu www.dekonta-t-online.hu	obnova životního prostředí (biologické čištění)

							kontaminovaných zemín)
DHI Hungary Kft.	Dr. Zsuzsanna Nagy	ředitelka	Tüzér u. 8. VII. em. 47.	1134 Budapest	tel.: 00361 7891645, fax: 00361 7897655	office@dhi.hu www.dhi.hu	konzultace o životním prostředí
Donau Kft.	Veronika Tarnói	ředitelka	Kisfaludy u. 28/b	1082 Budapest	tel./fax: 00361 31399 92	ferenc.tarnoi@specialin.sk www.relaxsarkom.com	speciální pohodlné boty, kompresní punčochy
Elanor Hungary Kft.	Martin Vošahlík	ředitel	Lajos u. 48-66, Buda-Square irodaház, E épület	1036 Budapest	tel.: 00361 8145180, fax: 00361 8145184	info@elanor.com www.elanor.com	rozvoj a uplatnění systémů HR managementů, poskytování služeb mzdového účetnictví
Elko EP Hungary Kft.	Olivér Kiss	ředitel	Hungária krt. 69.	1143 Budapest	tel. : 00361 4030132, fax: 00361 4030454	kiss@elkoep.hu www.elkoep.hu	elektronické přístroje a produkty (relé od A do Z)
EUROTRADE Kft.	Attila Szűcs	ředitel	M1 Truckcentrum	2948 Kisigmánt	tel./fax: 003634 556650	eurotrade@eurotrade.hu www.eurotrade.hu	prodej Tatra, Daewoo- Avia, Panav přívěsy a návěsy, servis a náhradní díly
Eva Air Magyarországi Vezérképviselet – AVIAREPS Magyarország Kft.	János Váradi	ředitel	Capital Square/ First Clients Offices, Váci út 76.	1133 Budapest	tel.: 00361 4113887	evaair.hungary@stoupenis.com www.evaair.hu	zastoupení aerolinií CSA

Eventus Főiskolai Konzultációs Központ EGER	Attila Sajtos	ředitel	Cifrakapu tér 24.	3300 Eger	tel./fax: 0036 36517510	sajtosa@eventus.hu www.eventus.hu	bankovní institut – vysoká škola
Exclusive Hotels s.r.o.	Jaromír Hoštička	ředitel	Ostrovského 253/3	150 00 Praha 5 Česká republika	tel.: 00420 257221722, fax: 00420 257221723	info@click4hotel.eu www.click4hotel.eu	prostředkování hotelů
Ferdinánd Monarchia Cseh Sörház	Imre Martin	ředitel	Szív u. 30.	1067 Budapest	tel.: 00361 3122077	martin.imre@online.hu www.ferdinandsorhaz.com	pohostinství
GaFood Kft.	Richard Holý	ředitel	Raktárvárosi út 1.	2045 Törökbálint	tel.: 003623 332102, fax: 003623 332103	gafood@gafood.hu www.gafood.hu	potravinové konzervy
Ganz Škoda K.Zrt.	Zdeněk Majer, Tibor Bitter,	generální ředitel, Z GR	Budafoki út 59	1111 Budapest	tel: 00361 88095 02, fax: 00361 8809510	zdenek.majer@skoda.cz tibor.bitter@skoda.hu www.skoda.cz	výroba trolejbusů a zastoupení Skoda Transportation a.s.)
Gépirat Kft.	György Simkó	ředitel	Flamingó u. 79.	1173 Budapest	mobil.: 003620 3654355	gepirat@t-online.hu www.pivo.hu www.czechsorfesztival.hu	pohostinství (české pivnice)
Hamé Hungária Kft.	Helena Némethová	ředitelka	Igmándi út 53.	2900 Komárom	tel.: 003634 541000, fax: 00361 340209, mobil: 003630 2066995	hame@hame.hu www.hame.hu	chlazené potraviny

Heloro HU Kft.	Erika Jelenka	ředitelka	Csanády u. 5. I. em.. 5.	1132 Budapest	tel./fax: 00361 7893457, mobil: 003670 6212182	heloro@heloro.hu ejelenka@heloro.hu www.heloro.hu	elektronika
Heluz Téglaiipari Nyrt.	László Molnár	ředitel		373 65 Dolní Bukovsko 25. Česká republika	tel. : 003630 5948229	molnar@heluz.hu www.heluz.hu	český průmysl
Hibernia Nova Kiadó Kft.	Jenő Marton	ředitel	Szugló u. 83-85.	1141 Budapest	tel./fax: 00361/4220306-7	jeno.marton@hibernia.hu www.hibernia.hu	vydavatelství
Hobas Hungária Kft.	Zsuzsanna Veszprémi	vedoucí	Népfürdő u. 22. A ép. 5.em.	1138 Budapest	tel.: 00361 2360818, fax: 00361 2360819, mobil: 0036 30 5007891	zsuzsanna.veszpremi@hobas.com www.hobas.com	sklo a keramika trubky pro strojírenství a zemědělství
Hotel Sissi	František Szabados	generální manažer	Angyal u. 33.	1094 Budapest	tel.: 00361 2150082, fax: 00361 2166063	szabados@hotelsissi.hu www.hotelsissi.hu	hoteliérství
Hungaro-Rim 2010 Kft.	János Andráska	výkonný ředitel	Cziráki u. 26-32. 27-es épület, 1. em.	1163 Budapest	tel.: 00361 4043093, fax: 00361 4041471	info@hungarorim.hu www.hungarorim.hu	židle
ICO Író- és Irodaszerekes Gyártó és Forgalmazó Zártkörűen	Péter Simonkos	předseda	ICO út 2990.	2013 Pomáz	tel.: 003626 527245, fax: 003626 527240	ico@ico.hu www.ico.eu	psací a kancelářské potřeby KOH-I-NOOR

működő Rt.							
Intercooperation Zrt.	Attila Vörös	vedoucí	Késmárk u. 11-13.	1158 Budapest	tel.: 00361 4160400, fax: 00361 4173059, mobil: 003630 9513064	icmdrt@icmdrt.hu www.intercoop.hu	lineárka Mattoni, Aquila, Magnesia
Kálmán Kereskedelmi Kft.	Péter Kálmán	ředitel	Pannónia u. 46/B/III.2.	1136 Budapest	tel./fax: 00361 3768600, mobil: 003620 9383100	kalmankerkft@unielvi.com	úrnice a stroj. výroba, nástroje a suroviny pro ocelářský průmysl
Kimrex Bt.	Imrich Kázmér	ředitel	Bajcsy Zsilinszky 1/A	2151 Fót	tel./fax: 003627 359740, mobil: 003630 3972068	kazmer.i@invest.hu	agenturní činnost
Kisvakond Játék Kft.	László Horák	ředitel	Bokor u. 9 -11.	1037 Budapest	tel.: 00361 2403699, mobil: 003670 3657065	info@kisvakond.hu www.kisvakond.hu	"Kiteč" – hračky, doplňky do bytu apod.,
Konica Minolta Magyarország Kft.	Václav la Rose Kovařík	ředitel	Galvani u. 4., poštovní adresa: 1518 Budapest, Pf. 42.	1117 Budapest	tel.: 00361 4649000, fax: 00361 4649069	katalin.noszloz@konicaminolta.hu ugyfel@konicaminolta.hu http://www.konicaminolta.hu	záslupec Konica Minolta MR
Kopos Elektro Kft.	György Pásztor	ředitel	Benkő I. u. 37.	1151 Budapest	tel./fax: 00361 3704372	kopos@koposelektro.hu www.koposelektro.hu	elektronika materiály

KPP Hungary Kft.	Petr Kratochvíl	majitel	Hengermalom u. 20.	1117 Budapest	tel.: 00361 3820003, fax: 00361 3820004	info@kpp.hu www.kpp.hu	prodej podlahových krytin (zastoupení Kratochvíl parket profi s.ro.)
Latorica Kft.	Sándor Fuksz	ředitel	Coménius u. 24.	3950 Sárospatak	mobil: 003630/2051218	fukszsandor@lato.hu	kartónové obaly
Laufen CZ	Sándor Selmeczy	ředitel	Ördögárok u. 121.	1029 Budapest	tel./fax: 00361 3769624, fax: 00361 3916209, mobil: 003630 9410946	laufen.ungarnsantitarni.hu www.laufen.com	sanitární keramika, nábytek do koupelen
Lavagna Bt.	Lajos Nagy	ředitel	Makk József u. 14.	5400 Mezőtúr	mobil: 003620 2034647	lajos.nagy@pinyomda.hu www.kds.cz	pro domácnost i masný průmysl – nože, přístroje a zařízení
Liko-s Kft.	Mária Vereb	manažerka	Vahot u. 6.	1119 Budapest	tel./fax: 00361 4334268, fax: 00361 4334267	maria.vereb@liko-s.hu www.liko-s.hu	vnitřní architektura, stropní akustické podhledy, představitelné příčky, řešení akustických problémů
Liquid Gold Kft.	István Túri	jednatel	Hunyadi János út 1.	1117 Budapest	tel.: 003620 9673162	turi.istvan@bellweiser.com www.liquidgold.com	Bellweiser Budvar pivo Krušovice pivo

Marlenka Hungária Kft.	Krisztina Fenyő, Bence Bakó	ředitelé	Kossuth Lajos u. 187.	1182 Budapest	mobil: 0036 207721431, fax: 003626/301480	info@marlenka.hu www.marlenkamagyarorszag.hu	www.marlenkamagyarorszag.hu
Mogul Hungária	József Vince	ředitel	Szügyi út 54.	2660 Balassagyarmat	tel.: 003635 100020, fax: 003635 500639	mogul@mogul.hu www.mogul.hu	www.mogul.hu Korano Kolín, Paramo a.s. Pardubice)
Moped '91 Kft.	Béla Csima	výkonný ředitel	Jedlik Ányos u. 8.	2330 Dunaharaszti	tel: 003624 492200-202, 203,fax: 003624 492201, mobil: 003630 9891530	moped91@moped91.com www.moped91.com	www.moped91.com a jejich náhradní díly
Moravan Bt.	László Nagy	ředitel	Andrássy u. 35.IV.27.	1067 Budapest	tel. : 0036 702148786, fax: 00361 3442065	moravanbt@elektrické	elektrické vypínače, dávkováče léků
Novafood Hungary Kft.	Dr. Marián Grolík	ředitel	Nowaco út 1	2300 Ráckeve	tel: 003624 550000, fax: 003624 550055, mobil: 003630 9825558	marian.grolik@novafood.hu www.novafood.hu	maženié výrobky, žrnizina
OHL ŽS, a.s.	Imrich Antala, Zoltán Vojtek	ředitel, systémový inženýr zahran. výstavby	Gyáli út 3/B	1097 Budapest	mobil: 003630 6335839, fax: 00361 2160665	vojtek@ohlzs.cz iantala@ohlzs.cz www.ohlzs.cz	stavebnictví (domy, sítnice atd.)

Orako-Ekler Komplex Zrt.	Edina Lörincz	manažerka	Kápolna u. 10-26.	1223 Budapest	tel.: 00361 4240864, mobil: 003620 5398101	lorincz.edina@orako.hu www.orako.hu	Zastupitelství kancelářského nábytku Hobis (zastoupení Hon nábytek s.r.o.)
Ototex Kft.	József Orosz, Károlyné Hajzer	ředitel	Kállói út. 63/F	4400 Nyíregyháza	tel.: 003642 501630 fax: 003642 501633	ototex@ototex.hu www.ototex.hu	textil (pracovní oděvy, potahy na auta)
Pernod Ricard HUNGARY Kft.	Tamás Singlár	ředitel	Kapás u. 6-12.	1027 Budapest	tel: 00361 2752468, fax: 00361 2752469	tamas.singlar@ricard-hungary.com www.premiurnyitka.com	Becherovka (zastoupení Jan Becher – Karlovarská Becherovka a.s.)
Pilana Tools Kft.	Ing. Tibor Szelezsán	ředitel	Reitter Ferenc u. 132.	1131 Budapest	tel.: 00361 3203050, 2390288-9, fax: 00361 3297234	pilana.szelezsan@chello.hu pilana@chello.hu www.pilana.com hu	řezací nástroje na dřevu Pilana (pily na dřevu, hoblovací nože apod.), Narex, Karnet Děčín
Porsche Hungaria Kft.	János Eppel, Balázs Dalnoki	ředitel	Fáy u.27	1139 Budapest	tel.: 00361 4515300, fax: 00361 451 5301	bdalnoki@porsche.hu www.skoda.hu	Škoda
POWER BELT KFT.	László Komjáti,	ředitel	Hoferr Albert u. 38/B.	1194 Budapest	tel.: 00361 4552070, fax: 00361 4550965	komjati.laszlo@powerbelt.hu www.powerbelt.hu	kožené řemeny

	Tibor Knapp						
Proof Ventil Kft.	Ferenc Eszenyi	ředitel	Pataki út 45.	3980 Sátoraljaújhegy	tel./fax: 00421 566383470, mobil: 003630 6275951, 00421 905522873	eszenyiferenc@proofventil.hu www.proofventil.hu	maturová, ventily
Protostim Kft.	Pál Bajusz, József Csépany	ředitel	Somlói út 31.	1118 Budapest	tel.: 00361 209 2680, fax: 00361 4669933	protostim@protostim.hu www.protostim.hu	obráběcí stroje, lisy, zastoupení MAS, ZPS, TOS, CETOS, JUNKER, VOJUS
RAVAK Hungary Kft.	László Vajányi	ředitel	Erzsébet Királyné útja 125.	1142 Budapest	tel.: 00361 2231316, fax: 00361 2231314	info@ravak.hu vajanyi.laszlo@ravak.hu www.ravak.hu	sprchovací kabiny, drátové vany, hydromasážní systémy
Recing Hungary Kft.	László Lakatos, István Papp	ředitel	Bank u. 6. II. em. 7/A	1054 Budapest	tel./fax: 00361 3540077, fax: 00361 3024132	lakatos@recing.hu www.recing.hu	ústičky odpadních vod
Renomia a.s. magyarországi fióktelepe	Marek Kalbač, József Hegyi	mezin. ředitel, oblastní ředitel	Madách Imre út 13.-14.	1075 Budapest	tel: 003614136856, fax: 00361 3212470	marek.kalba@renomia.hu jozsef.hegyi@renomia.hu www.renomia.hu	mezinárodní pojišťovací služby a služby týkající se snižování rizika

Riho Magyarország Kft.	Rob Jansen	ředitel	Budafoki út 60.	1117 Budapest	tel./fax: 00361 6961102, fax: 00361 6961103	iroda@riho.hu www.riho.hu	sanitární technika (vany, sprchové kouty)
Roltechnik Distributor Kft.	Katalin Herczegné Várdai	výkonná ředitelka	Posztógyár u. 8.	1211 Budapest	tel./fax: 00361 2190662	info@roltechnik.hu k.herczeg@roltechnik.hu www.roltechnik.hu	šprchové kouty, masážní panely do šprch, zástěny k vanám
Royal Defend Holding Kft.	Gyula Pécsi	ředitel	Péterhegyi út 88.	1112 Budapest	tel.: 00361 3150623, fax: 00361 4384605	info@defend.hu www.defend.hu	bezpečení aut proti krádeži
Rozmaring Hungária Kft.	Attila Ivány	ředitel	Körisfa u. 6.	9027 Győr – Iparpark	tel./fax: 003696 528698, tel./fax: 003696 5282968	rozmaring@rozmar.hu www.rozmaring.hu	materialy na broušení
Szakszer Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.	István Szakonyi	ředitel	Külterület hrsz. 064	2621 Verőce	tel.: 003621 3828056, 27 380059, fax: 003627 380173, mobil: 003630 5798369	szakszer@szakszer.hu www.szakszer.hu	koteléhu nádrže ... (zastupují Atmos)
SK-Agrovit Bt.	Sándor Kovács, Eva Skorková	ředitelé	Madarasi út 40/B	53 00 Karcag	tel./fax: 003659 314233, mobil: 003620 9243408	sk-agrovit@t-online.hu kovacssandor1958@t-online.hu	pěstování zemědělských produktů a jejich export
Strechy 92 Kft.	Pavel Hanáčík	ředitel	Széchenyi út 21.	9061 Vámoszabád	mobil: 003630 9560689	strechy92@gmail.com www.strechy92.hu	montáž výroba a montáž konstrukcí

							střech a rekonstrukcemi střech na panelových domech
SWN Moravia	László Tornyoossy	ředitel	Tótfalusi K.M.stny. 2.	1201 Budapest	mobil: 003630 3409649	tlbass70@gmail.com www.swn.cz	výroba schodišť
Sykora Line Kft.	Zsolt Horváth	ředitel	Erszébet Királyné útja 125.	1142 Budapest	tel.: 00361 4221352, fax: 00361 4221353	sykora@t-online.hu www.sykora.hu	kuchyňský nábytek
Szuper-Rak Kft.	Lászlóné Lukácsi	ředitelka	Tarkó u. 8.	1182 Budapest	tel./fax: 00361 2908579, mobil: 003630 9509834	szuperrak@extaktad.hu	stávkovací stroje
Timbuktu Bt.	István Tengerdi	ředitel	Somlói út 20/b. II. épület	1118 Budapest	tel./fax: 00361 3869870, mobil: 003630 3439771	timbuktu@freemove.hu	potraviny
Trumf Hungary Kft.	István Pomsár	ředitel	Tó u. 30.	2900 Komárom	tel./fax: 003634 345559	trumf@t-online.hu www.trumf.cz	koření pro masný průmysl
Vasútvill Kft.	László Uhrinyák	ředitel	Jászberényi út 90.	1106 Budapest	tel./fax: 361 2600850	info@vasutvill.hu	elektrizace železnic
Vibropac Kft.	Péter Kiss,	výkonní ředitelé	Kupa u. 14.	1183 Budapest	tel./fax: 003624 540020	vibropac@vibrastop.hu www.vibropac.hu	zastoupení firmy

	István Bányai						Stavostroj a.s.
VILL-GOLD Kft.	Gyula Mucsi	ředitel	Rózsa u. 65.	1041 Budapest	tel.: 00361 3892955, fax: 00361 3030885	mucsigyula@sparky.com www.granat.hu	šperky z granátů (Granát Turnov)
Walmark Kft.	Dr. Bálint Heckenast	ředitel	Kiss Ernő u. 1-3.	1046 Budapest	tel.: 00361 2318090, fax: 00361 2318092	balint.heckenast@walmark.hu www.walmark.hu	doplnky stravy a OTC léky
Wex Trade Bt.	Beckné Wittmann Barbara	vedoucí	Mester u. 26.	2098 Pilisszentkeresztes	tel./fax: 00361 2440204	ugyfel@wextrade.hu www.wextrade.hu	zastoupení Jablonex Group – bižuterie, BD-TOVA Brno – papírové zboží - hobby
Xanex- Trade Ker. és Ügynöki Kft	István Fodor	ředitel	Fiastyúk utca 60.	1139 Budapest	tel./fax: 00361 3394905, mobil: 003630 9476537	xanex@xanextrade.hu www.xanextrade.hu	polotovary pro obuv. průmysl
Zentiva HU Kft.	György Váradi	ředitel	Tó u. 1-5.	1045 Budapest	tel. 00361 5050000, fax: 00361 5051920	zentiva@zentiva.hu www.zentiva.hu	distribuce léků
Zomax Kft.	Zoltán Vas	ředitel	Podmaniczky utca 39.	1067 Budapest	tel./fax: 00361 2690563, mobil: 003630 9386863	vass.z@invitel.hu www.alpaprokrem.hu	léčivé a masírovací krémy výrobky (Alpa)

ZTR Agro Kereskedelmi Kft.	Róbert Hajabács	ředitel	Klapka György út 73.	2900 Komárom	tel.: 003629 351369, fax: 003634 345302	ztragrokft@t-online.hu www.ztr-agrokft.hu	zastoupení firmy Zetor - traktory
ZV – Viker Kereskedelmi Zrt.	József Juhász	ředitel	Varrógépgyár u. 24.	1211 Budapest	tel./fax: 00361 2782808, fax/tel.: 00361 2782809, mobil: 003630 8277356	zviker@zv-viker.hu www.zv-viker.hu	ocel

7.6. Vyhodnocení poptávek v teritoriu po českém zboží, výrobní kooperaci

Z celkového množství dotazů maďarských či českých hospodářských subjektů směřovaných písemnou či ústní formou na OEÚ ZÚ mělo přibližně 35 % charakter poptávky po českých výrobcích. Jednalo se zejména o výrobky zboží spotřebního charakteru, průmyslu potravinářského, strojírenského, stavebního, sklářského, a chemického. Dále byl velký zájem o výstavy a veletrhy.

Na straně nabídky měly české firmy hlavní zájem o prodej českého zboží do HU (90 %) a to jak formou prodeje obchodníkům, tak i inzercí a účastí na výstavách a veletrzích. Jednalo se převážně o spotřební zboží, potravinu, stavebnictví a strojírenství. Značná část dotazů se týkala kontaktů na odpovědná ministerstva, úřady apod. Pokud se jedná o dotazy maďarských firem, zájem o kooperaci s českými firmami byl vyjádřen asi v 5 % dotazů zaslanych v roce 2012 a 2013.

Zbývající dotazy byly charakteru informací o možnostech a podmínkách podnikání v HU nebo ČR, legislativě HU a ČR apod.

Písemnou formou bylo v roce 2012 vyřízeno přibližně 180 žádostí, což je asi 60 % všech dotazů hospodářských subjektů směřovaných na OEÚ ZÚ. Od ledna do začátku května 2013 bylo písemně odpovzeno na přibližně 70 dotazů.

7.7. Zahraniční rozvojová spolupráce

Rozvojová pomoc mezi Českou republikou a Maďarskem vzájemně poskytovaná ani přijímaná není. Obě země jsou donory rozvojové pomoci, proto možnosti spolupráce existují maximálně na třetích trzích, které jsou příjemci rozvojové pomoci. Informace o rozvojové pomoci poskytované Maďarskem jiným zemím jsou uvedeny v kapitole 4.8.

7.8. Vzájemná výměna v oblasti služeb

V oblasti služeb činil v relaci ČR - HU v r. 2012 obrat 14 237,5 mil. CZK, z toho výdaje činily 5 101,5 mil. CZK, příjmy 9 136,1 mil. CZK. Saldo služeb dosáhlo hodnoty aktiva ve výši 4 034,6 mil. CZK.

Ve struktuře vývozu a dovozu v r. 2012 v rozhodující míře převažovaly ostatní služby (V: 4738,9 mil. CZK, D: 2 507,9 mil. CZK) oproti r. 2011, kdy byly směrodatné doprava (vývoz: 2 516,4 mil. CZK a dovoz: 1 624,6 mil. CZK).

Rok	Služby	Vývoz (mil. CZK)	Dovoz (mil. CZK)	Obrat (mil. CZK)	Saldo (mil. CZK)
2008	Celkem	6 298,6	3 215,5	9 514,1	3 083,0
	Doprava	2 415,0	1 233,9	3 648,9	1 181,0
	Cestovní ruch	1 053,4	720,0	1 773,4	333,4
	Ostatní služby	2 829,4	1 261,6	4 091,0	1 567,8
2009	Celkem	7 895,8	5 510,1	13 405,9	2 385,6
	Doprava	2 493,2	1 104,3	3 597,5	1 388,9
	Cestovní ruch	1 626,3	957,5	2 583,8	668,8
	Ostatní služby	3 776,2	2 064,5	5 840,7	1 711,7
2010	Celkem	7 739,0	4 067,9	11 806,9	3 671,1
	Doprava	2 619,5	1 401,4	4 020,9	1 218,1
	Cestovní ruch	1 185,9	589,0	1 774,9	596,9
	Ostatní služby	3 933,6	2 077,5	6 011,1	1 856,0
2011	Celkem	6 730,7	3 730,7	10 461,4	3 000,0
	Doprava	2 516,4	1 624,6	4 141,0	891,8
	Cestovní ruch	1 500,1	742,3	2 242,4	757,8
	Ostatní služby	2 714,2	1 363,7	4 077,9	1 350,5
2012	Celkem	9 136,1	5 101,5	14 237,5	4 034,6

	Doprava	2 739,7	1 791,4	4 531,1	948,2
	Cestovní ruch	1 657,5	802,0	2 459,5	855,5
	Ostatní služby	4 738,9	2 507,9	7 246,7	2 231,0

V oblasti logistiky působí v HU např. firma HOPI s.r.o. z Klášterce nad Ohří, ve stavebnictví OHL ŽS Brno. Ostatní firmy působící v teritoriu jsou uvedeny v příloze 2.

Za perspektivní oblasti investování lze považovat kromě nákladní dopravy služby v oblasti cestovního ruchu, finanční služby, software, internetové služby, stavebnictví (ekologické stavby a stavby pro ochranu životního prostředí, bytová výstavba, výstavba silniční dopravní infrastruktury, např. dálnice, rychlostní silnice, okruhy kolem velkých měst, rekonstrukce a modernizace železničních tratí).

Ostatní firmy působící v HU, které poskytují služby:

Accace Kft.	rozvoj a uplatnění systémů HR managementů, poskytování služeb mzdového účetnictví
Amden Hungary	reklamní agentura
ČEZ Magyarország Kft.	obchodování s elektrickou energií
Dekonta-Öko Kft.	ochrana životního prostředí (biologické čištění kontaminovaných zemin)
DHI Hungary Kft.	konzultace o životním prostředí
Elanor Hungary Kft.	rozvoj a uplatnění systémů HR managementů, poskytování služeb mzdového účetnictví
Eventus Főiskolai Konzultációs Központ EGER	bankovní institut – vysoká škola
Exclusive Hotels s.r.o.	zprostředkování hotelů
Hotel Sissi	hoteliérství
Liko-s Kft.	vnitřní architektura, stropní akustické podhledy, přestavitelné příčky, řešení akustických problémů
OHL ŽS, a.s.	projekční, inženýrská a stavební činnost

Renomia a.s. magyarországi gióktelepe	mezinárodní pojišťovací služby a služby týkající se snižování rizika
Royal Defend Holding Kft.	zabezpečení aut proti krádeži
SWN Moravia	výroba schodišť
Sykora Line Kft.	výroba kuchyňského nábytku
Strechy 92 Kft.	návrh, výroba a montáž konstrukcí střech, rekonstrukce střech na panelových domech

7.9. Podmínky pro zaměstnávání občanů z ČR

Viz také kapitola 8.2. „Podmínky zaměstnávání cizinců a místních sil“.

Od 1.7.2012 vstoupil v platnost nový zákoník práce (zákon č. I. z roku 2012), který nahradil dřívější zákoník práce (zákon č. XXII. z roku 1992). Některé předpisy zákoníku byly platné od 1.7.2012 a v zákoně č. LXXXVI. byla přechodná ustanovení týkající se legislativních změn zákona č. I. z roku 2012. Od 1.1.2013 skončila platnost přechodných opatření a celý nový Zákoník práce č. I. z roku 2012 vstoupil v platnost. Podle vlády zákon vytváří v HU jeden z nejflexibilnějších pracovních trhů v EU. Nový zákon zavádí např. možnost stanovení diferencované minimální mzdy podle odvětví či s ohledem na regionální odlišnosti, umožňuje jednodušší propuštění zaměstnance, zvyšuje rozsah mimořádných pracovních hodin, které může zaměstnavatel nařídít zaměstnanci z 200 na 250 hodin ročně (v kolektivní smlouvě max. 300). Pracovníkům na směny přisuzuje příplatek 30% za práci v noci (za práci vykonanou mezi 18 hodinou a 6 hodinou). Zkušební doba je maximálně 3 měsíce, pokud je sjednána kratší, je možno ji jednou prodloužit (v kolektivní smlouvě je možné jít max. do délky 6 měsíců). Pracovní síla může být „zapůjčena“ na jiné místo max. na 5 let. Novinkou je zavedení tzv. pojistky zaměstnance, kterou může zaměstnavatel požadovat od zaměstnance pracujícího s velkým objemem peněz či jiného majetku. Částka nesmí být vyšší než jedna základní mzda. Zachován nicméně zůstává rozsah základní dovolené v počtu 20 dnů (na základě dalších podmínek může být zaměstnavatel oprávněn k čerpání dalších doplňkových dnů). Je stanoveno pětileté ochranné období před odchodem do důchodu (propuštění možné pouze v odůvodněných případech). Podle nového zákoníku v pracovní smlouvě nebude povinné určit místo provádění práce. Zaměstnavateli zůstává povinnost poskytnout odborům kancelář a vybírat pro ně členské příspěvky.

Výsledný zákon vznikl jako kompromis mezi vládou a odbory. Podle vlády má nový zákon zlepšit rovnováhu mezi zaměstnavateli a zaměstnanci, jeho výsledkem má být povzbuzení zaměstnanosti i ekonomické výkonnosti země. Organizace zaměstnavatelů vyjádřily se zákonem spokojenost, neboť podle nich dostatečně garantuje zaměstnavatelům základní práva. Podle opozice však omezuje práva zaměstnanců i odborových organizací a znamená značné zvýhodnění zaměstnavatelů vůči zaměstnancům.

Přesné znění zákoníku práce (I. zákon z roku 2012) je možno najít na internetu – <http://www.complex.hu/kzldat/t1200001.htm/t1200001.htm> (je třeba rozkliknout „tartalomjegyzék“ a zde vybrat oblast, která nás zajímá - v maďarštině).

Některé pasáže ze zákoníku práce:

Maximální délka pracovní doby:

8 hodin denně, 40 hodin týdně – více zákoník práce – Zákon č. I. z roku 2012

Minimální doba odpočinku:

Pokud časový rozsah určené denní pracovní doby přesáhne 6 hodin, odpočinek činí 20 minut, pokud práce překročí 9 hodin, pak má nárok na dalších 25 minut. Děje se tak na základě dohody mezi zaměstnavatelem a zaměstnancem nebo kolektivní smlouvy: max. 60 minut.

Mezi směnami má zaměstnanec nárok na 11 hodinovou souvislou dobu odpočinku.

Zaměstnanec má týdně nárok na 48 hodin odpočinku týdně bez přerušení, z čehož musí tento čas připadat měsíčně alespoň jednou na neděli.

Minimální délka dovolené:

Zaměstnanec má v každém v pracovním poměru stráveném kalendářním roce nárok na řádnou dovolenou, která sestává ze základní (20 dní) a náhradní dovolené (podle věku je maximálně 10 dní). Dle počtu dětí náhradní dovolená zůstala, ale novinkou je, že oba dva rodiči na ni mají nárok. Odklonit se od počtu dní náhradní dovolené (určeného v zákoníku práce) v případě kolektivní smlouvy je možno pouze v případě, že je to ve prospěch zaměstnance.

Rozsah základní dovolené je 20 pracovních dní. Dovolená se zvyšuje na:

- 21 dní u zaměstnance, který dosáhl věku 25 let;
- 22 dní u zaměstnance, který dosáhl věku 28 let;
- 23 dní u zaměstnance, který dosáhl věku 31 let;
- 24 dní u zaměstnance, který dosáhl věku 33 let;
- 25 dní u zaměstnance, který dosáhl věku 35 let;
- 26 dní u zaměstnance, který dosáhl věku 37 let;
- 27 dní u zaměstnance, který dosáhl věku 39 let;
- 28 dní u zaměstnance, který dosáhl věku 41 let;
- 29 dní u zaměstnance, který dosáhl věku 43 let;
- 30 dní u zaměstnance, který dosáhl věku 45 let.

Minimální mzda:

Do r. 2011 byla stanovena minimální mzda 78.000 HUF pro nekvalifikované osoby, při pracovním zařazení vyžadujícím alespoň středoškolské vzdělání činila minimální mzda 94.000 HUF.

Pro rok 2012 platila hrubá minimální mzda ve výši 93.000 HUF pro nekvalifikované osoby a 108.000 HUF. Pro rok 2013 je hrubá minimální mzda stanovena na 98.000 HUF a 114.000 HUF.

V novém zákoníku je instituováno spropitné a to tak, že pracovník ho bez předchozího souhlasu zaměstnavatele nesmí od třetí osoby přijmout.

Existuje zákon č. XCIII z roku 1996, který se zabývá vyhlášením Dohody o zabránění dvojího zdanění v oblasti příjmových a majetkových daní mezi ČR a Maďarskou republikou ze 14. ledna 1993, v Praze.

Změny zákona č. I. z roku 2012, které platí od 1.1.2013 se týkají např. dovolené a výše její výplaty (zrušili pojem průměrná výplata pro výplatu dovolené od roku 2013 a místo toho zavedli platbu za domu

nepřítomnosti – to se v praxi neosvědčilo, neboť byly rozdíly v tom, který měsíc si zaměstnanec vzal dovolenou, a nyní se už vrací k původnímu výpočtu dovolené), platby za dobu nepřítomnosti a zaplacení platu v devizách (v případě výkonu práce v zahraničí nebo v případě výjimky stanovené zákonem musí být mzda stanovena a vyplácena ve forintech).

Potřebné informace ohledně zaměstnávání cizinců v HU najdete na stránkách

www.kormanyhivatal.hu/hu/ugytipusok/munkaval-kapcsolatos-ugyek/munkaugyi-kozpontoz-tartozo-ugyek/kulfoldiek-magyarorszag-i-munkavallalasanak-engedelyezese-engedelymentes-munkavallalas-bejelentesenek-intezese (bohužel jen v maďarštině).

Nejdůležitější informace:

K vykonávání práce českým občanem v HU není třeba povolení, existuje pouze ohlašovací povinnost. Ohlášení je povinen učinit zaměstnavatel a to v Pracovním centru (Munkaügyi Központ), který je kompetentní dle místa vykonání práce. Obsah ohlášení: počet zaměstnaných, jejich věk, jejich školní vzdělání, státní příslušnost, číslo FEOR pracovního okruhu, formu právního vztahu zaměstnání, v případě rodinného příslušníka označení jeho právního postavení, informaci o tom, zda právní vztah zaměstnání vznikl či zanikl.

Pracovní centrum potvrzuje ohlášení a oznámené údaje eviduje. Vynechání povinnosti nahlášení se postihuje sankcemi.

8. Základní podmínky pro uplatnění českého zboží na trhu

Poslední aktualizace – duben 2013

Aktuální informace viz rovněž stránky:

Zastoupení MPO v Budapešti (dřívější kancelář CzechTrade) - www.czechtrade.org.hu ,
www.czechtrade.cz

Česko-maďarský obchodní klub (CSMÜK) - www.csmuk.hu

Úřad pro přistěhovalectví a státní občanství - Bevándorlási és Állampolgársági Hivatal - www.bmbah.hu

Ministerstvo zahraničních věcí - www.kulugyminiszterium.hu/kum/en/bal/consular_services/Entry_of_Foreigners_to_Hungary

Národní daňový a celní úřad - Nemzeti Adó- és Vámhivatal - www.nat.gov.hu

Úřad pro veřejné zakázky - www.kozbeszerzes.hu

8.1. Distribuční a prodejní kanály, využívání místních zástupců, další faktory ovlivňující prodej

Distribuce a prodej spotřebního zboží v HU probíhá obdobným způsobem jako v ČR. Maďarsko disponuje rozsáhlou sítí maloobchodů (více jak 160.000), supermarketů a hypermarketů. Nákupní a zábavní centra zde mají delší tradici než v ČR. Oproti ČR je v HU více rozšířen klasický prodej na tržističích, především v rámci prodeje potravinářských a zemědělských výrobků. Dodávky do maloobchodů se dějí buď přes síť velkoobchodů nebo některé maloobchodní řetězce mají vlastní distribuci a zboží nakupují do svých prodejen přímo od výrobců a dovozců (např. CBA, Univer Coop, Reál).

Dodávky do supermarketů a hypermarketů do vstupu HU do EU se prováděly centrálně přímo od výrobců. Zboží ze zahraničí se nakupovalo centrálně, ovšem přes podnik (velkoobchod, nebo zástupce) se sídlem v HU. Po vstupu HU do EU dochází ke spolupráci mezi řetězci v sousedních zemích, např. stejné řetězce v ČR a HU si vzájemně vyměňují zboží vyrobené v obou zemích.

Dodávky do nákupních zábavných center mají spíše charakter dodávek do maloobchodů. Zde ale převažují obchody se značkovým zbožím. Tyto obchody dostávají zboží buď přímo od výrobce, nebo od distributora s oprávněním obchodovat se značkou.

Dodávky spotřebního zboží z ČR je možno realizovat přímo maďarskému partnerovi (prodejci) nebo prostřednictvím obchodního zástupce. Další možností je založit v HU dceřinou společnost. Při vyhledávání maďarského partnera lze též využít služeb Zastoupení MPO v Budapešti (dřívější kancelář agentury pro podporu exportu CzechTrade) – internetová stránka www.czechtrade.org.hu , www.czechtrade.cz, email: budapest@czechtrade.cz .

Další možností jak uplatnit české zboží na trhu je pověřit jeho distribucí existující společnost, která již distribuuje jiné zboží z ČR na zdejším trhu a má kapacity k rozšíření nabídky (výhoda je, že v tomto případě je možné si vyžádat reference). Případného partnera je možno hledat i mezi členy Česko-maďarského obchodního klubu (CSMÜK), který působí v Maďarsku (www.csmuk.hu).

8.2. Podmínky zaměstnávání cizinců a místních sil

Zaměstnávání cizinců

Vstupem ČR, SR a HU do EU si tyto státy vzájemně otevřely pracovní trh. Český občan, který chce pracovat v HU, nepotřebuje k práci pracovní povolení (dle nařízení vlády HU č. 93 z dubna 2004). Po příjezdu do HU občan České republiky nemá přihlašovací povinnost. Může se zdržovat na území Maďarska bez dalšího povolení 90 dnů. Po tomto termínu musí požádat o registraci (Regisztrációs Igazolás) v kanceláři Úřadu pro přistěhovalectví a státní občanství (orgán cizinecké policie – Bevándorlási és Állampolgársági Hivatal) podle místa pobytu, viz <http://www.bmbah.hu>.

K žádosti občan ČR musí doložit následující:

- pas nebo občanský průkaz
- vyplnit formulář
- 1 fotografii
- kolek – 1.000,- HUF

- formulář k ohlášení pobytu – k tomu doloží vlastnický list nebo smlouvu o nájmu nebo podnájmu s podpisem vlastníka

- doklady potvrzující účel pobytu, co může být
 - u zaměstnance pracovní smlouva
 - u živnostníka – živnostenský list
 - u podnikatele – výpis z obchodního registru
 - u studentů – potvrzení o zápisu nebo přijetí k studiu
 - u rodinných příslušníků – matriční doklad
 - u důchodců – potvrzení o predisponování důchodu

- zdravotní pojištění

Platnost registrační karty není omezena. V kanceláři pro vydávání dokladů (Okmányiroda) dostane občan registrační kartu s jeho adresou v Maďarsku (Lakcímet Igazoló Hatóság Igazolvány). Registrace v hlavním městě pro občany Evropského hospodářského prostoru se vyřizuje na adrese:

Bevándorlási és Állampolgársági Hivatal

(Úřad pro přistěhovalectví a státní občanství)

Budafoki út 60.

1117 Budapest XI.

tel.: 00 36 1/463 9133, fax 463 9135

Na téže adrese funguje také Kancelář pro vydávání dokladů (Okmányiroda). Tyto kanceláře budou postupně fungovat i vedle regionálních kanceláří, sídlo mají na radnicích (místní samosprávy).

Názvy, místní příslušnost a sídla samospráv jsou uvedeny na internetových stránkách Úřadu pro přistěhovalectví a státní občanství (orgán cizinecké policie – Bevándorlási és Állampolgársági Hivatal) <http://www.bmbah.hu>.

Na příslušném úřadě práce podle sídla firmy je třeba ještě vyplnit oznamovací formulář s údaji o maďarském zaměstnavateli, zaměstnanci apod. a přiložit fotokopii osobního průkazu s úředním překladem do maďarštiny.

Případné další praktické informace (v angličtině) lze získat na:

www.kulugyminiszterium.hu/kum/en/bal/consular_services/Entry_of_Foreigners_to_Hungary

Při přijímání maďarského občana do zaměstnaneckého poměru v obchodním zastoupení zahraničního subjektu v HU platí pro obchodní zastoupení stejné předpisy jako pro ryze maďarské zaměstnavatelské organizace. Povinností zaměstnavatele, obdobně jako je tomu v ČR, je nahlásit přijetí nového zaměstnance na sociální a zdravotní pojišťovnu.

Vyslaný pracovník musí ještě před zahájením výkonu práce požádat o daňový identifikační znak (adóazonosító jel) na místně příslušném daňovém úřadě (Nemzeti Adó- és Vámhivatal - NAV). U tohoto úřadu je pak třeba pracovníka zaregistrovat, pokud jeho předpokládaná délka vyslání přesáhne 183 dní. Více informací: <http://www.nav.gov.hu/> nebo na telefonním čísle: 06 40 42 42 42.

Doklady, které musí být k dispozici v místě výkonu činnosti (jejich překlad není nutný):

- formulář E 101, resp. E 102, E 106
- EHIC – evropská karta zdravotního pojištění
- pracovní smlouva, z níž je zřejmé, že v Maďarsku dočasně pracuje na základě vyslání
- identifikační doklad

Povinnost archivace: V Maďarsku je v oblasti sociálního pojištění zaměstnavatel povinen schraňovat dokumenty související s placením příspěvků sociálního pojištění a přiznáváním příspěvků po dobu pěti let.

Povinnost ustanovení odpovědného zástupce: Požadavky pracovního práva pro určení zástupce neexistují, způsob zastupování je ponecháván na rozhodnutí zaměstnavatele, a pouze při neexistenci takového rozhodnutí stanoví zákon předpoklad uznání zaměstnance za zástupce zaměstnavatele. Právníckou osobu může před daňovým úřadem zastupovat osoba disponující zastupitelským právem podle příslušných pravidel, plnoletý zaměstnanec, který doloží oprávněnost k zastupování, právní poradce, dále advokát, advokátní kancelář, právník evropského společenství, daňový odborník, diplomovaný daňový odborník, daňový poradce, účetní jakož i zaměstnanec nebo člen hospodářské společnosti resp. jiné organizace oprávněné poskytovat služby v oblasti účetnictví, účetní evidence nebo daňového poradenství.

Povinnost ustanovení odpovědného zástupce pro přebírání písemností: Výše uvedené pravidlo se vztahuje také na přebírání písemností.

Podrobnosti ohledně potřebných procedur na Úřadu pro přistěhovalce a státní občanství jsou v angličtině na stránkách - http://www.bevandorlas.hu/ugyintezes_eljarasrend.php.

Další podrobnosti najdete v kapitole 7.9. Podmínky pro zaměstnávání občanů z ČR.

8.3. Podmínky pro zřízení kanceláře, reprezentace, společného podniku

Nejvýznamnějšími zákony, upravující podmínky podnikání pro cizince v HU jsou tyto:

- XXIV z roku 1988 Investování cizinců v HU
- CXLIV z roku 1997 Obchodní organizace
- CXXXII z roku 1997 Zřizování obchodního zastoupení
- XLV O evropské akciové společnosti, r. 2004
- XXXIV O podpoře rozvoje malého a středního podnikání, r. 2004
- VIII O podpoře rozvoje malého a středního podnikání - modifikace zákona XCV z roku 1999, r. 2004

Pro zřízení obchodního zastoupení existují v HU dvě základní možnosti:

- Zahraniční firma pověří tuzemskou hospodářskou organizaci zahraničního obchodu, která na základě smlouvy o zastoupení bude tyto aktivity vykonávat. K uzavření této smlouvy není nutné žádné jiné schválení, za předpokladu, že jsou splněny ze strany maďarského partnera

podmínky vládního nařízení 112/1990 (23.10.1990). Další podmínkou je registrace zahraničně-obchodní činnosti maďarského partnera u MNB - Maďarské národní banky.

- Přímé zastoupení, tj. zřízení informační a servisní kanceláře. U Rejstříkového soudu HU (Cégbíroság) se tímto zabývá JUDr. János Bártai (tel. 00 36 1/3544865) a JUDr. Anna Romoda (tel. 00 36 1/3544863), společný fax 00 36 1/3111216.

Při registraci uvedených forem podnikatelského subjektu je požadována povinná spoluúčast právníka. Řídícím dokumentem k firemní registraci je nařízení 13/1989 (16.12.1989) vydané IM - Ministerstvem spravedlnosti. Obvyklou formou obchodního zastoupení je s.r.o. Předepsaná minimální hodnota základního jmění v tomto případě je 3 mil.HUF, v případě a.s. je stanovena na 20 mil. HUF.

Rozšířenou formou podnikání jsou v Maďarsku i komanditní společnosti. Zahraniční firmy zde s oblibou zřizují i svoje filiálky nebo zastoupení (zákaz obchodní činnosti) za účelem marketingu, propagace a přípravy svých investic do maďarské ekonomiky.

V současnosti v HU převládá forma přímého obchodního zastoupení českých firem, která umožňuje provádět obchodování.

Kontaktní instituce k založení podnikatelského subjektu jsou:

- NAV (Nemzeti Adó- és Vámhivatal/Tax and Financial Audit Office) (DIČ)
- KSH (Központi Statisztikai Hivatal/ Central Statistical Office (statistické číslo)
- Társadalombiztosítási Igazgatóság/Social Security Directorate (reg. číslo)
- Cégbíroság/Court of Registration (IČO)
- Banka, poskytující služby pro podnikatele (bankovní účet)
- Komora (obchodní a průmyslová, agrární, živnostenská) (reg.číslo)

Központi Statisztikai Hivatal (Ústřední statistický úřad)

1024 Budapest, Keleti Károly u. 57.
tel.: (36-1)345 6000, fax: (36-1)345 6378
Internet: www.ksh.hu

Budapest és Pest Megyei Társadalombiztosítási Igazgatóság (Ředitelství sociálního pojištění pro Budapest a župu Pest)

1081 Budapest, Fiumei út 19/a
tel.: (36-1)288 5100

Nemzeti Adó- és Vámhivatal (NAV) - Dél-Budapesti Igazgatóság(Daňový a finanční úřad - ředitelství pro jižní Budapest)

1132 Budapest, Haller u. 3-5.
tel.: (36-1)299 4000, fax: (36-1)299 4973

Nemzeti Adó- és Vámhivatal (NAV) - Pest Megyei Igazgatóság(Daňový a finanční úřad - ředitelství pro župu Pest)

1132 Budapest, Váci út 48/c-d
tel.: (36-1)412 5400, fax: (36-1)450 4003

Budapesti Cégbíroság (Rejstříkový soud pro Budapešť)

1051 Budapest, Nádor u. 28.
tel.: (36-1)331 1150

Pest Megyei Cégbíroság (Rejstříkový soud pro župu Pest)

1064 Budapest, Rózsa u. 79.
tel.: (36-1)312 1629, fax: (36-1)312 6409

Tyto instituce mají své zastoupení kromě Budapešti i ve všech župách.

Náklady na založení organizace a podnikatelského subjektu jsou různé s přihlédnutím např. k výši poplatku za právníka, počtu zaregistrovaných činností atd. (založení s.r.o. cca 300 000 HUF).

Lhůta vyřizování nutná pro zahájení činnosti nové organizace je v průměru 3 až 4 týdny (doba od data zahájení spolupráce s právníkem k datu, kdy se od firemního soudu Cégbírószág získá potvrzení o podání žádosti o registraci). Získáním tohoto potvrzení se stává nová organizace plnohodnotným právním subjektem. Vlastní výpis z obchodního rejstříku se získá za dobu jednoho i více měsíců. (Uvedené časové údaje jsou typické pro Budapešť, kde jsou stále problémy s přetížeností firemního soudu. Situace mimo hlavní město je příznivější).

Průměrné ceny za pronájem kanceláří v HU (v roce 2012 byly zhruba následující):

Kategorie A: od 9 – 25 EUR / m² / měsíc + DPH

Kategorie B: od 5 - 12 EUR / m² / měsíc + DPH

Kategorie C: od 3 – 7 EUR / m² / měsíc + DPH

8.4. Požadavky na propagaci, marketing, reklamu (využití HSP)

Cílená propagace je rovněž na maďarském trhu nevyhnutelná. V oblasti celoplošných televizních a rozhlasových reklam jsou zastoupeny hlavně nadnárodní společnosti, které vedou tvrdý a nákladný boj o zákazníka. Typické je to zejména v případě spotřebního zboží, kde je situace obdobná jako v ČR (reklamy na prací prášky, hygienické potřeby, jogurty, krmiva pro kočky a psy, atd.).

Největší firmy zabývající se průzkumem trhu v Maďarsku
Kopint-Datorg Rt.
Szonda Ipsos Kft.
GFK Hungária Kft.
Taylor Nelson Sofres Hungary Kft.
Hoffmann Kft.
MARKETLINK Kft.
TÁRKI Rt.
GKI Gazdaságkutató Rt.
Hoffmann Kvalitatív Piackutató Kft.
TGI Magyarország Kft.

Kromě deníků s celostátní působností se výrobci z ČR vyplatí soustředit se také na inzerce v odborných periodikách a současně na inzerce ve vysílání regionálních rozhlasových a TV stanic.

Z výstav vystupuje do popředí význam účasti na specializovaných výstavách se speciálním odborným zaměřením (viz bod 8.9.).

Základní význam má příprava reklamních materiálů a prospektů v maďarštině zejména u spotřebního zboží.

8.5. Způsoby řešení obchodních sporů

Maďarská strana má při uzavírání obchodních dohod snahu prosadit do dohody zásadu řešení případných sporů u maďarského soudu. Při přetíženosti zdejšího soudnictví a určité nejednotnosti výkladů některých právních předpisů se však doporučuje zakotvit do smlouvy zásadu řešení případného sporu v zahraničí, např. dle rakouských právních norem a v Rakousku.

Zákon, obdobně jako v dalších zemích EU umožňuje i použití instrumentu mimosoudního vyrovnání spotřebitelských sporů (viz zákon CLV z roku 1997 v platném znění). Základní podmínkou jeho použití je existence možnosti použití mimosoudního vyrovnání ve smlouvě mezi oběma stranami.

Zřízení podniku, kanceláře v HU – právníci

Dr. Szatmári Emese (mluví anglicky)

1037 Budapest, Remetehegyi árok 5.

tel.: 00361/4532687

fax: 00361/4532689

mobil: 003630/9441701

e-mail: atemus@t-online.hu

Balázs & Holló (název právní kanceláře), (mluví anglicky, německy, italsky, francouzsky, rusky)

Právní kancelář je členem East Legal Team EEIG.

1066 Budapest, Teréz krt. 46.Mark Center, 4.p.,

tel.: 0036 1 392 5697

e-mail: office@balazshollo.hu

web: www.balazshollo.hu

Dobos J. László, Dr. (ruština, angličtina)

1131 Budapest, Keszkenő u. 21.fsz.1.

tel.: 00 36 70/3126700

e-mail: dobos.laszlo@chello.hu

Földes-Kővári-Zilai (název právní kanceláře), (mluví anglicky, německy, francouzsky a rusky)

1055 Budapest, Falk Miksa u. 16.II/2

tel.: 00 361/3127638, 2693184

e-mail: ugyved@fkzlayers.hu

Hajdú István, Dr. (mluví česky a anglicky)
1121 Budapest, Sün u. 8.

tel./fax: 00 361/2492828
e-mail: hajduihajdu@t-online.hu

Pucsok Albert, Dr. (mluví anglicky a rusky)
tel.: 00361/266 79 63
e-mail: albert.pucsok@pui.hu

Szabó Károly Gergely, Dr. (mluví německy, anglicky, italsky a rusky)
tel.: 00 36 1/2240940
e-mail: ksazbo@kszabo.hu

Varga Bernadett, Dr. (mluví slovensky)
tel.: 003620/3606050
e-mail: bernadett@drvarga.eu

Dr. Kertész Anikó (mluví anglicky a francouzsky)

1143 Budapest, Besnyői utca 9.

mobil: 003620/9971324

tel./fax: 00361/2516754

e-mail: kertesz@kerteszaniko.hu

Dr. Finta Gábor (mluví česky, slovensky a maďarsky)

1082 Budapest, Kisfaludy u. 28/B1/5

tel.: 003630/3105372

drfinta@drfinta.eu

právník, Illés Law Office

2089 Telki, Harangvirág utca 37. (u Budapešti)

+36 20 459 8785

illes@illes-law.hu

www.illes-law.hu

(rovněž podpora podnikání : Instant Business Szolgáltató Kft. - www.instantbusiness.hu – česky)

8.6. Režim zadávání veřejných zakázek

Veřejné zakázky v Maďarsku upravuje Zákon o veřejných zakázkách č. CVIII z r. 2011. http://portal.kt.hu/data/documents/2012/06/06/Kbt_2012_05_01.pdf

Více informací je možno získat na webové stránce Úřadu pro veřejné zakázky www.kozbeszerzes.hu .

Plné znění textu vypisované zakázky se vyhledává v on-line věstníku Közbeszerzési Értesítő (Zpravodaj veřejných zakázek)

<http://kba.kozbeszerzes.hu/apex/f?p=103:35:1244350687929855> .

Znění vypisované zakázky (v maďarštině) může OEÚ ZÚ Budapešť zaslat zájemci na požádání. Veřejné zakázky bývají vypisovány v maďarštině. V češtině jsou zakázky na úrovni EU k dispozici na internetových stránkách (ve velmi zkrácené verzi) na adrese:

<http://ted.europa.eu/TED/main/HomePage.do> .

Účast zahraničních účastníků je ztěžována např. velmi krátkými termíny pro povinné zakoupení dokumentace, nepoužíváním mezinárodních IBAN kódů pro převody plateb a kvůli problematické komunikaci s maďarskými firmami, která se může uskutečnit ve většině případů pouze v maďarštině.

8.7. Problémy a rizika místního trhu

Likvidita obchodních partnerů

Hospodářská krize, která se projevila v roce 2009, přivedla mnohé firmy do potíží. S tím souvisely i občasné potíže s platební schopností partnerů či s protahování dob splatnosti. Přestože krize zároveň trh zčásti „pročistila“, mohou se její důsledky ještě projevovat. Doba úhrad závazků zůstává bohužel dosud poměrně dlouhá, zejména při větších projektech a vyšších hodnotách. V HU se dnes lze ke svým penězům dostat v průměru do 50 dnů. Rostoucí trend vykazuje i podíl extrémně dlouhé platební lhůty, což může být 90 dnů i více. To je dáno zvýšeným počtem společností s finančními problémy. Přístup maďarských firem k financím je obecně nákladnější i s ohledem na vyšší úroveň úrokových měr – základní sazba Maďarské národní banky činila ještě k lednu 2012 7%, od té doby je postupně snižována až na 4,75% (k 24.4.2013), nicméně sehnat firemní úvěr s úrokem pod 10% byl zatím problém. I proto Maďarská národní banka připravila letos program, který má malým a středním firmám zabezpečit levnější úvěry (měl by fungovat od poloviny r. 2013).

Každopádně je vždy důležité mít partnera odpovídajícím způsobem prověřeného a jasně dohodnuté podmínky plateb i jejich zajištění. V souvislosti s potřebou prověření partnera je možné obrátit se na zastoupení MPO v Budapešti (dříve kancelář CzechTrade), která nabízí službu kompletního prověření partnera, a to jak z finančního hlediska, tak i na základě přehledu historie společnosti nebo jejich majitelů. Případně může zprostředkovat potřebnou právní pomoc.

Zastoupení MPO v Budapešti: stránka www.czechtrade.org.hu , www.czechtrade.cz, email: budapest@czechtrade.cz .

Místní a zahraniční konkurence

Konkurenční prostředí pro obchodní aktivity pro subjekty z ČR je náročné. Důvodem je citelná zahraniční konkurence. Po vstupu HU do EU konkurenční tlak především ze strany podnikatelů ze starých členských států na maďarský trh dále vzrostl. Západní firmy přitom využívají výhody silného domácího finančního zázemí. Na druhé straně roste konkurence levnějších a dnes již i kvalitnějších výrobků z východu.

Certifikace

Od 1.5.2004 se uznávání certifikátů řídí direktivami EU.

8.8. Problematika ochrany duševního vlastnictví

Velvyslanectví ČR nejsou v Maďarsku známy případy porušování práv duševního vlastnictví ve vztahu k českým subjektům. Stav ochrany duševního vlastnictví odpovídá úrovni v EU a našem středoevropském regionu.

V Maďarsku vstoupila dnem 29. září 2002 v platnost Smlouva o ochraně autorských práv vytvořená a podepsaná v Ženevě v prosinci 1996 WIPO (World Intellectual Property Organization), v Maďarsku ohlášená zákonem XLIX. z roku 2004.

Podle předpisů EU funguje od května 2004 při regionálním velitelství Celní a finanční správy pro střední Maďarsko Oddělení pro ochranu práv duševního vlastnictví, který má také oprávnění zavést řízení v případě zjištění porušení práv na ochrannou značku.

8.9. Obvyklé platební podmínky, platební morálka

Platební zajišťovací nástroje používané při zahraničním obchodě jsou srovnatelné s podmínkami obvyklými v rozvinutých zemích světa (Letter of Credit, bankovní garance, zajištění nemovitostí či zbožím atd.). V posledních letech se v HU rozšiřuje vyrovnání za obchodní případy formou faktoringu. Platební morálka v porovnání s celkovou situací v regionu však není vyhovující, úhrady závazků z obchodní činnosti se mohou pohybovat i k 90 dnům (více viz rovněž 8.7). Objem křížových pohledávek se v posledních měsících roku výrazně zvyšuje.

Česká koruna je vedena u MNB od dubna 1997. Z obchodních bank ji vedou prakticky všechny, dále některé cestovní kanceláře a soukromé směnárny. U směnného kursu mohou být poměrně velké odlišnosti.

Dosud se profinancování většiny obchodních případů mezi HU-ČR realizuje v EUR nebo USD prostřednictvím obchodních bank, a to přesto, že i HUF je vedena u ČNB. V posledních letech byl v souvislosti se členstvím obou zemí v EU patrný posun ve prospěch užívání EUR místo USD. V dolarech se obchodují obvykle komodity, které jsou v této měně kotovány na světových burzách.

Většina přímých plateb ze zahraničí za zboží se provádí rychlou platbou (SWIFT za cca 1 den).

8.10. Významné veletrhy a výstavy v teritoriu

a) Výstavy v roce 2013

(aktualizace k dubnu 2013)

Nejvýznamnější veletrhy jsou převážně soustředěny v Budapešti. Vedle toho existují i některé další veletrhy v dalších městech, spíše regionální povahy. V Budapešti jsou hlavními veletržními firmami HUNGEXPO a SYMA, v Debrecíně na východě Maďarska firma V□Trade.

Seznam hlavních veletržních firem a jimi organizovaných veletrhů a výstav:

HUNGEXPO Zrt. (největší veletržní společnost)

1101 Budapest, Albertirsai út 10. (Expo tér 1.)

Pošt. adresa: 1441 Budapest, Pf. 44

Telefon: +36-1/2636000

Fax: +36-1/2636098

E-mail: hungexpo@hungexpo.hu

<http://www.hungexpo.hu/>

Zástupcem HUNGEXPO v ČR je:

EXPO-Consult and Service s.r.o

Ing. Jan Vondruška

Příkop 4

Brno 604 45

Tel.: 5-4517 6158-60

Mobil: 602 711012

Fax: 5-4517 6159

E-mail: vondruska@expocs.cz

Internet: <http://www.expocs.cz>

A. Výstavní program na ploše HUNGEXPO v roce 2013 – akce Hungexpo i dalších organizátorů

18.-19.1. – EDUCATIO, mezinárodní vzdělávací odborná výstava, tel.: +36-1/4773131,
www.kiallitas.educatio.hu , educatio2013@educatio.hu

30.1.-2.2. – AGROMASHEXPO, mezinárodní výstava zemědělství a zemědělských strojů, tel.:
+36-1/263-6075, www.hungexpo.hu/agromashexpo , agromashexpo@hungexpo.hu

30.1.-2.2. – AGRÁRGÉPSHOW, zemědělská výstava prostředků a strojů, tel.: +36-70/2088301,
www.agrargepshow.hu , megfosz@gmail.com

30.1.-2.2. - SZŐLÉSZET ÉS PINCÉSZET - mezinárodní odborná výstava vinařství, tel.:
+36-1/263-6075, www.hungexpo.hu/szoleszetespinceszet , szpkiallitas@hungexpo.hu

30.1.-2.2. - MAGYAR KERT, Maďarská zahrada, tel.: +36-1/263-6075, www.hungexpo.hu/magyarkert, kertkiallitas@hungexpo.hu

14.-17.2. - FEHOVA, mezinárodní výstava zbraní, rybaření a myslivectví, tel.: +36-1/263-6075, www.hungexpo.hu/fehova , fehova@hungexpo.hu

14.-17.2. - BUDAPEST BOAT SHOW, mezinárodní výstava lodí, tel.: +36-1/263-6541, www.hungexpo.hu/boatshow , boatshow@hungexpo.hu

28.2-3.3. - UTAZÁS -, mezinárodní výstava cestovního ruchu, tel.: +36-1/263-6541, www.hungexpo.hu/utazas , utazas@hungexpo.hu

28.2-3.3. - KARAVÁN SZALON, mezinárodní výstava karavanů, tel.: +36-1/263-6541, www.hungexpo.hu/karavanszalón , karavanszalón@hungexpo.hu

28.2-3.3. - VITALEXPO, vytvoření mostu mezi doktory a pacienty, tel.: +36-1/263-6451, www.hungexpo.hu/vitalexpo , vitalexpo@hungexpo.hu

28.2-3.3. - PORT.HU BRINGAEXPO, odborná výstava kol, www.bringaexpo.eu , info@bringaexpo.eu

22.-24.3. - AUTÓ-MOTOR-TUNING SHOW, tel.: +36-20/578-1166, www.tuningshow.hu, show@carstyling.hu ,

22.-24.3. - CARSTYLING.HU TUNING SHOW, www.carstyling.hu

22.-24.3. - BUDAPEST MOTOR FESZTIVÁL, mezinárodní festival motocyklů, tel.: +36-1/263-6486, www.hungexpo.hu/motor , motorshow@hungexpo.hu

10.-14.4. - CONSTRUMA, mezinárodní odborná výstava stavebního průmyslu a technického zařízení, tel.: +36-1/263-6070, www.hungexpo.hu/construma , construma@hungexpo.hu

10.-14.4. - HUNGAROTHERM, mezinárodní výstava ventilace a klimatizace, tel.: +36-1/263-6070, www.hungexpo.hu/hungarotherm , hungarotherm@hungexpo.hu

10.-14.4. - RENE0, odborná výstava obnovitelné energie, www.hungexpo.hu/reneo

10.-14.4. - OTTHON Design, mezinárodní výstava zařízení bytu, tel.: +36-1/263-6070, www.hungexpo.hu/otthon-design , otthondesign@hungexpo.hu

10.-13.4. - URB:ICON, mezinárodní výstava rozvoje měst, tel.: +36-1/263-6070, www.hungexpo.hu/urbicon , urbicon@hungexpo.hu

20.4. - BABYMARKET GYERMEKEXPO ÉS BABARUHABÖRZE, rodinná burza dětského oblečení, tel.: +36-26/572-085, www.babaholmiborze.hu , info@babaexpo.hu

24.-26.4. - MKIK SZAKMA SZTÁR FESZTIVÁL, národní finále soutěže o nejlepšího studenta pořádané Maďarskou obchodní a průmyslovou komorou, tel.: +36-1/457-5416, www.szakmaszta.hu , kalmar@mkik.hu

14.-19.5. - KUTYA VILÁGKIÁLLÍTÁS 2013, Světová výstava psů 2013, www.wds2013.hu , press@wds2013.hu

28.-31.5. - MACHTECH, mezinárodní výstava strojírenství, tel.: +36-1/263-6075, www.hungexpo.hu/machtech , machtech@hungexpo.hu

28.-31.5. - INDUSTRIAUTOMATION, mezinárodní výstava průmyslu a automatizace, tel.: +36-1/263-6384, www.hungexpo.hu/industriaautomation , industria@hungexpo.hu

4.-8.9. - BNV, mezinárodní veletrh spotřebního zboží v Budapešti, tel.: +36-1/263-6103, www.hungexpo.hu/bnv , bnv@hungexpo.hu

4.-8.9. – KÖLYÖKPARADÉ, mezinárodní výstava pro děti, tel.: +36-1/263-6103, www.hungexpo.hu/kolyokparade , kolyokparade@hungexpo.hu

18.-22.9. – OMÉK, celostátní zemědělská a potravinářská výstava a veletrh, www.omek2013.hu

01.-03.10. – BUDATRANSPACK, mezinárodní odborná výstava balící techniky, tel.: +36-1/263-6541, www.hungexpo.hu/budatranspack , budatranspack@hungexpo.hu

01.-03.10. – PRINTEXPO, odborná výstava tiskařství, tel.: +36-1/263-6541, www.hungexpo.hu/printexpo , printexpo@hungexpo.hu

01-03.10. – BUSINESS TRAVEL SHOW, mezinárodní odborná výstava obchodu a turismu, tel.: +36-1/266-5853, www.businesstravelshow.hu , rendezveny@turizmus.com

02.-03.10. – SERVICE EXPO, mezinárodní výstava obchodních služeb, tel.: +36-1/263-6541, www.hungexpo.hu/serviceexpo , serviceexpo@hungexpo.hu

15.-17.10. – HOVENTA , mezinárodní odborná výstava hoteliérství, turistiky a gastrotechniky, tel.: +36-1/263-6541, www.hungexpo.hu/hoventa , hoventa@hungexpo.hu

7.-9.11. – AUTÓTECHNIKA, mezinárodní odborná výstava automobilové techniky, tel.: +36-1/263-6075, www.hungexpo.hu/autotechnika , automobil@hungexpo.hu

7.-9.11. – AUTOMOTIVE HUNGARY, mezinárodní odborná výstava dodavatelů automobilového průmyslu, www.hungexpo.hu , automotivexpo@hungexpo.hu

22.-24.11. – ÍZEK ÉS BOROK, mezinárodní odborná výstava gastronomie a vín, tel.: +36-1/263-6103, www.hungexpo.hu/borokesizek , izekesborok@hungexpo.hu

22.-24.11. – TÉLKÖSZÖNTŐ VIGASSÁG, příprava na zimu (dárky, cesty atd.), tel.: +36-1/263-6103, www.hungexpo.hu/telkoszonto , telkoszonto@hungexpo.hu

SYMA – veletržní a konferenční centrum

SYMA

H-1146 Budapest, Dózsa György út 1.
Telefon: +36 1/460-1100

Fax: + 36 1/460-1160

Email: syma@syma.hu

Web: www.syma.hu

Akce SYMA v roce 2013

3.-4.3. – Nemzetközi Bőr és Cipő Szakkiállítás, Tavasz - Mezinárodní odborná výstava kůže a obuvi, Jaro, tel.: +36-1/460-1163, <http://www.syma.hu> , syma@syma.hu

22.-24.3. – Legjobb otthon Lakberendezési Kiállítás és Vásár – Nejlepší domov - Výstava a veletrh zařízení bytu, tel.: +36-1/460-1163, <http://www.syma.hu> , syma@syma.hu

9.-11.4. – Labortechnika Szakkiállítás - Odborná výstava laboratorní techniky, tel.: +36-1/460-1124, www.labortechnika.hu, szervezes@syma.hu

12.-21.4. – **Tavaszi Kedvezményes Cipő-és Ruhavásár** – Jarní výhodný veletrh obuvi a oblečení, tel.: +36-1/460-1102, <http://www.syma.hu> , antal-jakab.zsuzsa@syma.hu

8.-9.9. – **Nemzetközi Bőr és Cipő Szakkiállítás, Ősz** - Mezinárodní odborná výstava kůže a obuvi, Podzim, tel.: +36-1/460-1163, http://www.syma.hu/syma_event_sub.php?lang=hu&id=1 , syma@syma.hu

12.-21.10 – **Őszi Kedvezményes Cipő-és Ruhavásár** – Podzimní výhodný veletrh obuvi a oblečení, tel.: +36-1/460-1102, <http://www.syma.hu> , antal-jakab.zsuzsa@syma.hu

V-Trade Exhibitions Ltd. (V-Trade Kiállítások Kft.)

(město Debrecín, východní Maďarsko)

Email: vtrade@vtrade.hu,

Web: <http://www.vtrade.hu/>

Hlavní veletrhy V-Trade 2013

17.-20.8. – **XXII. FARMER-EXPO** – mezinárodní odborná výstava zemědělství a potravin, tel.: +36-52/436-011, www.farmerexpo.hu, www.vtrade.hu , farmerexpo@farmerexpo.hu

17.-20.8. – **VIII. HORTICO** - odborná výstava ovoce zeleniny a zahradnictví,

tel.: +36-52/436-011, www.farmerexpo.hu, www.vtrade.hu , farmerexpo@farmerexpo.hu

17.-20.8. – **III. VADÁSZEXPO** – odborný veletrh lovu, rybářství a přírodní turistiky,

tel.: +36-52/436-011, www.farmerexpo.hu, www.vtrade.hu , farmerexpo@farmerexpo.hu

24.-26.9. – **XI. ENERGOEXPO** – mezinárodní veletrh a konference o energetice, tel. 036-52/436-011, www.energoexpo.hu, energoexpo@energoexpo.hu

Některé další výstavy v regionech v roce 2013

26.-28.4. – **XX. Veletrh a výstava chovatelství zvířat a zemědělství (Alföldi Állattenyésztési és Mezőgazda Napok)**

Místo: Hódmezővásárhelyi, župa Csongrád (jižní Maďarsko)

Organizátor: HÓD-MEZŐGAZDA Zrt., Tel.: +36-62/530630, email: allattenyesztes@hodmgrt.hu, www.hodmezogazda.hu,

Informace k výstavě: <http://www.allattenyesztesinapok.hu/index.html>

22.-25.5. – **Mezinárodní zemědělské dny v Bábolně (Bábolnai Nemzetközi Gazdanapok)**

www.babolnaigazdanapok.hu (stránky v maďarštině, obsahují nicméně plánek a fotogalerii)

Tel.: +36-20/5912524, +36-1/329□2763, email: babolna@mahirkiatl.hu

Mimo výše uvedené veletrhy se v Maďarsku koná řada dalších regionálních a lokálních výstav zaměřených např. na oblast turistiky, zemědělství atd.

9. Investiční klima

Poslední aktualizace – duben 2013

Aktuální a další informace ohledně ekonomických údajů viz např. stránky:

HITA – www.hita.hu (maďarská agentura pro podporu obchodu a investic – na internetových stránkách řada informačních materiálů v angličtině o HU, jeho hospodářství a průmyslu)

Česká národní banka – www.cnb.cz

Magyarská národní banka – www.mnb.hu

Nový Széchenyiho plán – www.ujszecenyterv.gov.hu

Corvinus Zrt. - www.corvinus.hu

9.1. Podmínky vstupu zahraničního kapitálu (omezení, pobídky pro investory)

(pro širší a aktuální informace viz rovněž Hungarian Investment and Trade /Agency Nemzeti Külgazdasági Hivatal, HITA/ - www.hita.hu)

Investičním prostředím v Maďarsku (HU) se zabývá Základní zákon č. XXIV o všeobecných podmínkách investování zahraničních subjektů, který platí již od roku 1989 a zajišťuje ochranu zahraničních investic v HU. HU se rovněž přidružilo k organizaci MIGA (Multilateral Investment Guarantee Agency), se kterou mohou zájemci o speciální ochranu svých investic uzavřít příslušnou smlouvu.

Investiční prostředí v Maďarsku bylo až do roku 2008 pro zahraniční investory dlouhodobě příznivé, o čemž svědčí i celkový vysoký příliv přímých zahraničních investic (PZI) do HU, který od roku 1990 do konce roku 2008 činil cca 63 mld. EUR. Maďarsko tak patřilo mezi lídry regionu a dlouhodobě dosahovalo nejvyššího přílivu přímých zahraničních investic (PZI) na jednoho obyvatele v rámci států střední Evropy (např. v roce 2006 činil podíl přímých zahraničních investic v těchto zemích: Maďarsko 6 170 EUR, Česká republika 5 719 EUR, Slovensko 3 338 EUR, Polsko 2 361 EUR). Zahraniční investice v tomto období směřovaly nejvíce do odvětví služeb a zpracovatelského průmyslu (výroba automobilů, elektrických strojů atd.).

V poslední době došlo ke snížení úrovně PZI do HU a nízké jsou i celkové investice do fixního kapitálu. Z pohledu zahraničních investorů bývá za problém označována horší ekonomická situace HU, které se i v důsledku probíhající hospodářské krize nacházelo v roce 2012 v recesi, dále pak určitá nepředvídatelnost hospodářské politiky maďarské vlády, mnohdy nepřehledná a rychle se měnící legislativa. Vláda HU naopak argumentuje levnou a kvalifikovanou pracovní silou, pružným pracovním trhem po přijetí nového zákoníku práce, zajímavou geografickou polohou atd.

Vláda se snaží primárně podporovat především průmyslovou výrobu. Za účelem podpory investic, ekonomického růstu a pracovních míst zahájila v roce 2012 proces uzavírání strategických dohod o spolupráci s významnými firmami v HU. Do dubna 2013 bylo uzavřeno na 20 takovýchto smluv (např. s firmami Coca-Cola, Richter Gedeon, Alcoa, Daimler, Suzuki, Hankook, General Electric, Microsoft, Stadler, Tesco, IBM Maďarsko, National Instruments, Nokia, Siemens Networks, Audi, Lego, Dalkia, Huawei atd.). Celkově je plánováno uzavření asi 40 takových smluv.

Maďarsko pro investora může být stále zajímavé především z těchto důvodů:

- výhodná poloha země v EU a blízkost trhů EU,
- most mezi EU a jihovýchodní Evropou,
- silné přeshraniční hospodářské a kulturní vazby do států s početnou maďarskou menšinou,
- rozvinutá infrastruktura (zejména silniční dopravy),
- fungující tržní hospodářství (přes aktuální dopady krize),
- kvalifikovaná a snadno rekvalifikovatelná pracovní síla.

Některá negativa, které by měl investor vzít v úvahu:

- zhoršená finanční a hospodářská situace země (dopady krize),
- časté změny zákonů a měnící se ekonomické prostředí v důsledku četných vládních reforem (po nástupu vlády Fidesz v r. 2010)
- časté změny daňových zákonů, v rámci čehož byly zavedeny například mimořádné sektorové daně (postihující především velké multinacionální společnosti) či bankovní daně;
- v důsledku předem uvedeného ne zcela transparentní a stabilní investiční prostředí;
- nízká mobilita pracovní síly, atd.

Hodnocení Maďarska hlavními ratingovými agenturami

V důsledku ekonomických problémů země koncem roku 2011, zhoršené finanční pozici HU i s odkazem na "neortodoxní" ekonomickou politiku vlády podkopávající důvěru investorů, snížily hlavní ratingové agentury Maďarsku hodnocení dlouhodobých devizových závazků Maďarska, které se dostali pod investiční úroveň do spekulativního pásma.

Rating HU k dubnu 2012 (na dlouhodobý dluh v zahraničních měnách):

Standard and Poor´s - BB , negativní výhled

Moody´s - Ba1 , negativní výhled

FITCH-IBCA - BB+ , stabilní výhled

Investiční pobídky a podpory:

V případě významnějších investic do konce r. 2010 působila Maďarská agentura pro investice a rozvoj obchodu - ITD Hungary jako projektový manažer, tj. zabezpečující a zprostředkovávající kontakt mezi zahraničním investorem a maďarskou vládou. Po jejím zániku byl založen nový institut Národní úřad zahraniční ekonomiky (Nemzeti Külgazdasági Hivatal, Hungarian Investment and Trade Agency – HITA) působící pod Ministerstvem národního hospodářství HU.

Investiční příležitosti českých firem mohou existovat v oblastech, které jsou definovány jako prioritní z hlediska dalšího rozvoje hospodářství HU. Tyto oblasti jsou předmětem Nového Széchenyiho plánu na roky 2011 – 2013, reformního plánu zaměřeného na čerpání ze strukturálních fondů EU. Čerpání prostředků ze strukturálních fondů EU musí být v každé členské zemi v souladu s Pravidly společenství v oblasti státních podpor: <http://ec.europa.eu/competition/> komplexní přehled operačních programů je možno najít na následujících stránkách: <http://ujszeceniyiterv.gov.hu/> - operační programy konkretizované v rámci Nového Széchenyiho plánu.

Konkrétní informace o investičním prostředí v HU a případných investičních pobídkách:

Nemzeti Külgazdasági Hivatal (Hungarian Investment and Trade Agency – HITA)

Adresa: 1055 Budapest, Honvéd u. 20.

E-mail: info@hita.hu

Tel: 00 36 1 872-6520

Fax: 00 36 1 872-6699,

URL: www.hita.hu

Podporou investic maďarského kapitálu za hranicemi MR se zabývá státní agentura Corvinus Zrt., která finančně podporuje (v rozsahu 30 - 300 mil. HUF, resp. 0,12 - 1,2 mil. EUR) slibné projekty v zahraničí. Stává se tak spolupodílníkem projektu, svůj podíl pak po 3 - 6 letech prodává. Bližší informace lze najít na www.corvinus.hu.

9.2. Přímé zahraniční investice v teritoriu (odvětvová a teritoriální struktura)

Celková výše PZI do Maďarska k jednotlivým letům (bez SPE - Special Purpose Entities):

(mil. EUR)

2005	51 643,8
2006	60 875,9
2007	65 044,2
2008	62 454,5
2009	68 608,2
2010	67 846,5
2011	65 341,2
2012	78 542,8

Co se týče teritoriálního rozdělení investic, více než 79% PZI pochází dlouhodobě ze zemí EU. Postavení jednotlivých zemí ukazuje následující tabulka.

Celková hodnoty investovaného kapitálu a reinvestovaných příjmů podle zemí k r. 2011:

(mil. EUR)

Země	2011	
Německo	17 527,4	
Nizozemí	8 329,0	
Rakousko	6 321,5	
Francie	2 823,7	
Lucembursko	2 003,0	
Spojené státy	1 853,3	
Velká Británie	1 498,9	
Kypr	1 278,2	
Belgie	1 208,4	
Švýcarsko	1 185,4	

Co se týče odvětvové struktury PZI, směřovaly investice nejvíce do služeb a zpracovatelského průmyslu (výroba automobilů, elektrických strojů atd.). Podle sektorů vypadal příliv PZI do HU v posledních letech zhruba následovně: odvětví služeb (56%), zpracovatelského průmyslu (36%, zejména výroba automobilů, elektrických strojů) a dodávek energií a vody (5%) atd.

Celková hodnota investovaného kapitálu a reinvestovaných příjmů podle odvětví k r. 2011:

(mil. EUR)

Odvětví	2011	
Zemědělství, lov, lesnictví	388,8	
Těžba a dobývání	61,5	
Průmyslová výroba	13 887,1	

Potraviny, nápoje, tabákové výrobky	1 248,3	
Farmaceutické výrobky	1 209,3	
Jiné nekovové nerostné výrobky	1 216,0	
Počítače, elektronické a optické výrobky	2 365,9	
Dopravní stroje a přepravní zařízení	2 515,9	
Dodávky elektřiny, plynu, klimatizace	1 834,2	
Dodávky vody, kanalizace, odpadové hospodářství	78,0	
Stavebnictví	370,9	
Služby celkem	39 795,9	
Velkoobchod a maloobchod; opravy dopravních prostředků	6 422,3	
Přeprava a skladování	1 177,8	
Informatika a telekomunikace	3 380,5	
Finanční a pojišťovací služby	4 823,2	
Realitní služby	2 710,6	
Profesionální, vědecké a technické aktivity	17 806,0	

Zdroj: MNB (Maďarská národní banka), www.mnb.hu

9.3. České investice v teritoriu

Podle údajů ČNB činily za rok 2011 české přímé investice v HU 14,5 mil. EUR, v členění: základní kapitál 1,2 mil. EUR, reinvestovaný zisk -1,5 mil. EUR, ostatní kapitál 14,9 mil. EUR, celkem 14,5 mil. EUR.

Některé z realizovaných investic ČR v HU:

- V roce 2005 královohradecký výrobce stavebních izolačních hmot irského vlastníka Kingspan otevřel svůj závod v Újhartyánu - novou výrobní halu za 12 mil. EUR.
- V roce 2006 zakoupila za cca 2 mil. EUR Škoda Holding v dražbě maďarský Ganz Transelektro a vytvořila s maďarským Resonátorem společný podnik Ganz-Škoda Zrt. (Gans Transelektro byl konkurentem Škody Transportation ve výrobě trolejbusů na trzích východní a střední Evropy). Následně Škoda získala ve firmě 100%-ní podíl.
- Česká elektroenergetická společnost ČEZ založila v Maďarsku společnost ČEZ Magyarország Kft., specializovanou na obchod elektrickou energií, a také podepsala koncem roku 2007 s maďarskou petrochemickou společností MOL dohodu o spolupráci, mj. o společné výstavbě dvou elektráren na plyn v Maďarsku a u Bratislavy. Společnost ČEZ zakoupila 7% akcií MOL. V souladu s dohodou vytvořila roce 2008 ČEZ s maďarskou petrochemickou společností MOL společný podnik, který by měl posílit synergické možnosti obou společností v prostoru střední a jihovýchodní Evropy.
- V říjnu 2008 dokončila společnost RAVAK investici za 2,5 miliardy forintů (cca 250 milionů Kč) – obchodní a logistické centrum v Budapešti Ravak Business Center o ploše 14 500 m².

Celková výše PZI České republiky do Maďarska (odliv) se podle údajů České národní banky v jednotlivých letech vyvíjela následovně:

2004	6,3 milionu EUR
2005	6,5 milionu EUR
2006	0,1 milionu EUR
2007	0,7 milionu EUR
2008	-16,8 milionu EUR.
2009	-0,7 milionu EUR
2010	-13,5 milionu EUR
2011	3,2 milionu EUR
2012	5,7 milionu EUR

Zdroj: Česká národní banka

Údaje PZI Maďarska do České republiky (přiliv)

	Základní kapitál v tis. EUR	Reinvestovaný zisk v tis. EUR	Ostatní kapitál v tis. EUR	Celkem v tis. EUR
2004	6 259,1	-2 229,4	-23 239,3	-19 209,7
2005	0,1	-6 951,0	8 902,2	1 951,3
2006	10 065,9	-1 447,8	22 211,1	30 829,2
2007	38 933,1	6 163,6	-18 733,1	26 363,6

2008	19 670,9	788,2	9 873,6	30 332,7
2009	-1 359,7	15 120,9	77 685,8	91 447,0
2010	8 098,6	22 545,9	14 028,9	44 673,5
2011	-6 103,5	21 332,3	69 463,1	84 691,9
2012	13 999,2	43 711,3	37 240,3	94 950,8

Zdroj: Česká národní banka

9.4. Nejperspektivnější odvětví pro investice, privatizační a rozvojové projekty

Hlavní investiční příležitosti pro české firmy se budou v dalším období nacházet především v oblastech, kde se bude protínat dostatečně vysoká úroveň konkurenceschopnosti českých firem s hlavními prioritami rozvoje Maďarska, které jsou definovány především v rámci Nového Széchenyiho plánu - viz 7.4.

Maďarská agentura pro investice a obchod (HITA - Hungarian Investment and Trade Agency), definuje následující potenciálně zajímavé investičně sektory:

- * Automobilový průmysl
- * Biotechnologie a farmaceutický průmysl
- * Elektronika
- * Potravinářství
- * Obnovitelné zdroje energie
- * Sektor služeb

(viz www.hita.hu)

Možnosti existují obecně v rámci rozvoje dopravy a dopravní infrastruktury, energetiky (zajištění energetické bezpečnosti a rozvoj obnovitelných zdrojů), rozvoje technologií ochrany životního prostředí, podpory inovací, oblasti turistických služeb atd.

Konkrétní perspektivní obory a oblasti jsou například:

Automobilový průmysl

- vzhledem k významným zahraničním investicím do automobilového průmyslu v HU, se země stala významným centrem automobilové výroby podobně jako ČR. To vytváří v této oblasti předpoklady širší spolupráce.

Stavebnictví

- bytová výstavba, rekonstrukce panelových bytů,
- investice do lázeňské a kongresové turistiky, wellness-programů,
- infrastrukturální investice (výstavba silniční a dálniční sítě, železniční koridory),

Energetika

- rekonstrukce stávajících a výstavba nových elektráren,
- prodloužení životnosti jaderné elektrárny Paks a zamýšlená výstavba nových bloků,
- investice do výroby pro energetiku citlivou k životnímu prostředí.

Ekologie

- dodávka technologií pro čističky odpadních vod, pro úpravny vod,
- dodávky technologií pro provozování farmaceutických a chemických firem,
- dodávky pro spalovny a skládky odpadů, pro provozování likvidující nebezpečný odpad,
- spolupráce a přímé dodávky pro realizaci sběru separovaného odpadu.

Zdravotnictví

- rekonstrukce a revitalizace nemocnic,
- účast na realizaci nových zdravotnických zařízení,
- výroba zdravotnického materiálu a přístrojů.

9.5. Rizika investování v teritoriu

Maďarsko je součástí EU i jednotného evropského trhu. Je otevřenou ekonomikou, která je významně závislá na exportu i zahraničních investicích. Proto dlouhodobě usiluje o přilákání zahraničních investic a snaží se pro ně vytvářet odpovídající podmínky.

Investiční prostředí proto odpovídá víceméně standardu obvyklému v EU a středoevropském regionu. Obecně proto nejsou investice do HU rizikové, a to jak z podnikatelského, tak i politického hlediska. U konkrétních případů však záleží na kvalitě podnikatelského záměru a odbytových možnostech příslušné komodity.

Určitým rizikem může být nicméně aktuální zhoršená ekonomická situace, která je důsledkem jak ekonomické politiky dosavadních vlád, tak probíhající hospodářské a finanční krize v EU. Problémem pro investory může být i často se měnící legislativa a daňový systém v důsledku reformy, které realizuje současná vláda Fidesz. Postižené probíhajícími reformami byly v mnoha ohledech právě velké zahraniční společnosti a finanční instituce (např. speciálními sektorovými daněmi v oblasti energetiky, telekomunikací, maloobchodu a bankovní daní i daní z finančních transakcí). I proto například rating HU klesl do spekulativního pásma a dosud v něm zůstává.

Před realizací svého investičního záměru je proto každopádně třeba prostudovat místní situaci (a případné odlišnosti), prověřit partnery i okolnosti a rentabilitu investice (viz též kap. 9.1.).

10. Očekávaný vývoj v teritoriu

10.1. Významné události v následujícím roce a jejich dopady na ekonomickou sféru země

Nejvýznamnější vnitropolitickou událostí příštího roku budou parlamentní volby, které proběhnou na jaře 2014 (poslední se konaly v dubnu 2010). Od výsledků voleb se bude odvíjet další směřování HU i hospodářská politika. Podle letošních jarních průzkumů veřejného mínění si vládní strana Fidesz stále udržuje vedení před druhými opozičními socialisty. Vítězství Fidesz a premiéra Orbána by znamenalo pokračování dosavadní ekonomické politiky.

Předvolebním bojem může být nicméně ovlivněna současná vládní politika ve snaze udržet si své dosavadní voliče a získat nové. Nicméně dosud od představitelů vlády zaznívá, že žádné předvolební utrácení nebude. Každopádně i nadále hlavními deklarovanými cíli vlády zůstává snižování státního dluhu, udržení deficitu pod úroveň 3% HDP a především nastartování hospodářského růstu, který podle vlády nastoupí již v letošním roce. Pro větší uvolnění rozpočtové kázně tak chybí i potřebný prostor. Vláda však může být méně ochotná přijímat případná potřebná úsporná opatření.

10.2. Trendy, vstup země do mezinárodních uskupení, přijetí nových zákonů, daní apod.

Další směřování HU v roce 2014 bude záviset od výsledků jarních parlamentních voleb. V případě vítězství Fidesz bude pokračovat dosavadní vládní ekonomická politika. V případě vítězství socialistické opozice (zatím to průzkumy nenaznačují) přijdou změny, kterými mohou být podle dosavadních vyjádření např. zavedení progresivního zdanění, snížení DPH na základní potraviny atd. Hlavním úkolem pro HU každopádně bude nastartování hospodářského růstu, který po loňské recesi současná vláda prognózuje již v letošním roce.

V oblasti zahraniční politiky je rok 2013 označován jako „Středoevropský rok“ s ohledem na maďarské předsednictví v mezinárodním uskupení Středoevropská iniciativa (The Central European Initiative, CEI - <http://www.cei.int/>) a předsednictví ve Visegrádské skupině (V4 - <http://www.visegradgroup.eu/>) od července 2013, které bude pokračovat i v 1. polovině roku 2014. Vláda hovoří o zájmu rozšiřovat spolupráci ve středoevropském prostoru a prosazovat jeho zájmy.

Přijímání nových zákonů a jejich modifikace budou opět záviset na parlamentních volbách.

Seznam některých právních předpisů je k dispozici například na webových stránkách - www.complex.hu.

Maďarské zákony v maďarštině jsou dostupné např. na webových stránkách - www.mkogy.hu a www.magyarokzlony.hu.

10.3. Nové možnosti pro český export či jinou ekonomickou spolupráci s ČR

Příležitosti pro české firmy z hlediska exportu či investic je možno hledat v tradičních oborech maďarského hospodářství a oborech definovaných současnou vládou jako prioritní z hlediska dalšího rozvoje, jak jsou definované například v Novém Széchenyiho plánu. Více viz kapitoly 7.4 „Perspektivní položky českého exportu“ či 9.4 „Nejperspektivnější odvětví pro investice“.

Podle vyjádření ministra národního hospodářství HU z konce října 2012 se země chce v následujícím období orientovat především na investice a podporu ekonomického růstu. Za odvětví s velkým potenciálem přitom označil především: výrobu dopravních prostředků, elektroniku, zelený a zdravotnický průmysl, inovativní průmyslové sektory, zemědělství a potravinářství, logistiku, biotechnologie, turistiku. Na rozvoj těchto odvětví by se měl zaměřit i Program národního rozvoje na léta 2014-2020. Proto právě v těchto oborech by mělo být možné hledat příležitosti pro české firmy z hlediska obchodu i investic.

Zachován jistě zůstane např. význam stavebnictví (přestože v posledních letech prochází obdobím poklesu), kde se dají očekávat infrastrukturální investice při rekonstrukci silničních a dálničních sítí, železničních svršků, při výstavbě nových úseků dálnic a rychlostních komunikací, železničních koridorů zapojených do systému Evropských koridorů. Existují projekty na výstavbu sportovních areálů – fotbalový stadion atd. Šance českých firem v oblasti stavebního průmyslu nejsou zanedbatelné ani při dodávkách zařízení pro bytovou výstavbu, při rekonstrukci panelových domů, zvyšování energetické účinnosti budov, pro výrobce stavebních hmot, sanitární keramiky, bílého zboží či nábytku.

Významné investice v HU ve střednědobém horizontu se dají očekávat do ekologie. Na rozdíl od ČR je HU ve vybavenosti staveb pro ochranu životního prostředí na tom poněkud hůře. Proto se postupně zahajují velké stavby čističek odpadních vod, kanalizačních sítí, zařízení na likvidaci komunálního odpadu, stavby pro sběr a recyklaci separovaného odpadu a separovaný sběr odpadu.

V energetické oblasti jsou realizovány projekty zvyšující energetickou bezpečnost země i efektivnost. Souvisí s propojováním energetických sítí HU s okolními zeměmi (např. zapojení do projektů plynovodů South Stream či Nabucco West, AGRI, interkonektor SK-HU atd.), zvyšováním podílu obnovitelných zdrojů i atomové energie, investice do energetických úspor atd. V oblasti energetických staveb je největší chystanou investicí bezesporu prodloužení životnosti jaderné elektrárny Paks a plánovaná výstavba nových reaktorů. V minulosti byly dodavateli Paks i české firmy Škoda Plzeň (např. reaktorová nádoba) či Škoda JS a možnosti by v této souvislosti mohly existovat i pro další české podniky. Četné investice budou potřebné i do rozvoje městské dopravní infrastruktury i dopravního vybavení maďarských měst, především do zastaralého vozového parku v Budapešti (metro, autobusy, tramvaje, trolejbusy).

Informace o různých rozvojových projektech v HU viz například:

- Národní rozvojová agentura HU (National Development Agency) - <http://www.nfu.hu/>

a Nový Széchenyiho plán (New Széchenyi Plan) - http://www.nfu.hu/new_szechenyi_plan

- Národní úřad pro inovace (National Innovation Office) - <http://www.nih.gov.hu/english>

- Maďarské hospodářské rozvojové centrum (Hungarian Economic Development Centre) - <http://en.magzrt.hu/>

- Národní společnost pro rozvoj infrastruktury (Nemzeti Infrastruktúra Fejlesztő Zrt) - www.nif.hu (maďarsky)

- Samospráva Budapešti - <http://budapest.hu/sites/english/Lapok/default.aspx> a Budapeštské dopravní centrum (Centre for Budapest Transport) - <http://bkk.hu/en/welcome/>

- TED (Tenders Electronic Daily) - elektronická verze „Dodatku k Úřednímu věstníku Evropské unie“, který se věnuje veřejným zakázkám v zemích HU (včetně z HU) - <http://www.ted.europa.eu/TED/main/HomePage.do>